

GENERALITAT
VALENCIANA

CONSELL VALENCIÀ
DE CULTURA

MEMÒRIA

1998

MEMÒRIA
DEL
CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
1998

ÍNDIX

1. Presentació.....	2
2. Composició del Consell Valencià de Cultura.....	5
3. Memòria General del Ple.....	8
4. Informe de les Comission.....	45
5. Dictamen sobre la llengua.....	74
6. Publicacions.....	112
7. Assistència a les reunions.....	120
8. Pressupost.....	130
9. Liquidació del Pressupost.....	139
10. Observacions i Recomanacions.....	146

PRESENTACIÓ

Senyor President de la Generalitat Valenciana:

Un any més, el Consell Valencià de Cultura es presenta davant de vosté per entregar-li la Memòria anual de la institució, en la qual, a més d'exposar les activitats efectuades durant 1998, recollim observacions i recomanacions pertinents per a la defensa i la promoció de la llengua i la cultura valencianes, d'acord amb el manament de la Llei.

En l'exercici de 1997 vam emprendre, gràcies a la seua iniciativa i a la de les Corts Valencianes, la més important missió encarregada al Consell Valencià de Cultura: l'elaboració d'un dictamen sobre les qüestions lingüístiques valencianes basat en fonaments científics i històrics. Conseqüentment, la Memòria d'activitats de 1998 inclou el dictamen aprovat i els vots particulars presentats.

Hem de dir que este encàrrec va situar el Consell Valencià de Cultura en un primer pla públic i en el punt de mira de molts valencians. El treball fet va ser possible perquè tots els membres de la institució s'ocuparen de la resolució del dictamen. Però és obligat reconèixer també la col·laboració de les entitats i institucions convidades a aportar-nos les seues opinions.

Senyor President, en juliol de 1998, quan entregarem el dictamen, complírem amb la missió encarregada, que va reforçar el paper del Consell Valencià de Cultura com a màxima referència institucional valenciana en matèria cultural. Per tant el camí cap a la resolució del problema ja estava obert. El dictamen va demostrar les possibilitats que té la nostra institució com a organisme consultiu i assessor de les institucions públiques valencianes, en les matèries específiques referents a la cultura valenciana. La nostra institució, una vegada

més, ha demostrat la seua independència i la seua capacitat de diàleg, i ha demostrat que és possible arribar a acords que possibiliten l'harmonia social, gràcies a la superació de conflictes.

Durant mig any, de gener a juliol, tots els membres de la institució es dedicaren plenament a l'elaboració del dictamen. Totes les comissions informatives deixaren de convocar-se i es transformaren en Comissió de lectura, Ponència sobre qüestions lingüístiques o Ponència sobre el dictamen. A banda de les múltiples reunions sectorials, el Ple del Consell Valencià de Cultura, màxim òrgan decisor, es va reunir tretze vegades durant un període de sis mesos. I en la sessió plenària del 13 de juliol va ser aprovat definitivament el dictamen.

Però, a més, el Consell Valencià de Cultura ha continuat treballant, a partir de setembre, en les activitats regulars de la nostra institució. De nou les comissions informatives recuperaren treballs pendents o n'iniciaren altres, com és l'elaboració d'informes o dictàmens per a la declaració com a Bé d'Interés Cultural de les coves "del Tossal de la Font" i "de Matutano" de la població de Vilafamés i de l'església de Nuestra Señora de la Asunción d'Utiel, la creació d'una ponència per a promoure un projecte de Museu Marítim, visitar el Monestir de la Valldigna, el Museu Nacional de Ceràmica González Martí, reunir-se el Ple en Monòver i en Sogorb, proposar la distinció de persones que se n'hagen fet mereixedores pel seu treball o la seua dedicació privada a l'estudi, la defensa o la promoció de la cultura valenciana, organitzar l'exposició Des de la Sala Mateu en les Drassanes de la ciutat de València, amb la col.laboració del Consorci de Museus de la Generalitat Valenciana i de l'Ajuntament de València.

En definitiva, la Memòria de 1998 no mostra el final de res, sinó més bé la continuïtat, la preparació per a altres projectes, com organitzar unes jornades sobre "La cultura de la innovació i la cooperació en la Comunitat Valenciana", o treballar perquè siga possible en la ciutat de València la creació d'un museu marítim, ja que la nostra funció és vetlar per la defensa i la promoció dels valors lingüístics i culturals valencians, d'acord amb el que disposa la Llei del Consell Valencià de Cultura.

Moltes gràcies.

COMPOSICIÓ DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

ORGANS DE GOVERN

1. Comissió de Govern

President:	Santiago Grisolia
Vicepresident:	Xavier Casp Vercher
Secretari:	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Vocals:	Vicent Álvarez Rubio Manuel Muñoz Ibáñez Juan Antonio Reig Pla (fins el 19 de febrer) Rosa Serrano Llàcer Joaquín Calomarde Gramage (des del 2 d'octubre)

2. Consell Ple

President:	Santiago Grisolia
Vicepresident:	Xavier Casp Vercher
Secretari:	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Vocals:	Vicente Aguilera Cerni (fins el 28 de setembre) Vicent Álvarez Rubio Manuel Bas Carbonell Ricardo Bellveser Icardo Josep Boronat Gisbert Joaquín Calomarde Gramage (des del 15 de maig) Amadeu Fabregat Mañes Enrique García Asensio Ramon Lapiedra Civera Enedina Lloris Camps Carmen Morenilla Talens José Morera Buelti Manuel Muñoz Ibáñez Leopoldo Peñarroja Torrejón Luis Prades Perona Juan Antonio Reig Pla (fins el 19 de febrer) Rosa Serrano Llàcer Ramón de Soto Arándiga Ferran Torrent Llorca

El Sr. Juan Antonio Reig Pla, va presentar la dimissió a formar part del Consell Valencià de Cultura el dia 19 de febrer de 1998, i el Sr. Vicente Aguilera Cerni el dia 28 de setembre de 1998. El Sr. Joaquín Calomarde Gramage des del 15 de maig de 1998.

A més del Ple i de la Comissió de Govern hi han les comissions de treball següents:

Comissió Jurídica i d'Interpretació Reglamentària
 Comissió de Promoció Cultural
 Comissió de Llegat Històric
 Comissió de les Ciències
 Comissió de les Arts

Amb motiu de la proposta de Resolució de les Corts Valencianes encomanant un Dictamen sobre la llengua que les comissions paralitzaren el seu treball i que tota la institució es volcara en la realització del dictamen.

Comissió de lectura

Vicent Álvarez Rubio
 Ricardo Bellveser Icardo
 Manuel Bas Carbonell

Ponència sobre qüestions lingüístiques

President:	Santiago Grisolia
Vicepresident:	Xavier Casp Vercher
Secretari:	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Vocals:	Manuel Bas Carbonell José María Morera Buelti Manuel Muñoz Ibáñez

Ponència sobre el dictamen

Vicent Álvarez Rubio	Ramon Lapiedra Civera
Manuel Bas Carbonell	Leopoldo Peñarroja Torrejón
Ricardo Bellveser Icardo	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Carmen Morenilla Talens	Rosa Serrano Llácer
Manuel Muñoz Ibáñez	

MEMÒRIA GENERAL DEL PLE

CALENDARI DE PLENS 1998

Durant 1998 el Consell Valencià de Cultura tingué les seues sessions plenèries en les dates següents:

14 de gener, extraordinària
30 de gener
25 de febrer
31 de març
24 d'abril
28 d'abril, extraordinària
7 de maig, extraordinària
15 de maig, extraordinària
22 de maig, extraordinària
29 de maig, extraordinària
22 de juny
4 de juliol
13 de juliol, extraordinària
4 de setembre
28 de setembre
7 d'octubre
16 d'octubre
13 de novembre
18 de desembre

ACORDS

Ple del 14 de gener. Ordinari

Punt únic. Constitució del Plenari amb la incorporació dels nous membres i conformació dels òrgans de govern (segons la Llei i el Reglament d'aquesta institució)

El Sr. President dóna la paraula al Sr. Secretari perquè llija el Decret de nomenament.

DECRET 1/1998, de 5 de gener, del President de la Generalitat Valenciana, pel qual s'efectua el nomenament de membres del Consell Valencià de Cultura.

Havent estat elegits membres del Consell Valencià de Cultura pel Ple de les Corts Valencianes en la sessió del dia 23 de desembre de 1997, i de conformitat amb allò que disposen els articles 7 i 8 de la Llei 12/1985, de 30 d'octubre, de la Generalitat Valenciana, del Consell Valencià de Cultura,

DISPOSE

Nomenar membres del Consell Valencià de Cultura, per la renovació establerta en l'article 8.2 de la referida llei, les persones següents:

José Boronat Gisbert
Enrique Garcia Asensio
Santiago Grisolia Garcia
Ramon Lapiedra Civera
Enedina Lloris Camps
Carmen Morenilla Talens
Manuel Muñoz Ibáñez
Leopoldo Peñarroja Torrejon
Juan Antonio Reig Pla
Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Rosa Serrano Llâcer

El Sr. Morera Buelti, Secretari en funcions, anuncia als nous membres de la institució que tenen damunt la taula la recopilació de documents relatius al compliment de l'encàrrec de les Corts Valencianes de dictaminar en qüestions lingüístiques. L'encàrrec es va produir en forma de Resolució de les Corts Valencianes datada el 17 de setembre de 1997, i en la següent sessió plenària va ser assumit unànimament pels membres d'aquesta institució. D'ençà d'aquesta acceptació, s'han tingut un bon nombre de reunions per a tractar del compliment de l'encàrrec, s'han pres determinades decisions, bàsicament metodològiques, i s'han emprés algunes accions. Tot això està reflectit en els documents que ara els faciliten. Els prega que els examinen detingudament, a fi d'integrar-se també en aquest procés amb la màxima urgència, i els oferis des d'ara l'assessorament de la ponència formada pels senyors Bas Carbonell, Àlvarez Rubio i Bellveser Icardo, el seu i el de la resta de membres participants en els treballs ja empresos.

El Sr. Grisolia els recomana que davant la importàcia del fet ens obliga a extreure el sentit de la responsabilitat que adquirim amb la societat valenciana, i que cal mantenir una imatge coherent.

Ple del 30 de gener.

Conformació de les comissions

-Proposta i elecció de Vicepresident i Secretari, d'acord amb l'article 20 de la Llei i 24 del Reglament del CVC

-Elecció, d'acord amb l'article 16 de la Llei del CVC, de quatre membres perquè formen part de la Comissió de Govern

-Proposta i elecció de presidents de les comissions informatives

Abans de la lectura de la composició que proposa per a la Comissió de Govern, el Sr. President té unes paraules de reconeixement del treball fet durant els últims dos anys pel Sr. Bas Carbonell, Vicepresident, i el Sr. Morera Buelti, Secretari. A continuació anuncia que el Sr. Torrent Llorca ha demanat, per motius de faena, la seua eixida de la Comissió de Govern. La composició de la Comissió de Govern que el Sr. President proposa a la consideració del Ple és la següent:

Comissió de Govern

President:	Santiago Grisolia
Vicepresident:	Xavier casp Vercher
Secretari:	Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Vocals:	Vicent Álvarez Rubio
	Manuel Muñoz Ibáñez
	Juan Antonio Reig Pla
	Rosa Serrano Làcer

Els senyors consellers voten la proposta, amb el següent resultat:

Vots a favor	11
Vots en contra	1
Vots en blanc	6

El Sr. President anuncia la composició que proposa per a les comissions informatives

Comissió de Llegat Històric i Artístic

President:	Manuel Bas Carbonell
Membres:	Vicente Aguilera Cerni
	Vicent Álvarez Rubio

José Boronat Gisbert
Xavier Casp Vercher
Carmen Morenilla Talens
Leopoldo Peñarroja Torrejón
Luis Prades Perona
Rosa Serrano Llàcer
Ferran Torrent Llorca

Comissió Jurídica

President: Vicent Álvarez Rubio
Membres: José M. Morera Buelti
Ramón Lapiedra Civera
Luis Prades Perona

Comissió de les Ciències

President: Ramon Lapiedra Civera
Membres: Ricardo Bellveser Icardo
José Boronat Gisbert
Santiago Grisolia
Carmen Morenilla Talens
Manuel Muñoz Ibáñez
Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Ramón de Soto Arándiga

Comissió de Promoció Cultural

President: Ricardo Bellveser Icardo
Membres: Manuel Bas Carbonell
José Boronat Gisbert
Xavier Casp Vercher
Amadeu Fabregat Mañes
Enrique García Asensio
Manuel Muñoz Ibáñez
Leopoldo Peñarroja Torrejón
Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles
Ramón de Soto Arándiga

Comissió de les Arts

President: Luis Prades Perona
Membres: Vicente Aguilera Cerni
Ricardo Bellveser Icardo
Amadeu Fabregat Mañes
Enrique Garcia Asensio
Enequina Lloris Camps
José M. Morera Buelti
Manuel Muñoz Ibáñez
Ramón de Soto Arándiga

Ple del 25 de febrer

Informe del Sr. President

El Sr. Grisolia pronuncia les paraules següents:

"A todos nos consta hasta qué punto la aceptación, por parte de este Consell, del encargo de las Cortes Valencianas de dictaminar en cuestiones lingüísticas, ha situado a nuestra institución en el primer plano de la atención pública. Pero no sólo, como era de esperar, de la atención, sino también de la impaciencia. La importancia para nuestro futuro cultural, de las cuestiones a debate explica y justifica de sobras esta situación. Por ello no deben extrañarnos algunos de los últimos hechos públicos relacionados con dichas cuestiones, ni mucho menos alarmarnos, ya que en el fondo no vienen sino a ratificar el importantísimo progreso institucional que la asunción del encargo, y el proceso, en que estamos, de su cumplimiento, representan para el Consell Valencià de Cultura.

Como ustedes saben, hemos iniciado recientemente, siguiendo el acuerdo de este Pleno, el turno de audiencias de entidades e instituciones invitadas a darnos sus opiniones sobre la cuestión lingüística valenciana. Primeramente, quiero hacer constar mi agradecimiento, y el de este pleno si lo consideran conveniente, a dichas entidades, cinco de las cuales ya nos han honrado con su comparecencia, por la magnífica disposición con que en general han acogido nuestra iniciativa, y sobre todo por su confianza puesta en la capacidad de este Consell para ayudar a la sociedad valenciana a superar conflictos; una confianza que ninguna de ellas ha dudado en manifestar.

En segundo lugar, quiero reiterar que, en mi opinión, lo importante de este proceso es la forma en que ha reforzado y refuerza el papel del Consell Valencià de Cultura como máxima referencia institucional valenciana en materia cultural, y por lo tanto el camino hacia la solución suscitado en la sociedad en este momento tan decisivo para nuestro futuro cultural. Dicho interés no espera, para verse satisfecho, sino que nuestra institución demuestre su capacidad de independencia, que de esta forma se traducirá en capacidad de diálogo y de ayuda efectiva a la busca de acuerdo y armonía social.

Por lo tanto, debemos tener presente que sólo nuestra autoestima como institución puede darnos la necesaria capacidad de diálogo, y sólo dicha capacidad nos encaminará a ajustar el futuro dictamen a los términos y las intenciones de la Resolución en que nuestro máximo órgano representativo nos lo encargó.

Finalmente, creo poder hablar por todos al lamentar la reciente dimisión de uno de nuestros miembros, el Ilustre Juan Antonio Reig Pla, Obispo de Castellón-Segorbe, en cuya decisión, a buen seguro, han tenido que pesar sobremanera sus obligaciones pastorales. Naturalmente, pienso hacerle llegar nuestra consideración como exmiembro de esta casa que es, y anunciarle que no dudaremos en solicitar su ayuda y capacidad de comprensión en el curso de este proceso del que hablamos, como ya hemos hecho con el resto de nuestros antiguos compañeros. Su gran capacidad humana, que nos consta a pesar del poco tiempo que hemos podido disfrutarla, será indudablemente de gran ayuda en nuestra misión."

Aprovació de la liquidació del pressupost de 1997 i del projecte de pressupost de 1998

S'aproven la liquidació del pressupost de 1997 i el projecte de pressupost per a 1998.

Informe sobre el pla de treball sobre qüestions lingüístiques

El Sr. Grisolia comunica la dimissió del Sr. Bellveser Icardo, obligat pels seus deures laborals, de la comissió de lectura de documents sobre qüestions lingüístiques enviats per comunicants espontanis -i per tant de la ponència sobre qüestions lingüístiques. El Sr. Grisolia proposa que la dita ponència quede formada pels membres següents:

Santiago Grisolia, com a President del CVC
 Xavier Casp Vercher, com a Vicepresident del CVC
 Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles, com a Secretari del CVC
 Manuel Bas Carbonell
 José Maria Morera Buelti
 Manuel Muñoz Ibáñez

El Sr. Grisolia cedix l'ús de la paraula al Sr. Secretari, perquè informe sobre diversos aspectes del punt a examen. El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles comunica el procediment de treball seguit per la comissió de lectura, que elabora fitxes a partir dels documents rebuts sense la sol·licitud prèvia de la institució -les quals fitxes es registren en una base de dades, i formaran un recull que es repartirà a la totalitat dels membres del CVC, els quals també podran examinar els documents originals llegits per la comissió. El termini per a l'admissió d'aquesta llei de documents es tancarà el pròxim 28 de febrer, i ara s'ha encetat el torn d'audiències donades a diverses entitats i institucions convidades a pronunciar-se sobre les qüestions objecte d'examen, cinc de les quals ja han comparegut: Societat Castellonenca de Cultura, Taula d'Autors Teatral, Associació per a la Defensa dels Interesos Alacantins, Comitè de l'Idioma Valencià i Amics de la Real Academia de Cultura Valenciana. Les entitats i institucions informen davant de la ponència sobre qüestions lingüístiques, la composició de la qual ja s'ha donat, en audiències a les quals poden assistir la resta de consellers i conselleres de la casa. S'elaborarà una base de dades amb les característiques de cada entitat informant i les seues declaracions -en les actes que s'alcen de cada sessió- i aportacions de material

bibliogràfic, i finalment un recull que també es repartirà a la totalitat de membres de l'organisme. Les audiències es graven en cinta magnetofònica, de manera que puguin ser examinades posteriorment en cas d'observar-se llacunes o dubtes en les actes. En la sessió vinent, que tindrà lloc el divendres 27 de febrer, informaran les entitats Associació Cardona Vives, Institut d'Estudis Comarcals de l'Horta Sud i Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta.

Ple del 31 de març

Informació sobre la segona fase de treball sobre el dictamen de la llengua

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles anuncia que el vinent 7 d'abril tindran lloc les últimes sessions d'audiència d'entitats culturals convidades a informar sobre qüestions lingüístiques. Posteriorment es facilitarà a cada membre dos reculls, un dels escrits sobre qüestions lingüístiques rebuts d'informants no sol·licitats, més les fitxes dels mateixos escrits elaborades per la Comissió de lectura, i un altre de les actes de les audiències, complementat amb els informes aportats per les entitats convocades.

S'han rebut escrits de diverses entitats i institucions culturals sol·licitant ser rebudes en audiència per informar sobre qüestions lingüístiques. En Comissió de Govern s'acordà dirigir-los una carta excusant-se de rebre-les i assegurant-los que els informes que ja han aportat es tindran en compte en l'estudi de les dites qüestions.

La Sra. Serrano Llàcer es lamenta que algunes d'aquestes entitats, com el Moviment Escola Valenciana i altres, especialment significades en el foment de l'estudi i de l'ús del valencià no foren incloses en el seu moment en la llista de les convidades a informar. La Sra. Morenilla Talens s'expressa en el mateix sentit.

S'examina la proposta que la Comissió de lectura prepare unes fitxes sobre les audiències de la ponència de qüestions lingüístiques, a incloure en el recull corresponent, i que es faça sense que pugua demorar-se l'inici de la segona fase de treball, dedicada al debat intern.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles presenta el document "Proposta de pla de treball per a la segona part de l'elaboració del dictamen sobre qüestions lingüístiques". Després d'una sèrie d'intervencions s'aprova la proposta amb unes modificacions.

Ple del 24 d'abril

Torn d'intervencions sobre el dictamen de la llengua

Intervenien tots els membres presents sobre el que pensen respecte a la denominació de la llengua, sobre el paper fonamental del CVC en la solució del conflicte existent, sobre les possibilitats respecte a la designació d'una institució amb autoritat codificadora sobre el valencià, sobre que el CVC no pot immiscir-se en debats filològics, sobre que el dictamen tinga dos parts, la primera enunciativa -amb antecedents, marc legal, consideracions generals- i la segona dispositiva -amb una declaració sobre la naturalesa de la llengua, i característiques de l'òrgan assessor que es propose-, etc.

Ple de 28 d'abril

Inici de la discussió dels primers punts del dictamen

S'acorda que la Comissió de Lectura redacte novament l'informe tenint en compte les observacions i propostes d'esmena aportades per diversos membres, per a tornar-lo a proposar al Ple per a la seua acceptació.

Es repartix un document aportat pel Sr. Boronat Gisbert com a proposta de model per a l'estructuració del dictamen. S'acorda que el Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles i el Sr. Lapiedra Civera refonguen les respectives propostes d'estructura interna del dictamen, per a la seua presentació al Ple.

Ple del 4 de maig (continuació de la sessió anterior)

Estructura i metodologia del dictamen sobre la llengua

El Sr. Grisolia s'alegra que la recomanació que va fer en la sessió anterior que calia portar escrits s'haja complert, ja que els Srs. Lapiedra, Sanchis-Guarner, de Soto, Bellveser, Peñarroja, Boronat, Álvarez, Morera, Casp i ell mateix ho han fet.

Després de distintes aportacions es considera que cal avançar, i s'aprova treballar sobre el text presentat pels Srs. Lapiedra i Sanchis-Guarner, intitulat "Proposta d'estructura del dictamen del CVC sobre les qüestions lingüístiques", com a guió flexible de treball, amb els acords metodològics que segueixen:

- L'orde dels temes en el guió no implica l'orde cronològic de la discussió
- En particular, s'aprova discutir en primer lloc el punt "III.-Anàlisi de la situació" i el punt IV a).

Ple del 7 de maig

Anàlisi de la situació social de la llengua i recomanació als poders públics perquè dissenyen, aproven i apliquen una campanya ambiciosa de promoció de l'ús públic del valencià.

El Sr. Peñarroja Torrejón, el Sr. Boronat Gisbert, el Sr. Bellveser Icardo, el Sr. de Soto Arándiga, el Sr. Lapiedra Civera, la Sra. Serrano Llàcer, el Sr. Bas Carbonell i el Sr. Álvarez Rubio presenten textos escrits amb aportacions particular per a l'examen d'aquest punt.

El Sr. Grisolia veu que existix una zona de coincidència en les diverses opinions expressades, i s'acorda crear una ponència redactora del document provisional formada pels Srs. Lapiedra Civera, Bas Carbonell, Peñarroja Torrejón, Bellveser Icardo, Sanchis-Guarner Cabanilles, Muñoz Ibáñez i la Sra. Morenilla Talens.

Ple del 15 de maig

Informe de la Comissió de lectura

Presenta l'informe, amb totes les esmenes introduïdes per diversos consellers, el membre de la comissió Sr. Álvarez Rubio.

El Sr. Boronat Gisbert diu que en la sessió del 28 d'abril ja deixà clara la seua posició sobre l'informe: considera que no és objecte d'aprovació, sinó només d'acceptació pel Ple com a informació instrumental per als consellers en els treballs d'elaboració del dictamen.

Després d'un debat, s'acorda que es votarà l'aprovació del contingut de l'informe en els termes de l'epígraf del punt de l'orde del dia que s'examina, amb la introducció d'algunes esmenes que el Sr. Peñarroja Torrejón es compromet a redactar durant un recés de quinze minuts, en cas que les dites esmenes siguen acceptades per la resta de consellers.

Al final del recés, el Sr. Peñarroja Torrejón llig les esmenes que pretén que s'introduïsquen en el text, i promet fer arribar l'escrit a la comissió en el moment que el passe a net.

Es vota l'informe amb les esmenes introduïdes pel Sr. Peñarroja Torrejón, amb el resultat següent:

Consellers presents:	17
Vots a favor:	15
Vots en blanc:	2

Anàlisi de la situació social de la llengua i recomanació als poders públics perquè dissenyen, aproven i apliquen una campanya ambiciosa de promoció de l'ús públic del valencià

El Sr. Lapiedra Civera presenta el text acordat per la ponència redactora nomenada en la sessió anterior. La redacció va ser acordada per unanimitat dels presents en la reunió de la ponència, en absència del Sr. Bellveser Icardo, el Sr. Peñarroja Torrejón i el Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles, i es presenta com a esborrany a examinar pel plenari.

Llig el text el membre de la ponència Sr. Bas Carbonell.

Es produïx un debat, amb suggeriments d'esmenes diverses per part de diversos membres del plenari:

El Sr. Bellveser Icardo demana la modificació d'algunes expressions, i la supressió del primer paràgraf.

El Sr. Casp Vercher observa que l'expressió del títol "llengua dels valencians" és ambigua, perquè n'hi ha dos, de llengües dels valencians, i assenyala incorreccions històriques en el passatge en què es mencionen les Normes Ortogràfiques de 1932.

El Sr. Peñarroja Torrejón mostra igualment el seu desacord amb determinats passatges del text: el títol, la introducció històrica, les Normes Ortogràfiques de 1932, de les quals afirma que no s'han usat sinó substituït per les de Pompeu Fabra, i que la Real Academia de Cultura Valenciana no les ha contestades, sinó desenvolupades. Sobre la lleialtat al valencià invocada pel text, demana si es tracta de lleialtat a la llengua dels avantpassats o a una normativa forastera. Finalment, denuncia que sí que hi ha hagut una certa castellanització, però sobretot una enorme catalanització.

El Sr. Álvarez Rubio opina que l'anàlisi política del problema inclosa en el text és elemental i insuficient.

El Sr. Bas Carbonell defensa que es mantinga la introducció històrica del text.

El Sr. de Soto Arándiga suggerix que el text incloga totes les opinions, encara que siguen contradictòries entre si.

El Sr. Muñoz Ibáñez defensa la supressió de la introducció històrica del text.

La Sra. Morenilla Talens no té objeccions contra el manteniment de la introducció històrica del text, i proposa que el Sr. Casp Vercher presente per escrit les seues consideracions sobre les Normes Ortogràfiques de 1932 i el Sr. Álvarez Rubio presente també per escrit les seues observacions sobre la diversa distribució territorial del conflicte lingüístic.

El Sr. Boronat Gisbert reitera la seua distinció entre "el valencià usat pels valencians i el català imposat per alguns valencians".

El Sr. Grisolia suggerix la conveniència d'evitar l'ús del terme "conflicte" en les anàlisis del problema.

Finalment, s'acorda que els consellers que han fet observacions al text les presentaran per escrit abans del migdia del dimarts 19 de maig, a fi d'intentar arribar a una redacció consensuada en la sessió vinent, en la qual cosa es mostren tots conformes.

Ple del 22 de maig

Informe de la Ponència sobre l'ús social de la llengua

El Sr. Lapedra Civera presenta el text redactat per la ponència i ja esmenat segons les indicacions d'alguns consellers.

El Sr. Casp Vercher diu que, si bé s'havia compromés en la sessió anterior a redactar la part del text referent a les Normes Ortogràfiques de 1932, no ho ha fet perquè entén que la seua col·laboració en la redacció podria donar la falsa idea que sanciona el text, quan de fet no l'aprova en absolut.

El Sr. Muñoz Ibáñez fa una reflexió sobre la necessitat de posar-se d'acord els membres del Ple en les bases del procés a seguir per a l'elaboració del dictamen. La ponència redactora del text en qüestió ha treballat intensament.

El Sr. de Soto Arándiga diu que el text que es debat és obra de tots els membres de la ponència, i identifica dos diferents possibilitats metodològiques de treball: avançar pas a pas, o abordar primerament les qüestions principals. En tot cas, tots estem obligats a ser generosos, a treballar conjuntament, i a intentar ser sintètics, sense pretendre solucionar conflictes que escapen a les competències de la institució.

El Sr. Muñoz Ibáñez diu que tots els textos examinats fins ara han de considerar-se provisionals. Proposa l'ús de diversos termes com a sinònims per a referir-se a la llengua.

El Sr. Bas Carbonell es declara optimista perquè creu advertir un propòsit general de consens en les manifestacions de tots els presents. No troba admissibles les desqualificacions globals, però pensa que podria fer-se un esforç que arribara fins a eliminar alguna part del document, o a fer-hi afegits, si calia, per tal que els consellers que s'han mostrat en desacord amb el text s'avinguen al consens.

El Sr. Calomarde Gramage observa que el Consell Valencià de Cultura és una institució consultiva de la Generalitat Valenciana, no d'un govern particular o d'una particular composició de les Corts Valencianes, i per tant no pot obviar desacords històrics, sinó reconduir-los, en base a un objectiu comú: una llengua viable. Però, la metodologia és important, i en eixe sentit cal ser generosos en l'ús que es fa dels termes, com ara la denominació de la llengua com a "valencià", per tal de compartir més que no polemitzar.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles proposa fugir del dogmatisme. Proposa seguir l'esperit de la firma de les Normes Ortogràfiques del 1932, que va ser un esperit de consens. El Consell Valencià de Cultura no és un lloc per a discutir de lingüística. Si bé el nom de la llengua és en certa manera la clau de l'assumpte, també pot representar un escull important, en el qual potser algú vol fer embarrancar aquest debat. Potser no cal definir la llengua, sinó deixar la qüestió en mans de la futura entitat normativa a crear.

El Sr. Lapedra Civera considera que s'han complit tots els tràmits i s'han esgotat els terminis, i per tant caldria aprovar el text hui mateix. Pensa que moltes de les objeccions presentades en aquesta sessió són extemporànies. En el seu moment es decidí la compartimentació dels assumptes a tractar, i a més hi ha prevista la possibilitat de presentar vots particulars. D'altra banda, es mostra favorable a conservar la menció que es fa en el text de la castellanització, referida a la substitució de l'ús del valencià a favor del castellà.

El Sr. Álvarez Rubio diu que no és el mateix evitar presses excessives que crear dilacions innecessàries. Que el Consell Valencià de Cultura pren els seus acords col·legiadament, i que hi ha hagut un llarg procés previ de recollida d'informació i de consultes a entitats el qual, pres en consideració, podria servir per a evitar algunes de les discussions presents, sempre que es tinga en compte el divers pes social i institucional dels informadors.

El Sr. Peñarroja Torrejón reivindica el seu dret a discrepar, i dubta que la seua posició, potser minoritària en el Ple, siga també minoritària en el conjunt social. No pretén representar el poble valencià, però sí que es referix sempre a la llengua dels avantpassats, considerant, amb Chomsky, que tot parlant és competent.

El Sr. Boronat Gisbert diu que no té cap voluntat de dilatar innecessàriament els debats. Ja va dir en el seu moment que no trobava bé tractar de l'ús social de la llengua sense tractar prèviament el conflicte existent entre les dos llengües que parlem els valencians -no entre el valencià i el castellà, sinó entre el valencià i el català. Proposa poder votar negativament aquesta part del dictamen, de manera provisional.

Es passa a votació l'Informe de la Ponència sobre l'ús social de la llengua. La votació dona el resultat següent:

Consellers presents:	19
Vots emesos:	19
Vots afirmatius:	15
Vots negatius:	3
Vots en blanc:	1

El document queda aprovat.

Inici de discussió sobre la identitat de la llengua

Els Sr. Peñarroja Torrejón llig un escrit sobre la filiació del valencià.

El Sr. Bellveser Icardo llig un escrit sobre el mateix assumpte, firmat per ell mateix, pel Sr. Muñoz Ibáñez i pel Sr. de Soto Arándiga. Els Sr. Calomarde Gramage i el Sr. Prades Perona subscriuen l'escrit.

El Sr. Morera Buelti llig un escrit.

La Sra. Morenilla Talens llig un document sobre els orígens del valencià.

El Sr. Lapiedra Civera es congratula que el debat haja arribat a aquest punt. Declara el seu suport a l'escrit presentat per la Sra. Morenilla Talens.

El Sr. Torrent i Llorca diu que el dictamen ha d'incloure un reconeixement explícit de la unitat de la llengua; que l'entitat normativa hauria de ser l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, coordinat amb les altres institucions afins de la mateixa llengua.

La Sra. Lloris Camps defensa la unitat de la llengua catalana, la possibilitat d'anomenar-ne la modalitat valenciana tant "valencià" com "català", segons el context, i que el problema que alguns hi veuen és un problema fals.

El Sr. Bas Carbonell es ratifica en el seu escrit. Creu que el problema de la filiació de la llengua haurà de resoldre'l l'entitat normativa que es propose.

El Sr. Álvarez Rubio defensa la necessitat de subjectar-se a la legalitat vigent. Cita la sentència del Tribunal Constitucional sobre les denominacions del valencià.

El Sr. Boronat Gisbert diu que s'ha interessat per les diverses posicions sobre la qüestió. Que la posició dels lingüistes universitaris no l'ha convençut i la contrària sí.

El Sr. Grisolia acorda ajornar la continuació de la discussió a la sessió vinent.

Ple del 29 de maig

Continuació del debat sobre la filiació del valencià

El Sr. Peñarroja Torrejón pregunta quin perfil es preveu que ha de tenir la present sessió. Ell va llegir un document al final de la sessió anterior, en el qual repetia les seues argumentacions sobre l'origen del valencià, la seua naturalesa, el seu nom, i altres qüestions relacionades amb aquestes.

El Sr. de Soto Arándiga explica que el mètode seguit és anar fent aportacions parcials a l'esborrany del dictamen, a fi que una vegada complet puga reestructurar-se si es considera convenient, i que ell ho considera un mètode correcte, però que el contrari -anant d'un acord sobre el tot a la discussió de les parts- seria igualment vàlid.

El Sr. Casp Vercher diu que està tot estranyat i es pregunta qui ha demanat a la institució que es pronuncie en el dictamen sobre l'origen del valencià, el seu nom, i les altres qüestions filològiques que veu debatre. Sobre quina llengua parlen els valencians, i quin nom té, pensa que l'Estatut d'autonomia ho explica suficientment. Sobre la metodologia, diu que es limita a l'aportació d'escrits ja preparats amb la pretensió que siguen aprovats tal qual o amb lleugeres esmenes de matis per part del ple, en comptes de dialogar.

El Sr. Grisolia proposa abandonar el qüestionament de la metodologia i que es continue examinant el punt de l'ordre del dia, per tal d'avançar en l'elaboració del dictamen.

El Sr. Calomarde Gramage intervé per dir que qualsevol metodologia és bona si fa avançar, i que la seguida fins ara li pareix raonable. Sobre la identitat del valencià, repeteix que considera absurd plantejar la qüestió, perquè qualsevol discussió sobre identitats i fins els orígens està en principi condemnada a la falta d'acord, a causa que l'ambigüitat del concepte d'identitat fa que sempre s'interprete subjectivament -tant si es parla del valencià com de qualsevol altra llengua. Cal respectar la denominació "idioma valencià" donada a la llengua en l'article 7 de l'Estatut d'autonomia, i la definició que en fa la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià com a "llengua pròpia" dels valencians.

El Sr. Prades Perona diu que no hauria d'allargar-se massa en el temps l'elaboració del dictamen, ja que pot donar la impressió de certa inoperància. Li pareix difícil que s'arribe a la unanimitat, però si que caldria un consens majoritari, és partidari de la creació d'un nou organisme o institució, amb la participació del CVC, fins i tot tenint la mateixa presidència, ja que entre altres missions el CVC té l'obligació de vetlar per la nostra llengua, el valencià.

El Sr. Boronat Gisbert s'adherix a les manifestacions del Sr. Peñarroja Torrejón. Observa que en l'epígraf del present punt de l'orde del dia apareix el terme "filiació" (del valencià), i pregunta si correspon al concepte abans citat com "identitat". Demana que el debat es limite a parlar "del valencià actual, no del català imposat per no sé quins elements".

El Sr. Morera Buelti es mostra d'acord amb el Sr. Prades Perona respecte de la necessitat de no demorar el dictamen més enllà de finals de juny, en què, com va fer públic el Sr. President, està previst lliurar-lo a les Corts i la Presidència de la Generalitat. El CVC està obligat a produir un missatge pacificador que siga bona notícia per als ciutadans, aprofitar l'oportunitat que s'ha donat a la institució de pensar mé en el futur que no en el passat, i tenir-ho en compte a l'hora de pensar en la institució que haurà de reglar esta base de la cultura que és l'idioma, el qual, recorda, està en perill.

El Sr. Fabregat Mañes pensa que cal ser pràctics i examinar si hi ha matèria per a un pacte, per tal d'arribar a solucions. Pensa que no és cosa de parlar d'història ni de filologia, perquè potser hi ha elements de veritat en totes les posicions. Declara que per damunt de tot a ell li interessa la possibilitat de comprensió, i ha comprovat que expressant-se en valencià és comprés tant a Girona com a Elx; tant li fa que el valencià i el català siguen dos llengües o una de sola, perquè en el cas que foren diferents caldria esforçar-se a fer-les coincidir, vista l'existent universalitat de comprensió, i vistes les exigències contemporànies del mercat cultural.

El Sr. Bellveser Icardo està d'acord amb el Sr. Fabregat Mañes. Si parlem de filologia ens equivoquem. Manifesta que sempre s'ha dit valencià a la llengua que parlem els valencians; es pregunta que, si és un principi universal que l'estàndart és sempre creació literària, com és que "el dialecte valencià" va tenir, en el XV, el seu Segle d'Or, i la "llengua catalana", de la qual era un dialecte, no, cosa del tot contrària a la lògica i mostra d'una "esquizofrènia lingüística". Proposa que el nom de la llengua siga "valencià", i remet les qüestions de tipus tècnic a un organisme a crear.

El Sr. de Soto Arándiga declara que està d'acord amb tot allò que s'ha dit, i també amb el que no s'ha dit, perquè el problema no són les qüestions de què s'ha estat parlant sinó l'elaboració efectiva del dictamen, i en cas contrari serien ja innecessaris tant el futur organisme normatiu com la Universitat o fins la mateixa Real Acadèmia de Cultura Valenciana. Es ratifica, sobre el nom i l'origen del valencià, en les afirmacions del document firmat i presentat pel Sr. Calomarde

Gramage i el Sr. Prades Perona. Proposa arribar hui mateix a acords mínims i de síntesi, o que es decidisca la composició d'una ponència que redacte un document amb les mateixes característiques.

La Sra. Serrano Llàcer diu que la metodologia va ser consensuada en el seu moment, i igualment l'estructura del dictamen i la seua elaboració per qüestions; i que s'ha seguit amb

èxit el suggeriment del Sr. Grisolia d'organitzar els debats sobre documents escrits presentats prèviament a les sessions, a propòsit del qual sistema agraïx la profusió de documents presentats pel Sr. Peñarroja Torrejón. Personalment dóna suport al document presentat per la Sra Morenilla Talens, en la redacció del qual va col·laborar.

El Sr. Lapiedra i Civera està d'acord que l'origen de la llengua no és qüestió fonamental. Diu que segons els llibres de text sobre la qüestió, els mossàrabs havien desaparegut de València en el segle XIII. Sobre la continuïtat de la seua llengua i el valencià, posa com a exemple el cas de Toledo, ciutat integrada per tres comunitats -islàmica, jueva i mossàrab- amb dos llengües -l'arab i el romanç mossàrab-, en la qual, a conseqüència de ser conquistada pels cristians l'any 1.085, s'acabà imposant exclusivament la llengua dels conquistadors castellans. Diu que la llengua escrita dels primers segles després de la conquesta de València era tan homogènia que resulta quasi impossible distingir els textos produïts a València dels de Catalunya o de les Balears. Que la dialectalització actual té el seu origen sobretot en el segle XVII. Que la fragmentació és un luxe que la llengua actual no pot permetre's.

La Sra. Lloris Camps dubta que amb les discrepàncies que s'han vist entre els membres del Ple puga arribar a redactar-se cap document unitari útil. Creu que el sistema d'evitar tractar les qüestions conflictives no és oportú, perquè són precisament aquestes qüestions les que s'han sotmés expressament a la consideració del CVC -encara que probablement no és el Consell l'organisme que hauria de tractar-les-, i perquè no és qüestió d'elaborar un dictamen inútil, sinó que és precisament la seua utilitat pràctica allò que el pot justificar.

La Sra. Morenilla Talens considera que la metodologia seguida va ser discutida i aprovada reglamentàriament i no és qüestió de tornar-les a discutir. Que tractar de l'origen de la llengua és competència de les universitats, i això ho hauria d'haver fet veure el Consell Valencià de Cultura a les Corts Valencianes en el moment que va rebre l'encàrrec del dictamen; però ara, davant de les expectatives socials creades, no seria convenient esquivar aquestes qüestions.

El Sr. Bas Carbonell es ratifica en la seua proposta escrita de dictamen. Es declara disposat a cedir en alguns punts, per bé que té molt clara quina és l'identitat de la llengua, el seu origen, etc. Creu que el poble valencià té una personalitat històrica particular. Creu convenient la denominació "valencià", és partidari de ratificar les Normes Ortogràfiques del 1932 i creu que l'organisme normatiu ha de ser *ex novo* i potser vinculat al CVC. Està disposat que no es mencionen en el dictamen la unitat de la llengua i el tronc comú de valencià i català, per esperit de consens, i que aquestes qüestions es traslladen al nou organisme normatiu. Finalment, demana que els qui es mostren més intransigents adopten la seua mateixa actitud.

El Sr. Álvarez Rubio fa veure la necessitat, en un estat de dret, d'atenir-se a la legalitat existent, originada en la Constitució espanyola, i en les qüestions examinades a allò que en dictaminen l'Estatut d'autonomia valencià, la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'ús del terme "català" en la universitat, i la Llei orgànica d'autonomia universitària. El CVC no

pot fer un dictamen contra les universitats consultades, a les quals s'aplica la Llei orgànica citada (11/1983). Finalment recorda que, segons la Llei 30/1992 de procediment administratiu, tot ciutadà té dret a conèixer els debats presents en les actes que se'n fan.

El Sr. Grisolia diu que, com s'ha pogut observar, ell no ha impedit l'expressió de cap opinió en el curs del debat. Pensa que l'important és el futur, i que cal tenir en compte que la societat reclamarà al Consell Valencià de Cultura una via de solució; si la institució no mostra la seua capacitat de respondre a aquestes expectatives, farà el ridícul.

El Sr. Sanchis-Guarner resumix les qüestions plantejades: 1) Fixar o no un termini per a l'emissió del dictamen; 2) acceptar la metodologia seguida o canviar-la; 3) entrar o no en la definició de la llengua.

El Sr. Muñoz Ibáñez considera positiu el balanç, fins ara, de la sessió. Si es considera que hi ha condicions per a formar una ponència, de la qual s'oferix a formar part, proposa que es vote.

El Sr. Calomarde Gramage es declara disposat a col·laborar perquè el dictamen siga finalment possible. Li pareix bé continuar amb la metodologia seguida. Cal fer un esforç col·lectiu de tolerància si es vol entrar a discutir la identitat de la llengua. Dóna el seu suport al nom estatutari de la llengua: valencià. Creu que totes les posicions defensades són legítimes, i no poden desqualificar-se mútuament. Diu que cal adoptar l'esperit de les Normes del 1932, els firmants de les quals mostraren un gran nivell de diàleg i de consens en un moment importantíssim, i feren possible el posterior ús digne del valencià. Cal consensuar un organisme normatiu, comprés o no en el si del CVC. És partidari que es forme hui una ponència, en la qual demana participar.

La Sra. Morenilla Talens diu que caldria enllestir el dictamen en el temps previst, i considera que és possible perquè encara queden quatre sessions fins a finals de juny; que si ningú no proposa formalment, per escrit, una metodologia nova, i s'accepta, cal continuar amb la seguida fins ara; que no havent renunciat el Ple en el moment que se li va encarregar el dictamen a tractar de qüestions filològiques, ara ja no és lícit traslladar-les a altri; i que quan es parla de l'organisme a crear s'ha d'entendre que les seues funcions s'han de limitar a la normativa, sense entrar en la investigació -que ha de correspondre als organismes oficialment reconeguts.

El Sr. Lapiedra i Civera diu que cal treballar buscant l'acord i tractant d'acabar dins del temps previst; que cal mantenir el mètode seguit, a falta d'alternatives raonades proposades per escrit; que és pertinent entrar a considerar la identitat del valencià; i que proposa formar una ponència que, en la redacció d'un esborrany unitari, tinga en compte la totalitat dels documents aportats en el debat.

El Sr. Grisolia troba que hi ha base de consens. Recorda que la història s'escriu de moltes maneres, i demana que tots facen un exercici de generositat. Recorda que el Ple del Consell Valencià de Cultura ja va demostrar la seua preocupació pel valencià abans que se li encarregara aquest dictamen. Finalment proposa la formació d'una ponència integrada pels membres següents: Casp Vercher, Calomarde Gramage, Muñoz Ibáñez, Lapiedra Civera, Morenilla Talens, Serrano Llàcer, De Soto Arándiga, Bas Carbonell i Morera Buelti.

El Sr. Torrent i Llorca demana que s'hi afija el Sr. Álvarez Rubio, pels seus coneixements jurídics, i s'acorda.

El Sr. de Soto Arándiga troba que les diverses tendències estan desequilibradament representades en la ponència suggerida. Proposa un recés per a reconsiderar la seua composició.

El Sr. Morera Buelti diu que la ponència no ha de fer més que preparar un document per a la seua discussió pel Ple, que sí que ha de ser equilibrat.

El Sr. Grisolia proposa que el Sr. Bellveser Icardo forme part també de la ponència.

Es vota la ponència formada pels proposats primerament pel Sr. Grisolia més el Sr. Álvarez Rubio i el Sr. Bellveser Icardo, amb el següent resultat:

Consellers presents:	18
Sí:	15
No:	—
En blanc:	3

Ple del 4 de juliol

Informe de la ponència sobre el dictamen de la llengua i votació

El Sr. Grisolia notifica l'acord de la Comissió de Govern de modificar l'epígraf del segon punt de l'orde del dia incloent-hi la votació de l'informe presentat per la ponència.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles llig l'esborrany.

El Sr. Álvarez Rubio llig el text proposat com a alternatiu per ell i la Sra. Morenilla Talens.

El Sr. Peñarroja Torrejón llig un text presentat per ell i el Sr. Casp Vercher com a vot particular a la totalitat, i afeg que els qui el subscriuen consideren del tot rebutjable el text presentat pel Sr. Álvarez Rubio i la Sra. Morenilla Talens.

El Sr. Torrent i Llorca llig, com a vot particular, una proposta d'esmena del paràgraf en què es definix el valencià en el text presentat pel Sr. Secretari com a consensuat majoritàriament per la ponència.

El Sr. Boronat Gisbert presenta un vot particular argumentant el seu vot negatiu al text consensuat de la ponència.

La Sra. Serrano Llàcer presenta un vot particular a propòsit de la definició del valencià.

El Sr. Grisolia anuncia la votació, per paràgrafs, del text consensuat de la ponència, i per punts del text proposat pel Sr. Álvarez Rubio i la Sra. Morenilla Talens. La votació del primer text dona els resultats següents:

Primer paràgraf:	Vots emesos: 20; Sí: 15; No: 5
Segon paràgraf:	Vots emesos: 20; Sí: 14; No: 5; Blanc: 1
Tercer paràgraf:	Vots emesos: 20; Sí: 12; No: 7; Blanc: 1
Quart paràgraf:	Vots emesos: 20; Sí: 14; No: 6

Es vota el text alternatiu presentat pel Sr. Álvarez Rubio i la Sra. Morenilla Talens:

Primer punt:	Vots emesos: 20; Sí: 4; No: 11; Blanc: 4; Nul: 1
Segon punt:	Vots emesos: 20; Sí: 5; No: 11; Blanc: 4
Tercer punt:	Vots emesos: 20; Sí: 6; No: 10; Blanc: 4
Quart punt:	Vots emesos: 20; Sí: 4; No: 12; Blanc: 4
Cinquè punt:	Vots emesos: 20; Sí: 4; No: 14; Blanc: 2

Queda aprovat per majoria el text consensuat majoritàriament per la ponència.

Nomenament d'una comissió de correcció gramatical i d'estil del text del dictamen

Després de debatre les opcions proposades, i de renunciar el Sr. Morera Buelti a formar part de la comissió redactora del dictamen, però posant-se, ell i el Sr. Bellveser Icardo, a disposició dels redactors en cas que necessiten consultar-los, s'acorda que la comissió redactora del dictamen siga formada pel Sr. Calomarde Gramage i el Sr. Lapiedra Civera.

Ple del 13 de juliol

Informe de la Comissió de redacció sobre la redacció final del dictamen de la llengua, i aprovació, si pertoca

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles anuncia que es repartirà el text del dictamen proposat per la comissió de redacció .

El Sr. Álvarez Rubio intervé per dir que la forma com s'ha convocat el Ple és il·legal i antireglamentària, a causa de la modificació de l'orde del dia efectuada per la Comissió de Govern moments abans de la sessió. Calia fer constar, en la convocatòria del Ple, que el punt 2 inclouria la votació del text del dictamen.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles recorda al Sr. Álvarez Rubio que, com a membre de la Comissió de Govern, també ell ha votat a favor de la modificació de l'orde del dia.

El Sr. Morera Buelti declara trobar-se disposat a votar hui mateix a fi d'enllestir finalment el procés d'elaboració del dictamen, però vol fer constar el seu desacord, que compartix amb el Sr. Álvarez Rubio, amb el procediment seguit en la convocatòria.

A continuació el Sr. Secretari i el Sr. President lligen la proposta final de dictamen sobre qüestions lingüístiques, redactada per la ponència corresponent, i que es presenta a votació.

A petició d'alguns consellers s'acorda concedir una hora de recés. Prèviament, el Sr. Secretari enumera els vots particulars presentats en la sessió plenària anterior i demana als qui els presenten que firmen les còpies en net dels dits vots particulars.

El Sr. Álvarez Rubio anuncia que ell i la Sra. Morenilla Talens presentaran un vot particular a la totalitat o text alternatiu.

El Sr. Peñarroja Torrejón anuncia que modificarà el seu vot particular, i que el presentarà posteriorment. Igualment el Sr. Boronat Gisbert anuncia que presentarà el seu vot particular una vegada modificat.

El Sr. Secretari enumera els vots particulars anunciats, presentats pels consellers i conselleres Boronat Gisbert, Peñarroja Torrejón i Casp Vercher, Álvarez Rubio i Morenilla Talens, Torrent i Llorca i finalment Serrano Llàcer, els dos últims dels quals ratificaran els vots ja presentats.

El recés comença a les 11.20 hores i la sessió es continua a les 12.25 hores.

El Sr. Peñarroja Torrejón presenta el seu vot particular, al qual s'afeg el Sr. Casp Vercher.

La Sra. Morenilla Talens presenta el seu text alternatiu i del Sr. Álvarez Rubio, al qual s'afeg el Sr. Torrent i Llorca.

La Sra. Serrano presenta el seu vot particular, i la Sra. Lloris Camps s'hi afeg verbalment. Respecte del paràgraf de definició de la llengua, la Sra. Serrano Llàcer explica que s'afeg a la definició inclosa en el text alternatiu de la Sra. Morenilla Talens i el Sr. Álvarez Rubio.

El Sr. Lapiedra i Civera demana un nou recés de cinc minuts, i el Sr. de Soto Arándiga anuncia que posteriorment presentarà la seua intervenció anterior sobre els avalotadors del carrer en forma de vot particular.

Després del recés, el Sr. Secretari torna a enumerar els vots particulars presentats pels consellers, amb l'adhesió de la Sra. Lloris Camps als del Sr. Álvarez Rubio, la Sra. Morenilla Talens i el Sr. Torrent i Llorca.

El Sr. Grisolia llig una carta del Sr. Aguilera Cerni aprovant el text acordat en l'última reunió.

El Sr. Álvarez Rubio demana poder presentar, al final de la reunió, una explicació del seu vot, i igualment la Sra. Morenilla Talens.

Es procedix a la votació, amb el següent resultat:

Vots emesos:	20
Sí:	15
No:	3
Abstencions:	2

S'aprova el dictamen per majoria. El Sr. Grisolia dona les gràcies als membres redactors del text finalment aprovat. L'emissió del dictamen és en la seua opinió un gran pas avant en la solució del conflicte lingüístic.

El Sr. Álvarez Rubio explica que en l'aprovació del present dictamen ha fet ús de diverses modalitats possibles de votació, aprovant la part sobre ús, presentant una redacció alternativa en la part de la definició de la llengua, i abstenent-se respecte al text complet perquè hi troba absències i insuficiències que no accepta. Lamenta l'absència de referència a les audiències concedides a entitats culturals, i a les declaracions rebudes d'altres entitats no escoltades. Es congratula de la redacció aprovada sobre l'ús social de la llengua, sobre les Normes de 1932 i sobre el seu desenrotllament. Finalment, explica que la seua abstenció és una posició activa i constructiva, perquè va acompanyada per un vot particular honest.

La Sra. Morenilla Talens s'afeg a les declaracions del Sr. Álvarez Rubio. Pensa que el futur ja no està en les mans del Consell Valencià de Cultura, sinó de les Corts i del futur ens normatiu, sobre el qual diu que no considera convenient que siguen els partits polítics les entitats que en nomenen tots els membres. Considera greu l'absència de referència, en el text del dictamen, a la sentència del Tribunal Constitucional a propòsit de la jurisdicció sobre la llengua. I finalment, troba que no queda suficientment garantida la competència dels membres de la futura entitat normativa.

El Sr. de Soto Arándiga felicita els seus companys pel treball fet, es congratula de l'avanç democràtic que este dictamen representa, i agraeix al Sr. Álvarez Rubio i a la Sra. Morenilla que s'hagen abstingut en la votació en comptes de votar en contra.

El Sr. Boronat Gisbert aclaria que el seu vot ha estat en contra del dictamen, perquè no s'hi reconeix l'especificitat de la llengua valenciana.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles explica els passos posteriors a donar: presentació del text a les Corts Valencianes i al President de la Generalitat.

Ple del 4 de setembre

Aprovació, si procedix, de la Memòria de 1997

El Sr. President llig un escrit, redactat a base de diverses aportacions dels consellers, i sobretot del Sr. Álvarez Rubio, i aprovat per la Comissió de Govern, que es proposa per a la seua aprovació com a document d'*Observacions i Recomanacions* a adjuntar a la Memòria 1997 del Consell Valencià de Cultura. El document, que és aprovat pel Ple, es copia annex a l'acta.

Presentació de candidats a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural

S'ha rebut un escrit del Sr. José Sanmartín, director de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo de València, acompanyant una proposta del mateix Sr. Sanmartín al President de la Generalitat Valenciana per a la concessió de la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural al Professor Santiago Grisolia, i demanant-hi l'adhesió del Consell Valencià de Cultura. L'escrit del Sr. Sanmartín s'inclou annex a l'acta.

El Sr. Grisolia abandona la sala mentre es tracta de la proposta.

S'han presentat, per part d'alguns consellers, diverses altres propostes de candidatures a esta distinció i també a l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana.

Després d'un debat, s'acorda unànimement adherir-se a la proposta del director de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo de València de concessió de la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural al Professor Santiago Grisolia, fent constar que es proposa com un premi a tota la seua carrera científica, independentment de la seua condició de president d'esta institució.

Proposar igualment la concessió de la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural als pintors. Juan Genovés i Francisco Lozano.

Proposar la concessió, a títol pòstum, de l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana, a l'historiador del dret valencià Arcadi Garcia Sanz.

El Sr. President, reincorporat a la sessió, agraiïx al Ple l'adhesió aprovada a la seua candidatura a la Distinció de la Generalitat Valenciana al Mèrit Cultural.

Proposta, per part del Sr. President, i aprovació, si procedix, d'un conseller per a formar part de la Comissió de Govern

El Sr. President proposa el nomenament del Sr. Calomarde Gramage com a membre de la Comissió de Govern. La proposta és acceptada.

Aprovació, si procedix, de l'avantprojecte de pressupost de despeses per a 1999

L'avantprojecte és aprovat.

Ple del 28 de setembre

Aprovació, si procedix, de la creació d'una comissió o ponència que elabore un Projecte de Museu Marítim, i designació dels components i del president (art. 15 de la Llei del CVC)

S'aprova la creació de la comissió temporal per a la impulsó d'un projecte de museu marítim valencià, constituïda en principi pels consellers Sr. Grisolia, president de la institució (qui, proposat per diversos consellers per a presidir la comissió en consideració d'haver estat el primer impulsor de la idea d'un museu marítim valencià, i havent-ho agraït, renuncia finalment a esta presidència en favor del Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles), Sr. Bellveser Icardo, Sr. Muñoz Ibáñez, Sr. de Soto Arándiga, Sr. Calomarde (com a secretari) i Sr. Sanchis-Guarner (com a president). La comissió queda oberta a la participació dels consellers que vulguen integrar-se en el projecte.

Ple del 7 d'octubre

En el Palau de la Generalitat Valenciana comença la sessió convocada per a lliurar al M. Hble. President de la Generalitat la Memòria anual de la institució corresponent al període 1997.

Paraules del Sr. President de la Generalitat Valenciana:

"L'entrega de la memòria anual nos ha reunit en el Palau de la Generalitat per examinar i valorar la trajectòria del Consell Valencià de Cultura durant estos últims mesos.

"El contingut d'estes pàgines està configurat per una sèrie d'activitats i iniciatives que mostren l'importantíssim paper que el Consell Valencià de Cultura fa a tots els ciutadans de la nostra comunitat en l'àmbit cultural.

"Per això, dins de l'estructura que formen les nostres institucions d'autogovern, sou una peça fonamental i en l'avantguarda. Podeu estar ben orgullosos del treball fet. Heu dut a cap una labor d'importància capital per al nostre poble.

"L'acord recent sobre la llengua i la posterior aprovació en les Corts de la Llei de creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua marcaran la nostra història contemporània. Per això, en nom propi i en nom de tot el poble valencià, una vegada més vos done les gràcies pel vostre esforç per a arribar al consens necessari que faça possible la solució del conflicte lingüístic. I vos anime a continuar treballant en tots els àmbits en els quals la vostra experiència i saviesa poden ser necessaris, com l'educació, les arts i el patrimoni monumental, la promoció exterior de la nostra cultura, la investigació, la ciència... reclamen un nou impuls i tots confiem en la vostra valuosíssima contribució per a liderar un nou esforç compartit que mos projecte cap a un futur millor per a tots. Benvinguts a esta casa. Moltes gràcies."

El Sr. President del Consell Valencià de Cultura fa la presentació oficial de la Memòria anual amb les paraules següents:

"Senyor President:

"Per als membres del Consell Valencià de Cultura és un honor poder presentar, un any més, la Memòria anual de la institució. La que hui presentem correspon a l'exercici 1997, un any ben especial per a nosaltres, perquè en ell vam emprendre, gràcies a la seua iniciativa i a la de les Corts Valencianes, la més important missió mai encarregada al Consell Valencià de Cultura: un dictamen sobre les qüestions lingüístiques valencianes basat en fonaments científics i històrics.

"Com vosté sap, perquè així ho vam exposar en la nostra anterior presentació de la Memòria anual, l'objecte del dictamen, és a dir la situació social del valencià, ha estat una preocupació constant de la nostra institució, expressada en diverses ocasions tant per la seua Comissió de Govern com pel Ple. I per això no dubtarem, en el seu moment, a acceptar el seu encàrrec i de les Corts Valencianes per a l'elaboració d'este dictamen, que considerem haver enllestit de la manera més satisfactòria possible per al conjunt de la societat valenciana i per al futur de la convivència entre els nostres ciutadans.

"Però, a més, enguany hem continuat treballant, fins a on era compatible amb l'elaboració del dictamen, en altres projectes ja iniciats, i en les activitats regulars de la nostra institució, com és la publicació d'alguns títols fonamentals per a la nostra memòria històrica, l'emissió d'informes a petició dels diversos organismes de la Generalitat, i també la mediació interinstitucional en assumptes relacionats amb el nostre patrimoni cultural, com en el cas de l'informe emés sobre el Jardí Botànic de la Universitat de València, tots els quals es troben inclosos en esta Memòria que hui presentem. I també la presentació de candidatures a les distincions culturals de la Generalitat, a propòsit de les quals ens congratulem de les concedides, a proposta del Consell Valencià de Cultura, a la compositora Matilde Salvador, al lingüista Manuel Sanchis Guarner -a títol pòstum-, a l'exmembre del Consell Juan Ferrando Badia, i al nostre actual vicepresident, Xavier Casp Vercher.

"Al remat, l'aspecte més important d'esta Memòria és que no és més que un moment en un procés. Perquè el Consell Valencià de Cultura està ple de projectes futurs, i és segur que eixos projectes ompliran altres memòries en anys successius. Sempre hi ha, i sempre hi haurà, molt per fer per la nostra cultura. I el Consell Valencià de Cultura espera continuar present en cada nova il·lusion, en cada nou projecte de progrés cultural de la nostra comunitat. Moltes gràcies."

Ple del 16 d'octubre

Sala de Plens de l'Ajuntament de Monòver.

Salutació del Sr. José Ginés Rico, Alcalde de Monòver

El Sr. Ginés Rico agraïx als membres del Consell Valencià de Cultura la seua visita a Monòver, i anuncia l'entrega a la institució d'un recull informatiu de la situació de la ciutat en matèria cultural.

Salutació del M. Il. Sr. Santiago Grisolia, President del Consell Valencià de Cultura

El Sr. Grisolia agraïx les paraules del Sr. Ginés Rico i pronuncia la següent salutació:

"Senyor Alcalde, Senyors Regidors, Senyores i Senyors:

"Primer que res, moltes gràcies per la seua magnífica hospitalitat. No és que la seua recepció mos faça sentir com a casa; és que mos fa sentir en casa. Moltes gràcies.

"Cada any, el Consell Valencià de Cultura programa unes poques visites a unes poques, escollides, ciutats valencianes. I per a actuar així no necessitem aprofitar cap excusa. Simplement, considerem que és bo que les institucions valencianes es relacionen entre si com més millor, i que els ciutadans les coneguen, com a seues que són. I que, per a això, no hi ha camí més curt que acostar-nos físicament, i donar la cara davant dels nostres conciutadans.

"En esta ocasió, de tota manera, la nostra visita aprofitarà també per a presentar l'homenatge del Consell Valencià de Cultura a aquell famós monover que va ser Azorín, en este any dedicat a commemorar la seua figura i la seua obra. Però, sobretot, ha d'aprofitar per a oferir-

los a vostés la nostra institució en tot allò que necessiten, dins de les funcions assessores del Consell Valencià de Cultura prop de les altres institucions de la Generalitat.

"Els últims mesos, el Consell Valencià de Cultura ha sigut una de les institucions valencianes més presents en els mitjans de comunicació i en el debat polític. El motiu: l'elaboració d'un dictamen sobre la llengua dels valencians. Un dictamen que ha determinat la creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, i que ha resultat una peça clau per a ajudar a resoldre un conflicte que,estic segur, vostés ja tenien resolt des de sempre. De manera que també això ajudarà a entendre-mos millor uns valencians i altres, perquè mos acosta a tots a eixa normalitat que per a vostés és simplement habitual.

"Però, el Consell Valencià de Cultura no s'ocupa només dels grans temes, com este de la normalitat de la nostra llengua. Dins de les seues funcions assessores en matèria cultural, la nostra institució es preocupa de conèixer en cada moment la situació cultural valenciana en els seus diversos aspectes, i també en el dels equipaments. Eixe és el motiu de les visites efectuades anteriorment a altres localitats, com Oriola, Alacant, Castelló de la Plana o la mateixa ciutat de València. Com el Monestir de la Valldigna, o el Museu Nacional de Ceràmica González Martí, de València, o tants altres punts destacats de la geografia del patrimoni cultural valencià. De tots ells hem informat puntualment a les altes autoritats de la Generalitat.

"Per això insistiré en la nostra oferta de diàleg amb els responsables de la realitat cultural monovera, i de mediació, per traslladar les seues preocupacions en este camp a les diverses institucions valencianes amb responsabilitats en esta matèria. De manera que vostés no tenen més que parlar, perquè nosaltres hem vingut sobretot a veure i a escoltar.

"Moltes gràcies per la seua atenció."

A proposta del Sr. Vicent Àlvarez i la Sra. Morenilla Talens s'acorda programar una visita del Consell Valencià de Cultura a la casa de Joan Fuster a Sueca.

S'aprova la declaració de B.I.C. de les coves "del Ossal de la Font" i "de Matutano" de Vilafamés.

Ple del 13 de novembre

Sala de Plens de l'Ajuntament de Segorb.

Realitat i futur cultural de Segorb, a càrrec del Sr. Rafael Calvo Calpe, Alcalde de Segorb

El Sr. Calvo Calpe saluda els membres del Consell Valencià de Cultura i oferix una relació dels projectes i les realitzacions de l'Ajuntament de Segorb en matèria de conservació i rehabilitació patrimonial, i altres relatives als servicis culturals a l'abast de la població.

Salutació del Sr. Santiago Grisolia, President del CVC

El Sr. Grisolia felicita l'alcalde i el poble de Segorb pels projectes exposats de rehabilitació patrimonial, es referix a la similitud existent entre els problemes del nucli murat de Segorb i els de la Ciutat Vella de València, i pronuncia la següent salutació:

"El Consell Valencià de Cultura les da la bienvenida a su sesión plenaria de este mes, en justa correspondencia por la magnífica bienvenida que ustedes han dado a nuestro Pleno en su bella ciudad. Con el permiso de todos, diré que esta visita es especialmente atractiva para mi, porque aquí en Segorbe están las raíces de mi familia materna. Por eso visitaba esta ciudad de pequeño, y por eso la visité inmediatamente a mi regreso de los Estados Unidos, hace ya más de veinte años.

"Es posible que en el tratamiento de los puntos del orden del día de hoy se den, como en cualquier otra sesión, y ustedes no podrán dejar de observarlo, disparidad de criterios entre los miembros de este Pleno. Recuerden que sin disparidad de criterios no hay posibilidad de diálogo, ni, por lo tanto, de democracia. Las decisiones unánimes y las elecciones por aclamación siempre son sospechosas. Y recuerden que sin democracia ni el Consell Valencià de Cultura, ni el resto de nuestras instituciones propias, ni esta misma reunión, serían posibles. Hemos tenido siglos para comprobarlo, y espero que lo recordemos muchos siglos más.

"Así, toda decisión del Consell Valencià de Cultura supone un compromiso entre fuerzas. Y el resultado no es un punto, sino una línea de equilibrio dinámico. Una línea en absoluto recta, pero sí orientada en el sentido del progreso de nuestra comunidad.

"En segundo lugar, debo referirme al sentido de la visita de hoy a esta histórica ciudad de Segorbe. Ni la democracia, ni la organización política valenciana, serían posibles la una sin la otra, y ninguna de ellas sin sus instituciones propias. Pues bien, el Consell Valencià de Cultura es una de estas instituciones. Quizá una de las más emblemáticas, una de más nuestras. Y como tal, es esencial que los ciudadanos la conozcan y cuenten con ella.

"Instituciones como el Consell Valencià de Cultura son el cauce seguro de la progresiva vertebración de nuestra comunidad. Entre otras cosas porque este Consell, siendo como es una institución sin poder ejecutivo, está perfectamente capacitado para reconocer y poner en comunicación entre sí las distintas iniciativas civiles de ámbito cultural existentes en nuestra comunidad. Por ello es importante que se conozca como institución, y más aún que se utilice, desde cualquiera de nuestras ciudades y comarcas, como una ventana al resto de nuestra comunidad. La vertebración, tengámoslo en cuenta, no es un problema valenciano, sino una exigencia permanente de cualquier comunidad histórica con ambición de futuro, y los valencianos también conocemos, y reivindicamos, esa ambición.

"Se podría seguir hablando de estas cuestiones durante mucho tiempo, porque son del máximo interés. Pero la visita de hoy no pretende ser más que un primer contacto. Hemos venido a conocer su realidad, y a que ustedes conozcan esta institución, suya y no nuestra.

"Muchas gracias por su amabilidad al escucharme. Se abre la sesión."

Aprovació, si pertoca, de la declaració de Bé d'Interés Cultural de l'església de Nuestra Señora de la Asunción, d'Utiel

S'aprova.

Proposta d'adhesió perquè s'atorgue al Sr. Arcadi Garcia el títol de Fill Adoptiu de la ciutat de València

El Sr. Grisolia anuncia l'elaboració d'un llibre d'homenatge al desaparegut exmembre del Consell Valencià de Cultura, i l'organització d'un seminari sobre la seua obra.

S'aprova per majoria la proposta d'adhesió, amb l'abstenció del Sr. Boronat Gisbert per tractar-se d'un punt no presentat prèviament en ninguna comissió.

Ple del 18 de desembre

Organització i funcionament del CVC: a) composició de les comissions, b) nombre de comissions, c) comissions permanents o ad hoc, d) comissió de Publicacions, e) logotip del CVC, f) altres

El Sr. Bellveser Icardo vol puntualitzar que com a President de la Comissió de Promoció Cultural assumix el contingut de l'escrit aportat per la comissió sobre este punt, però no la seua forma gramatical, a títol personal.

S'aprova la següent proposta de distribució mensual de les convocatòries de reunions:

Comissions informatives:	Durant les dos primeres setmanes de cada mes
Comissió de Govern:	Tercera setmana de cada mes
Ple:	Últim divendres de cada mes

El Sr. Calomarde Gramage proposa que es cree una comissió permanent de relacions del Consell Valencià de Cultura amb les Corts Valencianes. La proposta és acollida amb interès però no és objecte de cap acord en la present sessió.

S'aprova la creació d'una Ponència de Publicacions, que podrà convertir-se, a criteri del Ple i en funció del programa elaborat per la mateixa ponència, en Comissió de Publicacions del Consell Valencià de Cultura. Presidix la ponència el Sr. Grisolia i la formen els membres següents: Sr. Bas Carbonell, Sra. Serrano Llàcer i dos membres més nomenats pel Sr. Grisolia com a President.

INFORME DE LES COMISSIONS

COMISSIÓ DE LES ARTS

President:	Luis Prades Perona
Secretari:	José Morera Buelti
Vocals:	Vicente Aguilera Cerni Ricardo Bellveser Icardo Amadeu Fabregat Mañes Enrique García Asensio Enedina Lloris Camps Manuel Muñoz Ibáñez Ramón de Soto Arándiga

Calendari de reunions:

18 de febrer
9 de març
15 de setembre
23 d'octubre
16 de desembre

El Sr. Prades Perona constituïx formalment la comissió amb la seua composició actual de nou membres, els quals són:

- Sr. Luís Prades Perona, President
- Sr. Vicente Aguilera Cerni
- Sr. Ricardo Bellveser Icardo
- Sr. Amadeu Fabregat Mañes
- Sr. Enrique Garcia Asensio
- Sra. Enedina Lloris Camps
- Sr. José María Morera Buelti
- Sr. Manuel Muñoz Ibáñez
- Sr. Ramón de Soto Arándiga

Elecció de Secretari de la comissió

El Sr. de Soto Arándiga i el Sr. Bellveser Icardo proposen ratificar el Sr. Morera Buelti com a secretari de la comissió. El Sr. Prades Perona, president, hi està d'acord, i comunica que ja havia decidit proposar-ho pel seu compte a la resta dels membres.

El Sr. Morera Buelti proposa el nomenament com a secretària de la Sra. Lloris Camps, la qual declina l'honor en consideració de la seua inexperiència com a membre del CVC i de la comissió.

El Sr. Morera Buelti és nomenat secretari de la Comissió de les Arts del CVC.

Informe del Sr. President

El Sr. President fa un repàs, dirigit sobretot a informar la Sra. Lloris Camps, acabada d'incorporar a la comissió, de les activitats de la comissió durant els últims dos anys, entre les quals destaca la iniciativa de proposar l'exposició d'homenatge a la desapareguda Sala Mateu, de València, com una ocasió d'examinar les bases històriques recents de les arts plàstiques valencianes actuals. La dita revisió de les bases recents de l'art valencià modern, i de la situació dels seus diversos sectors, s'ha resolt també en els exàmens fets de la situació del teatre, del món editorial, dels museus i de les galeries d'art, en els quals s'ha comptat amb les compareixences i els informes d'especialistes i professionals vinculats a cada sector.

Es passa a considerar la conveniència que la comissió siga escoltada a l'hora de decidir l'ús concret de diverses infraestructures culturals, com ara el Palau de les Arts de la futura Ciutat de les Arts i les Ciències, de València, pròxima a ser inaugurada. Del dit Palau de les Arts, per exemple, se'n coneix el projecte constructiu, però no els continguts previstos. Es decidix

sol·licitar que el CVC pugua comptar amb un representant seu en el Consell Rector del Palau de les Arts, quan es constituïska.

Davant de la renovació del Consell Rector de Teatres de la Generalitat, es decidix la conveniència de ratificar el Sr. Emili Marín Soriano com a representant del CVC en el dit Consell Rector, en consideració de la seua experiència i la seua idoneïtat, i comunicar l'acord pres a la Sra. Directora General de Promoció Cultural, Museus i Belles Arts.

Sobre l'organització de l'exposició d'homenatge a la Sala Mateu, es decidix convocar el Sr. Joan Àngel Blasco Carrascosa, comissari de l'exposició, perquè comparega a informar-ne davant de la comissió en la seua sessió vinent.

Informe sobre l'exposició Des de Sala Mateu a càrrec del Sr. Blasco Carrascosa, comissari de l'exposició.

El Sr. Blasco Carrascosa presenta un informe sobre el seu projecte d'exposició, que és acceptat pels membres de la comissió.

El Sr. Juárez, tècnic de la Direcció General de Promoció Cultural de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència afirma la voluntat del Consorci de Museus de donar suport al projecte presentat.

El Sr. de Soto Arándiga considera que el projecte respon a la missió que s'ha imposat la comissió de conèixer l'art contemporani valencià i els seus fonaments immediats, però que dóna una visió parcial, de manera que podria malinterpretar-se si no formava part d'un conjunt més ampli d'activitats en el mateix sentit, un conjunt que contemple altres moviments artístics no inclosos en la present exposició, i per tant fa vots per la continuïtat d'esta missió i l'organització d'altres exposicions i activitats en la mateixa línia.

S'acorda que el Consell Valencià de Cultura contribuirà a les despeses de l'exposició amb un màxim de cinc milions de pessetes, i que el Consorci de Museus assumirà la resta del pressupost previst.

Propostes de treball

El Sr. Muñoz Ibáñez demana que els projectes que es presenten siguen coherents amb la naturalesa consultiva i assessora, no executiva, del Consell Valencià de Cultura. Considera que l'exposició "Desde Sala Mateu" no complix esta condició.

El Sr. Morera Buelti retruca que entre les funcions del Consell Valencià de Cultura hi ha, a més d'assessorar les institucions públiques, també la d'estimular la vida cultural en parcel·les que presenten mancances. D'altra banda, l'exposició sobre la Sala Mateu forma part del

procés, assumit en el seu moment per la comissió, de conèixer i difondre la realitat artística valenciana existent, començant pels seus antecedents immediats. Finalment, la institució s'ha limitat a proposar, impulsar i vigilar el projecte d'exposició, de l'execució del qual se n'ha encarregat la Direcció General de Promoció Cultural, Museus i Belles Arts.

La Sra. Lloris Camps proposa diversos projectes:

Que el Consell Valencià de Cultura s'oferisca a la *Comisión Nacional del Centenario del Maestro Rodrigo*, proposada pel Ministeri de Cultura, per a coordinar les accions a emprendre des de la Comunitat Valenciana.

Que el Consell Valencià de Cultura publique una tesi doctoral existent sobre l'obra de Martín Soler. S'acorda examinar l'original i, si es troba convenient, proposar-ne la publicació al Ple.

Que el Consell Valencià de Cultura impulse la representació a València d'una òpera inèdita del Mestre Rodrigo. Sobre això, i en previsió de l'anunciada dedicació del futur Palau de les Arts (de la Ciutat de les Arts i les Ciències) a la representació d'òperes, s'acorda elaborar un informe per a impulsar la representació de les obres líriques inèdites, o poc conegudes, de compositors valencians, com, a més de la proposada del Mestre Rodrigo, altres de Serrano, de Palau, de Blanquer, de Matilde Salvador o de Penella.

Que el Consell Valencià de Cultura impulse un projecte (per definir), dirigit als jòvens, d'estimulació de l'interés per la música escènica, també amb vista a assegurar una bona resposta social a les futures programacions del Palau de les Arts. S'acorda traslladar la proposta per a la seua possible assumpció per part de la Comissió de Promoció Cultural.

El Sr. Aguilera Cerni expressa la seua preocupació per les obres de reforma del museu de l'*Asegurada*, d'Alacant, que potser contravenen les disposicions fixades en l'acta notarial de fundació per l'artista donador del fons fundacional, Eusebio Sempere. S'acorda que la comissió sol·licite a l'Ajuntament d'Alacant informació sobre el projecte de reforma.

Sobre la sol·licitud de la *Fundación para la Formación, Estudios y Convivencia*, *Profesor Manuel Broseta* convidant el Consell Valencià de Cultura a proposar candidats al *Premio de Convivencia Profesor Manuel Broseta*, el Sr. Bellveser Icardo suggerix dos candidats: el missioner Vicente Ferrer i *Farmacéuticos Mundi*, i el Sr. Prades Perona un: el Pare Ricardo. S'acorda que les propostes es facen arribar, degudament documentades, al President del Consell Valencià de Cultura.

Informe del Sr. Muñoz Ibáñez sobre la Casa-Museu Sorolla

El Sr. Muñoz Ibáñez s'ha posat en contacte amb el director de la *Casa-Museo Sorolla*, de Madrid, el qual li ha corroborat els problemes de la institució. S'acorda demanar al President

del Consell Valencià de Cultura que sol·licite per carta a la Ministra de Cultura la compareixença davant de la comissió del director de la casa-museu, per a informar sobre la qüestió.

A part, s'acorda visitar la Casa-Museu Benlliure, i que el president del Consell Valencià de Cultura sol·licite informació sobre la situació del museu a l'alcalde de València.

El Sr. Prades Perona presenta el següent text sobre el punt a estudi:

- "1. Esta comissió, como el seu mateix nom determina, integra el conjunt de les arts, i ha de dedicar els seus treballs a la reflexió i la impulsió de la música, la literatura, les arts plàstiques i les arts escèniques, teatre, cinema i dansa. Este impuls ha d'entendre's tant en el camp de la investigació i la creativitat com en el de la difusió en la Comunitat Valenciana.
- "2. Pel fet que en el Consell Valencià de Cultura hi ha dos altres comissions, la de Llegat Històric i Artístic i la denominada de Promoció, la Comissió de les Arts dedicarà atenció preferent a temes contemporanis i de gran actualitat, sense excloure, ocasionalment, els altres que des d'un passat pròxim estiguen influïent, o estiguen encara presents, en la nostra realitat quotidiana.
- "3. Coherentment amb la referència feta en el primer punt a la investigació i la creativitat -o, per dir-ho d'una altra manera, a posicions d'avantguarda-, esta comissió ha d'impulsar i afavorir expressament este tipus d'actuacions, tant en allò referent a experiències personals com col·lectives, i també ha de crear l'oportú camp receptiu.
- "4. També entraran dins del camp de la seua actuació els esdeveniments de caràcter puntual o circumstancial referents al món de les Arts que mereixen una atenció especial.
- "5. La Comissió de les Arts emetrà els informes corresponents sobre les distintes qüestions que li siguen consultades.
- "6. Els projectes que es proposen a la comissió han de tenir en compte les característiques institucionals del Consell Valencià de Cultura.
- "7. Les propostes s'efectuaran, en tot cas, considerant les disposicions personals i no podran assumir-se projectes que per qüestions pressupostàries, o per dificultat de realització, resulten inviables."

A més, el Sr. Prades fa la següent proposta de treball:

- 1 Establiment de premis d'estímul a la creativitat dirigida als artistes joves valencians
- 2 Creació d'un fòrum estable de difusió de l'activitat artística, per mitjà de conferències, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana
- 3 Programa d'encontres de reflexió sobre l'art contemporani, a tres nivells: valencià, espanyol i internacional
- 4 Creació d'un banc de dades sobre l'art en la Comunitat Valenciana.

COMISSIÓ DE LES CIÈNCIES

President:	Ramon Lapiedra i Civera
Secretari:	Carmen Morenilla Talens
Vocals:	Josep Boronat Gisbert Joaquín Calomarde Gramage Santiago Grisolia Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles Ramón de Soto Arándiga Ferran Torrent i Llorca

Calendari de reunions:

6 d'abril
17 de setembre
19 de novembre

Elecció de Secretari

El Sr. Soto Arándiga comunica la seua dimissió com a secretari de la Comissió, i el Sr. President de la Comissió proposa la Sra. Morenilla Talens com a secretària.

Pla de treball

El Sr. President recorda la decisió del CVC de dedicar-se fonamentalment a la tasca encomanada pel president de la Generalitat Valenciana de realitzar el dictamen sobre la llengua, no obstant fa un repàs de qüestions per ser tractats posteriorment.

S'informa que les "II Jornades sobre investigació Científica a la Comunitat Valenciana" estan paralitzades. S'aprova:

.Que el president del CVC propose de nou als responsables anteriors l'organització de les Jornades.

. Que en cas que no accepten, el president contacte amb persones vinculades a organismes com l'Institut d'Investigació Citològica, els Serveis d'Investigació de les Universitats valencianes, etc.

Jornades de la Ciència

El president presenta una proposta de Jornades i comitè organitzador sobre la transferència de coneixements a la societat i a la xarxa productiva; un comitè executiu format pels vicerectors d'investigació de les cinc universitats valencianes; que el ple de la comissió organitzadora estiga constituït pel comitè executiu, per l'Institut de Citologia, per instituts vinculats al CSIC, instituts tecnològics i associacions empresarials, IVIA, IVESP, IVO, Institut del Medi Ambient, hospitals i altres institucions. En principi el CVC assumix les despeses, amb independència que hi puguem col.laborar, més endavant, les empreses privades.

Informació sobre les gestions realitzades per a l'organització de les "Jornades sobre innovació i transferència de coneixements a l'empresa i la societat "

El president de la comissió informa sobre la reunió tinguda el proppassat 9 de novembre per ell mateix i la secretària de la comissió amb els vicerectors de les universitats valencianes (amb l'absència de la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana, amb el rector de la qual s'han tingut contactes). En la reunió, considerada molt positiva pels assistents, es tractaren diversos assumptes relacionats amb el tema: calendari (es proposa que les jornades tinguen lloc la segona quinzena d'octubre vinent); lloc (els representants de les universitats proposaren València); assumptes a tractar; composició de la comissió consultiva; abast de la convocatòria...

El president de la comissió demana que la comissió elegeisca els seus representants en les diverses reunions relacionades amb este projecte. Són elegits, a més del president del Consell Valencià de Cultura, el president i la secretària de la comissió, i els membres d'esta Sr. Boronat Gisbert i Sr. de Soto Arándiga, que s'oferixen a col·laborar.

COMISSIÓ JURÍDICA I D'INTERPRETACIÓ REGLAMENTÀRIA

President: Vicent Álvarez Rubio
Secretari: José Morera Buelti
Vocals: Ramon Lapiedra i Civera
 Luis Prades Perona

Calendari de reunions:

8 d'abril

Constitució reglamentària de la comissió i elecció de Secretari

En la primera reunió d'esta comissió després de la renovació del Consell Valencià de Cultura, s'hi incorporen el Sr. Lapiedra Civera i el Sr. Prades Perona. Com que l'anterior secretari de la comissió, el Sr. Marín Soriano, ja no és membre del Consell Valencià de Cultura, cal procedir al nomenament d'un secretari. El president proposa el Sr. Morera Buelti, que és acceptat per unanimitat. Amb la qual cosa el president dóna per constituïda la comissió, i avança el propòsit que esta sols es convoque quan hi haja matèria a estudiar que justifique la convocatòria.

Situació del nou Reglament

El Reglament del Consell Valencià de Cultura, que el ple fa temps que ha aprovat, havent acceptat totes les esmenes presentades pel Consell Jurídic de la Generalitat Valenciana, i havent incorporat les modificacions i aprovat la nova redacció, que s'ha enviat a la Presidència de la Generalitat Valenciana perquè fóra aprovada pel Consell i publicada en el D.O.G.V., i a pesar d'haver complert reglamentàriament els tràmits apuntats, encara no ha estat publicat, i per tant no pot ser d'aplicació.

Normes per a les distincions

Es va estudiar el document presentat, i després d'un debat entre tot els membres: Álvarez Rubio, Lapiedra Civera, Prades Perona i Morera Buelti, aquests es reafirmaren en el document respecte a la conveniència que el CVC puga atorgar distincions a persones destacades en la cultura valenciana que s'estime que puguen tindre este reconeixement singular per part del CVC, independentment del que puguen concedir altres institucions. Es realitzen les matisacions següents: Que mai no siguen proposats membres actius pertanyent al CVC, que siga per acord plenari, que es faça una redacció de condicions i de mecanismes de proposta que siga aprovada pel ple, que necessàriament les votacions han de ser secretes. S'acorda que el Sr. Álvarez Rubio redacte les normes per a les distincions, tenint en compte tot allò que s'ha debatut en comissió.

Minuta per les audiències

Estudiada la situació plantejada pel compromís adquirit en la carta d'invitació a comparéixer en el CVC per informar sobre les seues opinions respecte a la situació de la llengua valenciana, i de la reclamació plantejada per una institució, es va decidir recomanar que se considere que cal pagar a les quatre persones informants, d'acord amb les tarifes del Consell Valencià de Cultura, tal com s'indicava en la carta d'invitació, i que en el cas que l'acord no fóra conforme es tornaria a estudiar per la comissió.

COMISSIÓ DE LLEGAT HISTÒRIC I ARTÍSTIC

President:	Manuel Bas Carbonell
Secretària:	Rosa Serrano Llàcer
Vocals:	Vicente Aguilera Cerni Vicent Álvarez Rubio Josep Boronat Gisbert Xavier Casp Vercher Carmen Morenilla Talens Leopoldo Peñarroja Torrejón Luis Prades Perona Ferran Torrent i Llorca

Calendari de reunions:

11 de febrer
7 d'abril
21 de juliol
22 de setembre
15 d'octubre
4 de novembre
1 de desembre

Constitució de la comissió

El Sr. President dóna per constituïda la comissió, formada per deu membres.

Elecció de secretari de la comissió

El president proposa la Sra. Serrano Llàcer com a secretària, en consideració de la seua vinculació professional al món de l'edició. S'accepta unànimement, i la Sra. Serrano Llàcer assumix el càrrec.

Assumptes pendents

Estan en marxa els treballs següents:

Redacció d'El teatre popular valencià, pel Sr. Antoni Ariño, i *d'Antecedents del sàinet valencià*, pel Sr. Biel Sansano.

També es troba pendent la preparació d'homenatges als arabistes Ribera Tarragó i Ambrosio Huici i a l'investigador Felip Mateu i Llopis, sobre els quals ja s'ha tractat en anteriors reunions de la comissió.

S'ha avançat en l'elaboració del repertori *Monumentos valencianos desaparecidos*, a càrrec del Sr. Salvador Aldana, el qual ha completat les fitxes corresponents a la província de València. Queden només per fer les corresponents a les províncies d'Alacant i Castelló de la Plana.

Sobre les obres de restauració de l'església del Pouet de Sant Vicent, de València, s'acorda sol·licitar-ne informació a l'alcaldeessa de València.

El president presenta els projectes immediats de publicació:

Vocabulari arquitectònic valencià dels segles XV, XVI i XVII, que compta amb l'informe favorable de la Sra. Faus Sevilla. El Sr. Boronat Gisbert demana este original, que té interès a examinar.

El president diu que s'està fent un esforç per reduir les publicacions. Hi ha en cartera la publicació de setze títols, quan en el moment de fer-se ell càrrec de l'àrea hi havia seixanta projectes pendents. Considera el Sr. Bas Carbonell que caldria perfilar una línia de publicacions, la qual idea s'afegia a l'explicitada anteriorment sobre els criteris a seguir.

El Sr. Casp Vercher recorda que el nom de la comissió és "*de Llegat Històric i Artístic*",

emfasitzant els dos adjectius definitoris per fer veure que no ha de limitar-se a la publicació de llibres.

La Sra. Serrano Llàcer recorda la funció cultural del CVC, i en concret de la comissió, que pel que fa al món del llibre i del foment de la lectura pot resoldre's en un programa creatiu que no implique la publicació de tants títols.

Revisió del pla de publicacions

Davant de la llista de títols en diferents fases de publicació, el Sr. Casp indica que hauríem de parlar només dels llibres relacionats amb la nostra comissió. Es marquen en la llista els títols corresponents a la Comissió de Llegat. A proposta d'alguns consellers, s'acorda que la secretària examine les actes anteriors per fer una nova relació de títols ja acceptats. En la sessió vinent ja es tindrà llesta la proposta de criteris de publicacions partint d'alguns ja acceptats, com per exemple:

- a) Invertir la proporció existent entre publicacions en valencià i en castellà, i prioritzar les primeres
- b) Rebaixar l'estoc de llibres emmagatzemats
- c) Millorar les vendes
- d) Restringir un poc el nombre de publicacions i de tiratges

Informe del Sr. President

Informa el Sr. Bas Carbonell sobre la recepció de diversos documents:

Un escrit del Círculo Filatèlico, Numismático y de Coleccionismo Ibn al-Abbar demanant adhesió a la petició que s'edite un segell de correus de curs legal dedicat a Ibn al-Abbar. S'acorda donar suport a la iniciativa.

Un escrit de la directora general de Patrimoni Artístic sobre la declaració de B.I.C. del jaciment "Cova del Tossal de la Font" sol·licitant preceptivament un informe del CVC. El Sr. Alvarez ja coneix l'estat de les obres i s'oferix a fer-hi una nova visita, compromís que també assumix el Sr. Prades

Un escrit de l'Ajuntament de Novelda sol·licitant suport al patrimoni artístic de la ciutat (que compta amb una de les mostres més representatives del modernisme valencià). S'acorda acceptar la petició. Diverses intervencions dels consellers recomanen la conveniència de saber en quins termes se sol·licita la recuperació del patrimoni cultural i l'anàlisi de la nova llei publicada al DOG el 18 de juny. D'altra banda, el Sr. Alvarez recorda que hem de

demanar el compliment de la presència d'un vocal del CVC en la Comissió d'Avaluació del BIC.

Escrit del Jutjat d'Instrucció núm dotze sol·licitant resolució del CVC respecte a la protecció de les alqueries de Campanar. Hi ha una carpeta amb tota la informació i escrits creuats sobre el tema: dels ex-consellers Sr. Amando Garcia Rodríguez i Sra Pilar Faus, i tots reclamen i consideren oportú un pronunciament favorable de la nostra institució, la qual cosa recomana la inclusió del tema en la primera reunió de plenari del nou curs, amb caràcter d'urgència.

El Sr. Álvarez aporta un informe relatiu a l'expedient de declaració de B.I.C. de la Cova del Tossal i la Cova de Matutano, de Vilafamés, tal com s'havia compromés a fer. L'informe és positiu i així ho comunicarem al Plenari per tal que es trasllade a la Directora General de Patrimoni, en resposta a la seua sol·licitud del 21 de març de 1998.

Quant al l'informe sobre el Tossal de la Font, el Sr. Álvarez també en presenta un de favorable. El Sr Peñarroja s'hi adhirix però pregunta qui ha de fer-lo arribar a l'entitat sol·licitant i en quins termes. Com la Sra. Serrano també demostra desconèixer el procediment, el Sr. Bas l'explica als nous membres del CVC. Les comissions informen, presenten els informes al Secretari del CVC per tal que els incloga en l'orde del dia del Plenari, el Plenari rep la informació i els seus acords són comunicats pel President de la institució a l'entitat consultant. El Sr. Álvarez fa saber que de vegades s'han redactat informes molt més extensos. Aquests informes, en opinió dels Sr. Prades i del Sr. Boronat, servixen perquè els membres es puguin adherir o no a la proposta de declaració de B.I.C.

A propòsit d'això, el President de la comissió mostra un extens dossier sobre l'Església de *Nuestra Señora de la Asunción* d'Utiel, tema de l'últim punt de l'orde del dia. Com el Sr. Alvarez mostra interès, el Sr. Bas li passa l'expedient.

Projectes possibles per al curs 1998-1999

El Sr. Bas en presenta per escrit dos de molt d'interés:

- 1 Realizació d'un congrés sobre "Comunicacions en la C.V." per al darrer trimestre de 1999.
- 2 Una publicació important : Mapa cultural de la C.V.

L'autor dels projectes els explica i la resta de consellers acorden analitzar els documents presentats i tornar a parlar-ne en la sessió vinent.

El Sr. Álvarez presenta també un escrit sobre casos i matèries que reclamen atenció per part del C.V.C. Insistix que demanem informació completa sobre la situació actual de les alqueries de Campanar.

S'obri un torn d'intervencions de diferents consellers. Finalment la Sra. Morenilla proposa que en la pròxima reunió aportem el resultat d'una reflexió sobre les propostes, amb suggeriments, en cas d'aprovar-los, sobre recursos humans, possibles coordinadors, criteris organitzatius, etc.

El Sr. Peñarroja insistix en la necessitat de conèixer qué s'està fent o qué està ja fet per tal de no duplicar iniciatives, i reclama la informació sol·licitada sobre la celebració del centenari dels pintors Vergara.

La Sra. Serrano insistix en la necessitat d'una redefinició de les funcions, objectius i línies d'actuació de les diferents comissions del C.V.C., precisament per tal de no duplicar iniciatives, i una certa contenció en les propostes per tal de no voler fer massa coses al mateix temps. Cal també triar un projecte o dos globals per tal de no dispersar-nos en diversos fronts.

La Sra. Morenilla coincideix en la necessitat de redefinició general i parla de dues línies d'actuació:

- 1 Unes comissions que supervisen les Jornades sobre comunicació o el mapa cultural de la CV.
- 2 Un contacte més directe amb la societat per tal de preservar el patrimoni cultural i artístic dels valencians i en coherència amb la competència de la nostra institució.

El Sr. Boronat avisa del perill de caure en el centralisme. Cal no ser miops. Hi ha la ciutat, però també cal buscar iniciatives més generals.

El Sr. Alvarez respon que hi ha béns patrimonials que són de tots els valencians encara que estiguen en la ciutat de València i cita el cas de l'estació del Nord o del mercat de Colom. Opina que és convenient evitar les polèmiques municipals i intentar ser eficaços.

El president Sr. Grisolia creu que hi ha molt a fer però el preocupa que ens desgastem massa enviant cartes a l'alcaldeessa que sovint no obtenen resposta. Creu que més que supervisar, la funció del C.V.C. consistix a estimular la vida cultural i la conservació del que ja tenim.

Aprovació de publicacions

El president de la Comissió informa sobre la reimpressió de 500 exemplars dels llibres: *Gastronomia Valenciana*, de Llorenç Millo, i *Ceràmica arquitectònica valenciana*.

El Sr. Casp torna a manifestar la seua por davant d'aquests temes. Diu que es publiquen massa coses que l'autor no haguera volgut publicar i cita el cas concret de Borges, la viuda del qual està publicant per interès econòmic quantitat de papers que per a ell eren privadíssims.

El president informa que tal com ja havia comunicat el president al plenari anterior s'està preparant l'edició d'un llibre d'articles d'Arcadi Garcia, recentement desaparegut.

Establiment de criteris sobre les publicacions institucionals

La Sra Serrano, tal com s'havia compromés a fer en reunions anteriors, presenta un escrit d'aproximació als criteris de publicació i a la creació d'una comissió tècnica de publicacions.

Informe del Sr. Álvarez Rubio, i aprovació, si pertoca, de la proposta de declaració de B.I.C. corresponent al punt 6 de la sessió anterior

El Sr. Álvarez Rubio presenta el seu informe, favorable a la declaració.

Debat sobre els projectes presentats pel Sr. Álvarez Rubio i el Sr. Bas Carbonell en la sessió anterior, segons la documentació que s'adjunta

El Sr. Álvarez Rubio i el Sr. Bas Carbonell presenten les propostes respectives, que són examinades per la comissió. Es convé en l'oportunitat que en la part de la proposta sobre comunicacions relativa als ports marítims el Sr. Bas Carbonell tracte de coordinar el treball de la comissió amb els de la comissió temporal per al projecte de Museu Marítim. Tant esta idea com les altres que s'exposen sobre les diverses propostes seran examinades detingudament per la comissió en altres sessions, abans de la seua elevació al Ple.

Informe del Sr. President

El Sr. Bas Carbonell comunica la recepció dels següents documents:

a) Escrit del Sr. Calomarde Gramage sol·licitant la seua incorporació a la comissió, que s'accepta. El Sr. Calomarde Gramage assistix a la sessió.

b) Sol·licitud de pronunciament del Consell Valencià de Cultura sobre la torre àrab i l'ermita de Sant Ramon, de Vilafamés.

c) Sol·licitud de pronunciament del Consell Valencià de Cultura sobre el menjador de la casa museu modernista de Novelda.

d) Bases del *Premio para la Convivencia Profesor Manuel Broseta*, de la *Fundación para la Formación, Estudios y Convivencia Profesor Manuel Broseta*. El Sr. Grisolia diu que recollirà les propostes de les diverses comissions per traslladar-les a la consideració del Ple. El Sr. Prades Perona proposa la candidatura del Pare Ricardo Garcia, dedicat a auxiliar grups de població marginats, el qual és el candidat que presentarà l'ajuntament de Castelló de la Plana. El Sr. Boronat Gisbert diu que dels diversos noms proposats en sessió de la Comissió de Promoció Cultural, se'n destacà el d'Elvira Comins, presidenta de l'organització no governamental *Farmaceuticus Mundi*. Hi ha fins al 10 de novembre de respit per a decidir. El Sr. Grisolia demana discreció davant de la premsa per tal que no es difonguen noms que després poden ser desestimats.

El Sr. Bas Carbonell informa sobre l'espai de la cafeteria i el restaurant originals de l'Estació del Nord, de València. Havent estat dirigit per la gerent de l'estació, Sra. María José Antón, a la Directora General de Patrimoni Artístic, en consideració que l'espai està catalogat com a bé a protegir, esta li ha comunicat que segons el conveni existent entre la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència i la RENFE, les obres de restauració de l'espai començaran d'ací a poc temps.

A proposta del Sr. Bas Carbonell s'acorda que dirigisca una carta la directora del Palau de la Música i Congressos de València manifestant-li la felicitació de la comissió per la qualitat de la programació musical del palau.

Intercanvi de valoracions personals sobre la visita al palau del Marqués de Dos Aigües

S'acorda que el president del Consell Valencià de Cultura dirigisca una carta a la ministra de Cultura, Educació i Ciència, fent-li observar: la decepció de la nostra institució per la falta de definició encara existent sobre la data de reobertura del palau i del museu de ceràmica que

alberga, els inconvenients derivats de la falta d'equip directiu del museu, i la conveniència que el museu siga cogestionat per la Generalitat Valenciana.

Informe sobre publicacions

N'informa el Sr. Bas Carbonell.

El llibre sobre *Sant Pere i els pelegrins de Catí* es troba a punt d'aparèixer. El llibre d'homenatge a Arcadi Garcia reproduirà huitanta-sis articles seus inèdits; en coordina l'edició el seu deixeble Sr. Edo. S'ha presentat l'oferta d'edició d'un llibre sobre els *Col·loquis* que pot ser interessant; se'n passaran còpies a la Sra. Morenilla Talens i al Sr. Peñarroja Torrejón, perquè n'informen.

Estudi del projecte sobre comunicacions i ports marítims

El Sr. Bas Carbonell ha comentat el projecte amb els membres de la Comissió del Museu Marítim i amb el Sr. Mompó, president de l'Autoritat Portuària de València. S'acorda convidar a comparèixer davant de la comissió el Sr. Juan Ferrer Marzal, autor d'un llibre sobre ports valencians.

Presentació de l'informe de la Sra. Morenilla Talens sobre el Cabanyal

S'acorda efectuar una visita guiada als barris del Cabanyal i Canyamelar de la ciutat de València, oberta a tots els consellers, el dilluns 16 de novembre a les cinc de la vesprada, i sol·licitar informes sobre la protecció de la trama urbana d'estos barris al Col·legi Oficial d'Arquitectes de València, la Universitat Politècnica de València i la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de València. Estudi General.

Sobre el Cabanyal

La Comissió va rebre en audiència a representants de la Plataforma *Salvem el Cabanyal*, Sr. Villora i Sr. Pérez Montiel que exposaren la preocupació dels veïns davant el projecte de prolongació de l'Avinguda Blasco Ibáñez, aportant les seues alternatives.

També van rebre els tècnics de l'Ajuntament de València que presentaren el projecte, i en remarcaren els aspectes positius.

Sobre el Palau de Congressos d'Alacant

El president de la comissió informà de la recepció d'una sol·licitud d'informe del Grup Els Verds-EU d'Alacant, sobre el projecte de construcció del palau de congressos en la ciutat d'Alacant. S'acorda demanar informació a l'Ajuntament d'Alacant i realitzar una visita.

COMISSIÓ DE PROMOCIÓ CULTURAL

President:	Ricardo Bellveser Icardo
Secretari:	Josep Boronat Gisbert
Vocals:	Manuel Bas Carbonell Joaquín Calomarde Gramage (des de octubre) Xavier Casp Vercher Amadeu Fabregat Mañes Enrique García Asensio Enedina Lloris Camps Manuel Muñoz Ibáñez Leopoldo Peñarroja Torejón Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles Ramón de Soto Arándiga

Calendari de reunions:

21 de febrer
4 de setembre
30 d'octubre
27 de novembre
23 de desembre

Constitució de la Comissió

Es constituïx amb onze membres ja que el nou Reglament encara no està vigent.

Elecció de secretari

S'accepta que siga el Sr. Boronat Gisbert.

Informe del President de la Comissió

Respecte al Museu Ausiàs March s'informà que existix un protocol de conveni amb la Generalitat Valenciana firmat el 25 de juny de 1997. S'acordà estudiar la possibilitat de crear el Museu Marítim, però abans caldria realitzar un avantprojecte i crear un Consorci Fundador. S'informà també que la Sra. Olga López, Directora d'Investigació del Museu Marítim de Barcelona, en la sessió del 18 de gener de 1997, explicà qué fer per a la constitució. S'acordà demanar informació a l'Ajuntament de València sobre les possibilitats d'ubicació.

Respecte a la Ciutat de les Ciències i de les Arts es proposa conèixer i intervindre en els continguts perquè existix la preocupació que siga clarament cultural i no tan sols espectacular.

Respecte al Museu Nacional d'Escultura a l'aire lliure es considera que ara mateix s'està en contra de la concepció tradicional dels museus, a més que no pot realitzar-se amb pressupostos baixos com és la intenció de l'Ajuntament de València.

Respecte a la creació d'una comissió de publicacions es considera convenient, però que s'encarregue de presentar-ne un informe la Comissió de Llegat que ja està estudiant-ho.

S'acorda constituir una ponència del Museu Marítim que s'encarregue de realitzar un avantprojecte. Els Srs. Sanchis-Guarner Cabanilles, Bellveser Icardo, Soto Arándiga i Muñoz Ibáñez desitgen formar-ne part.

S'acorda presentar la Sra. Mavira Comins, presidenta de *Farmaceuticus Mundi*, al Premi de Convivència Professor Manuel Broseta.

Sobre la Comissió de Promoció Cultural

El president recorda que d'esta comissió van sorgir la Comissió de les Ciències i la de les Arts i recomana que es reflexione perquè es definisca l'àmbit de la comissió. La Sra. Lloris Camps

qüestiona la capacitat del Consell per a realitzar projectes, més bé és partidària dels convenis, i que el paper del Consell siga tant sols el d'aportar idees. Es comenta que el Consell no pot encarregar-se de gestionar sinó més bé de reflexionar.

Sobre la divulgació musical en els centres educatius

La Sra. Lloris Camps presenta un projecte didàctic musical per a escolars ja que considera que existix poca cultura musical i excessiva afició a la música per a banda, i recomana que caldria fer un informe per a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència manifestant les carències i la necessitat d'aconseguir una educació musical des dels centres educatius.

Sobre el Museu Marítim

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles explica que es farà un consorci d'entitats públiques i un patronat. S'ha parlat amb el Sr. García Amor del Port Autònom de València, amb la Sra. Maria José Alcón, concejala de l'Ajuntament de València, i amb el Sr. Ramón Isidro Sanchis, cap de gabinet de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència. El Sr. Antoni Leyda serà l'assessor jurídic.

Sobre els membres de la comissió

D'acord amb el nou Reglament sobren dos membres en la comissió. El Sr. García Asensio renuncia a formar-ne part. El Sr. Bellveser Icardo proposa considerar que són onze la meitat del ple. Una manera de resoldre la pertanyença a comissions seria convertir la Comissió Marítima en ponència, i s'acorda demanar-ho en el pròxim ple.

COMISSIÓ TEMPORAL SOBRE EL PROJECTE DE MUSEU MARÍTIM

President: Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles

Secretari: Joaquín Calomarde Gramage

Vocals: Manuel Bas Carbonell
Ricardo Bellveser Icardo
Santiago Grisolia
Manuel Muñoz Ibáñez
Ramón de Soto Arándiga

Calendari de reunions:

2 d'octubre
29 d'octubre
18 de desembre

Elecció de Secretari

Havent aprovat el Ple la constitució d'esta comissió, presidida pel Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles, este proposa com a secretari el Sr. Calomarde Gramage.

Informe del President

Informa sobre el viatge a Barcelona per a adquirir i intercanviar informació i presenta una proposta de treball per a la Ciutat del Mar del Consell Valencià de Cultura.

El Sr. Grisolia fa veure la necessitat de treballar per la constitució del consorci.

El Sr. Muñoz Ibáñez assenyala la necessitat de comunicar-se amb el director del Port Autònom i amb el responsable de la Ciutat de les Arts i de les Ciències.

Compareixença del President de l'Autoritat Portuària

Compareix el Sr. Juan Antonio Mompó, President de l'Autoritat Portuària de València, per tal de bescanviar informació amb la comissió. El Sr. Mompó, que manifesta en tot moment el seu entusiasme i el del port pel projecte de constitució del Museu Marítim, objecte del treball de la comissió, indica la necessitat que algú actue, des del primer moment, com a catalitzador de les expectatives i els treballs suscitats pel projecte, el qual no dubta que comptarà amb l'antuència de la Conselleria de Cultura, de l'Ajuntament de València i del mateix Port de València. Insistix que es tracta d'una oportunitat en la qual caldria utilitzar totes les energies disponibles, i també aprofitar la creació del balcó al mar, que alliberarà el moll vell, i en el qual també hi ha disponible l'edifici dels Docs. Insistix en esta primera intervenció, en la necessitat que algú actue com a autèntic catalitzador i impulsor del projecte, que ell no dubta que hauria de ser el Consell Valencià de Cultura aprofitant la infraestructura del port. Diu que per raons òbvies el port no pot ser el catalitzador del projecte, però sí pot aportar suport logistic i infraestructures de caràcter tècnic.

El Sr. Sanchis-Guarner diu que és convenient i fins precis constituir un consorci en el qual haurien d'integrar-se el conjunt d'institucions amb interès en el projecte, les qual són el Port de València, la Conselleria de Cultura, l'Ajuntament de València i la Diputació de València.

El Sr. Grisolia indica que fa mig ja es va posar en marxa, amb el Sr. Bellveser Icardo, el Sr. de Soto Arándiga i el Sr. Bas Carbonell, la idea del museu marítim, i informa de l'existència d'un document positiu signat pel president de la Generalitat, Sr. Zaplana, al respecte.

El Sr. Mompó sosté, abundant en l'argumentació anterior, que la idea de fer realitat el museu és esplèndida, i subratlla la urgència temporal del projecte a fi d'evitar que la seua hipotètica demora no permeta aprofitar el moll vell si este és ocupat per una altra iniciativa, cosa que

com a president del Port li importa, però subratlla la conveniència de prioritzar la realització del projecte del museu.

En este punt de la reunió tots els assistents expressen la seua conformitat amb el projecte.

Unànimement assenyalen que cal ser operatius en totes i cada una de les gestions a fer, per tal de no demorar més allà del que és raonable la possible constitució del consorci i amb ell la necessitat de treballar esforçadament en el projecte.

El Sr. Mompó indica que, en la seua opinió, es pot engrandir el museu amb les peces aportades per empreses valencianes sempre que es puga comptar amb instal·lacions convenientes. Mompó insisteix que ens trobem en un moment crític i cal actuar ràpidament a fi d'impedir que les instal·lacions portuàries puguen dedicar-se a activitats diferents del mateix museu en un futur immediat.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles fa un resum de la situació i de les manifestacions produïdes en la comissió: queda clar que el Consell Valencià de Cultura ha d'actuar com a catalitzador del projecte de museu marítim, i això, diu, per la mateixa categoria i representativitat social aconseguides per la institució. Subratlla la seua opinió que el museu hauria de ser una institució viva, i que, si s'aconseguia, constituiria un gran èxit de la societat valenciana en conjunt.

El Sr. Grisolia indica que és urgent començar a actuar, i que és precís, en primer lloc, reunir-se amb la Sra. Rita Barberá, alcaldessa de València, per tal de fer-li conèixer de primera mà el projecte i parlar de la representació de l'Ajuntament de València en el Consorci.

El Sr. Mompó, el Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles i el Sr. Grisolia subratllen la necessitat que tant el Sr. Camps, conseller de Cultura, com el Sr. Tarancon, president de la Diputació de València, estiguen degudament informats i designen com més prompte millor els representants de les seues institucions en el consorci.

El Sr. Muñoz Ibáñez indica que la Diputació de València ha d'estar present des del primer moment en el consorci, entre altres importants raons perquè té el museu d'etnografia més important de la Comunitat Valenciana.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles indica que després de les oportunes visites protocolàries ja es podrà impulsar la creació del consorci.

El Sr. Mompó assenjala que els estatuts del Consorci de Barcelona podrien servir de base per al consorci a crear, a títol indicatiu.

El Sr. Mompó assenyala que la creació del museu podria arribar en un moment òptim d'expansió de València, i assenyala també que el mateix museu actuaria de dinamitzador tant del port com de la ciutat, i faria possible que la ciutat de València fóra atractiva en les rutes generals dels creuers.

El Sr. Bas Carbonell, present en la reunió, demana opinió sobre la publicació del llibre *Historia de los puertos de la Comunidad Valenciana*, l'autor del qual és Juan Ferrer Marsó i que obté la consideració de tots els assistents a la reunió.

El Sr. Mompó resumix les seues intervencions durant la reunió insistint novament que el port està molt il·lusionat amb el projecte, que el liderat del Consell Valencià de Cultura és fonamental i que de la part del port hi haurà tota classe de col·laboració i de suport.

El Sr. Grisolia diu, com a final de la sessió, que l'entusiasme del Sr. Mompó afig il·lusió a la ja existent en el Consell Valencià de Cultura i que cal posar-s'hi immediatament.

Assistència de representants d'institucions

Assistixen el Sr. Ramón Isidro, cap de gabinet de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, el Sr. García Amor, en representació del Port Autònom, i el Sr. Antonio Lis, vicepresident de la Diputació de València.

El Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles indica i proposa que l'objectiu de la reunió seria caminar cap a la constitució del consorci per tal d'impulsar la realització del projecte del museu marítim.

El Sr. Grisolia diu que cal tenir en compte el document signat amb el president de la Generalitat, i mantindre el nom del museu "Ausiàs March".

El Sr. Antonio Lis manifesta la voluntat de la Diputació de València de col·laborar, però caldria estudiar la viabilitat del projecte donada la seua complexitat i si no seria més convenient crear un fundació, ja que podrien participar entitats privades, que no un consorci d'institucions.

El Sr. Ramón Isidro planteja que primer que res seria veure quins són els mitjans financers i humans disponibles per a portar endavat el projecte.

El Sr. Soto Arándiga assenyala que qualsevol projecte ha de basar-se en una anàlisi de les necessitats de la Comunitat Valenciana.

El Sr. Antonio Lis comenta que caldria plantejar-se la fórmula jurídica oportuna d'organització que assegure la viabilitat del projecte.

El Sr. Grisolia indica que existix un oferta del Port Autònom favorable a la creació del museu, i que caldria fer públic el projecte.

S'aprova la constitució del consorci per a gestionar el projecte de museu marítim.

DICTAMEN SOBRE LA LENGUA

DICTAMEN

1.- ANTECEDENTS

Les Corts Valencianes resolgueren el 17 de setembre de 1997, en funció de la iniciativa presentada en el debat de política general, que el Consell Valencià de Cultura dictaminara, en base a fonaments científics i històrics, respecte de les qüestions lingüístiques, i la Resolució, que diu: "Las Cortes Valencianas en función de la iniciativa presentada en el debate de Política General acuerdan que el Consell Valencià de Cultura, institució que forma parte de la Generalitat Valenciana y que por ley tiene atribuida la defensa y promoción de los valores lingüísticos y culturales valencianos, dictamine, asentado tanto en fundamentos científicos como históricos, mediante los mecanismos que se ajusten a su naturaleza jurídica, respecto de las cuestiones lingüísticas", fou comunicada al Consell Valencià de Cultura el mateix dia.

El Ple del Consell Valencià de Cultura, en sessions successives, adoptà els acords pertinents per a establir el criteri i el mètode a seguir en l'elaboració d'un Dictamen que complira l'encàrrec de les Corts Valencianes.

2.- COMPETÈNCIA DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA EN LA MATÈRIA

El Consell Valencià de Cultura naix de l'article 25 del nostre Estatut d'autonomia i les seues funcions, la seua composició i la seua organització es fixen en la Llei 12/1985 de creació de l'Organisme.

El Consell Valencià de Cultura és la institució consultiva i assessora de les institucions públiques de la Comunitat Valenciana en les matèries referents a la cultura valenciana, d'acord amb l'article tercer de la seua Llei de creació, i per tant pot assessorar les Corts Valencianes prèviament a la presa de decisions legislatives. En particular, en el seu paràgraf segon l'article tercer de l'esmentada Llei fixa com a principi d'actuació del Consell Valencià de Cultura vetlar per la defensa i la promoció dels valors lingüístics i culturals valencians. D'altra banda, segons l'article cinqué de la dita norma, el Consell Valencià de Cultura té com a funció, entre d'altres, "evacuar informes o dictàmens i realitzar els estudis que li siguen sol·licitats per les Institucions públiques de la Generalitat Valenciana".

En conseqüència, el Consell Valencià de Cultura està habilitat legalment per a emetre el present dictamen.

3.-LES CONSULTES SOBRE LA MATÈRIA DEL DICTAMEN

El Ple del Consell Valencià de Cultura obrí un període de recepció d'escrits i visites que es tancà el 28 de febrer de 1998, i una fase d'audiències a diverses institucions i entitats, convidades a comparèixer davant del Consell per mitjà d'una carta signada pel President. Estes institucions i entitats eren invitades a elaborar un document escrit, a més de comparèixer en un dia concertat per declarar verbalment allò que consideraren oportú sobre la qüestió. Calia, doncs, que el Consell Valencià de Cultura, a l'hora d'emetre el Dictamen, tinguera en compte el conjunt de les opinions i raonaments externs així rebuts, i calia igualment que en quedara constància pública. És per això que el present Dictamen s'emet acompanyat d'un annex en 8 toms on figuren el conjunt de les opinions i els escrits aportats per les institucions i entitats rebudes en audiència, amb les característiques descriptives d'estes institucions i entitats. Atés el volum d'esta documentació i a fi de facilitar-ne el coneixement i l'avaluació, se n'adjunta igualment un resum on figura també un extracte global de les comunicacions externes no demanades.

4.- EL DICTAMEN PRÒPIAMENT DIT

Fetes les consideracions preliminars precedents i consignats els antecedents de rigor, el Consell Valencià de Cultura dictamina açò que seguix:

Sobre la situació social del valencià i el seu ús

El valencià arribà a la seua esplendor literària màxima en el segle XV i part del XVI, i inicià amb els Ducs de Calàbria una paulatina castellanització en els escrits, si bé mantingué viva la seua presència en l'ús quotidià. A finals del segle XIX, el moviment conegut com a Renaixença significà una lleu recuperació de la utilització de la llengua en els certàmens i en les publicacions literàries que es va prolongar durant les primeres dècades de la nostra centúria.

Hui, la situació del valencià és certament paradoxal: quant a l'ús cult i oficial, i a pesar de les insuficiències notòries en este camp, estem millor que no hem estat en els darrers segles, des del Decret de Nova Planta, si més no, a començaments del segle XVIII; en canvi, quant a l'ús popular no sembla que assistim a cap tipus de represa i continuem en una situació de desafecció lingüística, amb un empobriment i una castellanització de la parla quotidiana francament alarmants. Però, és evident que una situació com esta no pot romandre estable molt de temps, de manera que o s'aconsegueix que el valencià recupere el nivell d'ús popular que mai no degué perdre o fins i tot la seua mera preservació deixarà de ser possible.

Per altra banda, l'any 1932 es firmaven les normes ortogràfiques dites de Castelló, seguides durant quaranta anys sense problemes pels literats valencians. Posteriorment, des dels anys setantes, esta normativa ha sigut contestada per sectors culturals i polítics, encara que la majoria de la producció escrita en valencià ha continuat redactant-se d'acord amb aquelles normes primeres més o menys desenrotllades.

També hem de dir que, a l'empara de l'Estatut d'autonomia i de l'autogovern que l'Estatut ha fet possible, hem assistit darrerament a una clara milloria en el nivell de consideració i de prestigi social del valencià, la qual cosa és una base favorable per a intentar amb optimisme el redreçament necessari de la nostra llengua, a hores d'ara tan malmesa per l'abandó i la desídia. Dissortadament, esta milloria es troba entrebancada pel conflicte esterilitzador que es perpetua entre nosaltres, especialment a la ciutat de València i la seua conurbació. Un conflicte sobre el nom, la naturalesa i la normativa de la llengua pròpia dels valencians que n'impedix la salut i que acumula les dificultats en el procés de recuperació de la llengua que ens hauria d'identificar i d'unir com a valencians, en comptes de separar-nos.

Però, l'esterilitat del conflicte supera l'àmbit d'allò que és estrictament lingüístic per a incidir negativament en la vertebració social del nostre poble. Perquè si, parlant ara en general, és veritat que la iniciativa individual i la competència, a tots els nivells, són components insubstituïbles de la bona marxa d'una gran formació social qualsevol, també és igualment cert que cal alhora la base comuna d'uns referents col·lectius majoritàriament compartits, d'un fort sentiment de pertinença col·lectiva, d'una mínima solidaritat, perquè aquella iniciativa individual i aquella competència puguen ser socialment productives i no degeneren en un clima social insolidari i destructiu. De fet, si una comunitat política, com és ara la Comunitat Valenciana, vol alguna cosa més que subsistir en el concert de les altres comunitats polítiques, si vol afirmar la seua personalitat diferenciada, si vol reeixir i si vol progressar, caldrà que la part millor dels seus components individuals i col·lectius desenrotlle un ferm sentiment quotidianament operatiu de pertinença i lleialtat comunitàries. Justament, una llengua pròpia de cultura, el valencià en el nostre cas, viva al carrer i a les institucions, reconeguda com a tal per la societat que té la sort de posseir-la, és un element de gran valor a l'hora de conformar eixe sentiment comunitari antesala d'un futur social de progrés.

Però, ja ho hem dit adés: a hores d'ara, el valencià, la nostra llengua, és sovint utilitzada com un motiu de discòrdia entre valencians, en comptes de ser el tret comunitari desitjable d'identificació i d'unió. S'ha de dir ací que la identificació mecànica que sovint s'ha fet entre llengua i nació, per una part i l'altra, no ha ajudat gens a clarificar la qüestió i a assentar-la sobre les bases d'una mínima serenitat i racionalitat. Cal, doncs, saber desactivar eixe conflicte socialment esterilitzant, perquè a més, en el món que ens ha tocat viure, el món de la globalització, dels mass media, i de l'escolarització generalitzada, una llengua de baix abast demogràfic, envoltada de llengües potents, com és la nostra, corre el gran perill de desaparèixer en poc temps si li afegim la dificultat

gratuïta d'un conflicte greument pertorbador que es prolonga en el temps sense una perspectiva clara de solució.

En funció de tot el que s'acaba d'argumentar, cal que la qüestió de la nostra llengua pròpia siga sostreta a partir d'ara al debat partidista quotidià i esdevinga així l'objecte d'un debat seré entre els partits per tal d'arribar-hi al consensos més amples possibles. Al final d'eixe camí guanyaria la nostra llengua, que vol dir guanyar tots els valencians.

Finalment, en l'esperit de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, i en la perspectiva d'enfortir la nostra autoestima com a valencians, d'afirmar i de potenciar la nostra personalitat diferenciada, ha arribat el moment de consensuar primer i aplicar després les mesures polítiques que cal prendre amb urgència per a promoure l'ús del valencià als més diversos nivells, creant a tal fi, si calia, els fòrums polítics previs on discutir i avaluar de manera conjunta aquelles mesures (les quals haurien de ser aprovades i aplicades per les instàncies pertinents: Corts Valencianes, Executiu, Diputacions i Ajuntaments). Unes mesures per a traure el valencià de la situació marginal en què es troba en l'esfera pública, a fi de donar-li un futur possible i digne, conjurant així el perill vertader d'una desaparició imminent.

Les mesures haurien de cobrir actuacions públiques com les que següen:

- Reforçament de l'ensenyament del valencià i en valencià en tots els nivells educatius.
- Programació essencialment en valencià en la televisió i la ràdio públiques valencianes.
- Actitud exemplar de l'Administració valenciana en l'ús de la llengua, tant pel que fa a les aparicions públiques dels responsables polítics, com a la resta de les actuacions oficials (publicacions, publicitat, documentació administrativa...).
- Política sistemàtica de promoció de l'ús del valencià en el comerç, en la publicitat en particular i en general en la vida econòmica.
- Igualment en la indústria cultural: en el llibre, la premsa, el teatre, el cinema, i en general en el món audiovisual.
- Crida al món eclesiàstic perquè se sume en el seu àmbit a este impuls de valencianització.

Per acabar: tenim dos llengües oficials en la nostra Comunitat, el valencià i el castellà, ambdós realment usades pels ciutadans encara que siga d'una manera descompensada entre elles. Sortosament, el castellà és una llengua tan estesa i potent internacionalment que podem tranquil·lament promoure més i més l'ús del valencià entre nosaltres amb la tranquil·litat que al costat coneixem una segona llengua, també nostra, que ens facilita la comunicació internacional, sense haver de perdre així gratuïtament una part impagable de la nostra identitat com a poble diferenciada: la nostra llengua pròpia. Seria vertaderament una llàstima,

però també una dimissió lamentable, que per manca de diàleg, o d'advertiment, o encara per una modernitat mal entesa, deixarem passar l'ocasió de preservar la llengua que durant tants segles ens ha identificat com a valencians.

Sobre el nom, la naturalesa i la codificació del valencià

El nostre Estatut d'autonomia denomina "valencià" a la llengua pròpia dels valencians, i per tant este terme ha de ser utilitzat en el marc institucional, sense que tinga caràcter excloent. L'esmentada denominació "valencià", i també les denominacions "llengua pròpia dels valencians" o "idioma valencià", o altres, avalades per la tradició històrica valenciana, l'ús popular, o la legalitat vigent, no són ni han de ser objecte de qüestionament o polèmica. Totes servixen per a designar la nostra llengua pròpia, la qual compartix la condició d'idioma oficial amb el castellà.

El valencià, idioma històric i propi de la Comunitat Valenciana, forma part del sistema lingüístic que els corresponents Estatuts d'autonomia dels territoris hispànics de l'antiga Corona d'Aragó reconeixen com a llengua pròpia.

Les anomenades Normes de Castelló són un fet històric que constitueixen i constitueixen un consens necessari. El Consell Valencià de Cultura reivindica l'esperit de l'acord que les féu possibles l'any 32 i entén que eixes normes han sigut el punt de partida, compartit pels valencians, per a la normativització consolidada de la nostra llengua pròpia. Aquella és un patrimoni lingüístic a preservar i a enriquir per l'ens de referència normativa que es proposa en l'apartat que seguix. L'ens es basarà en la tradició lexicogràfica i literària i la realitat lingüística genuïna valenciana.

L'ens de referència normativa

El Consell Valencià de Cultura proposa la creació d'un ens de referència normativa del valencià, per al qual proposa les característiques següents:

I.- Que tinga personalitat jurídica pròpia, amb independència funcional i pressupostària

II.- Que tinga capacitat per a determinar la normativa en matèria lingüística, reconeguda per una Llei. Que les seues decisions en la matèria siguen vinculants per a les administracions públiques, el sistema educatiu, els mitjans públics de comunicació, i altres entitats o òrgans de titularitat pública o que compten amb finançament públic.

III.- Que el nombre de membres de l'ens de referència normativa siga de 21, nomenats per períodes de 10 anys. Que les vacants que es puguen produir per renovació o altres motius es cobrisquen per cooptació interna.

IV.- Que els membres inicials siguen elegits per les Corts Valencianes per una majoria de dos terços, i que almenys dos terços d'eixos membres siguen experts en valencià amb una acreditada competència científica i acadèmica, segons criteris d'avaluació objectiva. I que la resta, fins als 21 membres, siguen destacades personalitats de les lletres i de l'ensenyament amb una competència lingüística i una producció reconegudes en el camp del valencià.

V.- L'ens podrà tenir relacions horitzontals amb les diverses entitats normatives de les altres llengües de l'Estat.

Pel fet que el present Dictamen complix un encàrrec de les mateixes Corts Valencianes, el Consell Valencià de Cultura suggerix a l'alta Institució que l'esmentada Llei siga tramitada parlamentàriament per via d'urgència.

Consideració final

A l'empara d'allò que es preveu en l'article 27.3 de la Llei 30/1992 de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, es formulen els vots particulars que segueixen, formulats en cada cas pels Consellers que els signen, perquè siguen incorporats al present Dictamen.

València, 13 de juliol de 1998

M. Il. Sr. Grisolia
President

Il. Sr. Casp Vercher
Vicepresident

Il. Sr. Sanchis-Guarner Cabanilles
Secretari

II. Sr. Bas Carbonell

II. Sr. Bellveser Icardo

II. Sr. Boronat Gisbert

II. Sr. Calomarde Gramage

II. Sr. Fabregat Mañes

II. Sr. García Asensio

II. Sr. Lapiedra Civera

II. Sra. Lloris Camps

II. Sra. Morenilla Talens

II. Sr. Morera Buelti

II. Sr. Muñoz Ibáñez

II. Sr. Peñarroja Torrejón

II. Sr. Prades Perona

II. Sra. Serrano Llàcer

II. Sr. de Soto Arándiga

II. Sr. Torrent i Llorca

DICTAMEN

1.- ANTECEDENTES

Las Cortes Valencianas resolvieron el día 17 de Septiembre de 1997, en función de la iniciativa presentada en el debate de política general, que el Consell Valencià de Cultura dictaminara, en base a fundamentos científicos e históricos, respecto de las cuestiones lingüísticas, y la Resolución, que dice: “Las Cortes Valencianas en función de la iniciativa presentada en el debate de Política General acuerdan que el Consell Valencià de Cultura, institución que forma parte de la Generalitat Valenciana y que por ley tiene atribuida la defensa y promoción de los valores lingüísticos y culturales valencianos, dictamine, asentado tanto en fundamentos científicos como históricos, mediante los mecanismos que se ajusten a su naturaleza jurídica, respecto de las cuestiones lingüísticas”, fue comunicada al Consell Valencià de Cultura el mismo día.

El Pleno del Consell Valencià de Cultura, en sesiones sucesivas, adoptó los acuerdos pertinentes para establecer el criterio y el método a seguir en la elaboración de un Dictamen que cumpliera el encargo de las Cortes Valencianas.

2.- COMPETENCIA DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA EN LA MATERIA

El Consell Valencià de Cultura nace del artículo 25 de nuestro Estatuto de Autonomía y sus funciones, composición y organización se fijan en la Ley 12/1985 de creación del Organismo.

El Consell Valencià de Cultura es la institución consultiva y asesora de las instituciones públicas de la Comunidad Valenciana en las materias referentes a la cultura valenciana, de acuerdo con el artículo tercero de su Ley de creación, y por tanto el Consell Valencià de Cultura puede asesorar a las Cortes Valencianas previamente a la toma de decisiones legislativas. En particular, en su párrafo segundo, el artículo tercero de la citada Ley fija como principio de actuación del Consell Valencià de Cultura velar por la defensa y promoción de los valores lingüísticos y culturales valencianos. Por otra parte, según el artículo 5 de dicha norma, el Consell Valencià de Cultura tiene como función, entre otras, “evacuar informes o dictámenes y realizar los estudios que le sean solicitados por las Instituciones públicas de la Generalitat Valenciana”.

En consecuencia, el Consell Valencià de Cultura está habilitado legalmente para emitir el presente dictamen.

3.- LAS CONSULTAS SOBRE LA MATERIA DEL DICTAMEN

El Pleno del Consell Valencià de Cultura abrió un período de recepción de escritos y visitas que se cerró el día 28 de Febrero de 1998, y una fase de audiencias a diversas instituciones y entidades, invitadas a comparecer ante el Consell por medio de una carta firmada por el Presidente. Estas instituciones y entidades eran invitadas a elaborar un documento escrito, además de comparecer en un día concertado para declarar verbalmente lo que considerasen oportuno sobre la cuestión. Era necesario, pues, que el Consell Valencià de Cultura, en el momento de emitir el Dictamen, tuviese en cuenta el conjunto de las opiniones y razonamientos externos así recibidos, e igualmente que quedase constancia pública de los mismos. Por ello el presente Dictamen se emite acompañado de un anexo en 8 tomos en el que figuran el conjunto de las opiniones y los escritos aportados por las instituciones y entidades recibidas en audiencia, con las características descriptivas de estas instituciones y entidades. En consideración del volumen de esta documentación y a fin de facilitar su conocimiento y evaluación, se adjunta igualmente un resumen en el que figura también un extracto global de las comunicaciones externas no solicitadas.

4.- EL DICTAMEN PROPIAMENTE DICHO

Hechas las consideraciones preliminares precedentes y consignados los antecedentes de rigor, el Consell Valencià de Cultura dictamina lo que sigue:

Sobre la situación social del valenciano y su uso

El valenciano llegó a su esplendor literario máximo en el siglo XV y parte del XVI, e inició con los Duques de Calabria una paulatina castellanización en los escritos, aunque mantuvo viva su presencia en el uso cotidiano. A finales del siglo XIX, el movimiento conocido como *Renaixença* significó una leve recuperación de la utilización de la lengua en los certámenes y en las publicaciones literarias que se prolongó durante las primeras décadas de nuestro siglo.

Hoy, la situación del valenciano es ciertamente paradójica: en cuanto al uso culto y oficial, y a pesar de las insuficiencias notorias en este campo, estamos mejor que nunca en los últimos siglos, desde el Decreto de Nueva Planta, por lo menos, a principios del siglo XVIII; en cambio, en cuanto al uso popular no parece que asistamos a ningún tipo de recuperación y seguimos en una situación de desafección lingüística, con un empobrecimiento y una castellanización del habla cotidiana francamente alarmantes. Pero es evidente que una situación como esta no puede permanecer estable demasiado tiempo, de forma que o se consigue que el valenciano recupere el nivel de uso popular que nunca debió perder o incluso su preservación dejará de ser posible.

Por otra parte, en el año 1932 se firmaron las normas ortográficas llamadas de Castellón, seguidas durante cuarenta años sin problemas por los literatos valencianos. Posteriormente, desde los años setenta, esta normativa ha sido contestada por sectores culturales y políticos, si bien la mayor parte de la producción escrita en valenciano ha seguido redactándose de acuerdo con aquellas primeras normas más o menos desarrolladas.

También debemos decir que, al amparo del Estatuto de Autonomía y del autogobierno que el Estatuto ha hecho posible, hemos asistido últimamente a una clara mejora en el nivel de consideración y prestigio sociales del valenciano, lo cual es una base favorable para intentar con optimismo la necesaria rehabilitación de nuestra lengua, tan estropeada actualmente por el abandono y la desidia. Desgraciadamente, esta mejora se encuentra obstaculizada por el conflicto esterilizador que se perpetua entre nosotros, especialmente en la ciudad de Valencia y su conurbación. Un conflicto sobre el nombre, la naturaleza y la normativa de la lengua propia de los valencianos que impide la salud de ésta y que acumula dificultades en el proceso de recuperación de la lengua que debería identificarnos y unirnos como valencianos, en vez de separarnos.

Sin embargo, la esterilidad del conflicto supera el ámbito de lo estrictamente lingüístico para incidir negativamente en la vertebración social de nuestro pueblo. Porque sí, hablando ahora en general, es verdad que la iniciativa individual y la competencia, a todos los niveles, son componentes insustituibles de la buena marcha de cualquier gran formación social, también es igualmente cierta la necesidad actual de la base común de unos referentes colectivos mayoritariamente compartidos, de un fuerte sentimiento de pertenencia colectiva, de una mínima solidaridad, para que aquella iniciativa individual y aquella competencia puedan ser socialmente productivas y no degeneren en un clima social insolidario y destructivo. De hecho, si una comunidad política, como la Comunidad Valenciana, quiere algo más que subsistir en el concierto del resto de comunidades políticas, si quiere afirmar su personalidad diferenciada, si quiere tener éxito y progresar, será necesario que lo mejor de sus componentes individuales y colectivos desarrolle un firme sentimiento cotidianamente operativo de pertenencia y lealtad comunitarias. Justamente una lengua propia de cultura, el valenciano en nuestro caso, viva en la calle y en las instituciones, es un elemento de gran valor en la conformación de ese sentimiento comunitario, antesala de un futuro social de progreso.

Pero como ya hemos dicho, el valenciano, nuestra lengua, es frecuentemente utilizado como un motivo de discordia entre valencianos, en vez de ser la característica comunitaria deseable de identificación y de unión. Se ha de decir aquí que la identificación mecánica que frecuentemente se ha hecho entre lengua y nación, por una y otra parte, no ha ayudado de ninguna manera a clarificar la cuestión y a asentarla sobre las bases de una mínima serenidad y racionalidad. Es necesario, pues, saber desactivar ese conflicto socialmente esterilizador, porque además, en el mundo en que nos ha correspondido vivir, el mundo de la globalización,

de los mass media, y de la escolarización generalizada, una lengua de bajo alcance demográfico, rodeada de lenguas potentes, como la nuestra, corre el serio peligro de desaparecer en breve plazo si le añadimos la dificultad gratuita de un conflicto gravemente perturbador que se prolonga en el tiempo sin una perspectiva clara de solución.

En función de todo lo que acabamos de argumentar, es necesario que la cuestión de nuestra lengua propia sea sustraída a partir de ahora del debate partidista cotidiano y se convierta así en el objeto de un debate sereno entre los partidos a fin de llegar a los consensos más amplios posibles. Al final de ese camino ganaría nuestra lengua, lo que significaría ganar todos los valencianos.

Finalmente, en el espíritu de la Ley de Uso y Enseñanza del Valenciano, y en la perspectiva de fortalecer nuestra autoestima como valencianos, de afirmar y de potenciar nuestra personalidad diferenciada, ha llegado el momento de consensuar primero y aplicar después las medidas políticas que tienen que tomarse con urgencia para promocionar el uso del valenciano a los más diversos niveles, creando a tal efecto, si fuese necesario, los foros políticos previos en los que discutir y evaluar de manera conjunta aquellas medidas (que deberían aprobar y aplicar las instancias pertinentes: Cortes Valencianas, Ejecutivo, Diputaciones y Ayuntamientos). Unas medidas para sacar al valenciano de la situación marginal en que se encuentra en la esfera pública, a fin de darle un futuro posible y digno, conjurando así el peligro verdadero de una desaparición en breve plazo.

Las medidas deberían cubrir actuaciones públicas como las que siguen:

- Un refuerzo de la enseñanza del valenciano y en valenciano en todos los niveles educativos.
 - Una programación esencialmente en valenciano en la televisión y la radio públicas valencianas.
 - Una actitud ejemplar de la Administración valenciana en el uso de la lengua, tanto en lo que concierne a apariciones públicas de los responsables políticos, como en el resto de actuaciones oficiales (publicaciones, publicidad, documentación administrativa..).
 - Una política sistemática de promoción del uso del valenciano en el comercio, en la publicidad en particular y en general en la vida económica.
- Igualmente en la industria cultural: en el libro, la prensa, el teatro, el cine, y en general en el mundo audiovisual.
- Una llamada al mundo eclesiástico para que se sume en su ámbito a este impulso de valencianización.

Para finalizar: tenemos dos lenguas oficiales en nuestra comunidad, el valenciano y el castellano, ambas realmente usadas por los ciudadanos si bien de manera descompensada entre una y otra. Felizmente, el castellano es una lengua tan extendida y potente internacionalmente que podemos tranquilamente promocionar más y más el uso del valenciano entre nosotros con la tranquilidad de que al lado conocemos una segunda lengua,

también nuestra, que nos facilita la comunicación internacional, sin tener que perder así gratuitamente una parte impagable de nuestra identidad como pueblo diferenciado: nuestra lengua propia. Sería verdaderamente una lástima, pero también una dimisión lamentable, que por falta de diálogo, o de advertencia, o por una modernidad mal entendida, dejáramos pasar la ocasión de preservar la lengua que durante tantos siglos nos ha identificado como valencianos.

Sobre el nombre, la naturaleza y la codificación del valenciano

Nuestro Estatuto de Autonomía denomina “valenciano” a la lengua propia de los valencianos y por lo tanto este término debe ser utilizado en el marco institucional, sin que tenga carácter excluyente. La mencionada denominación “valenciano”, y también las denominaciones “lengua propia de los valencianos” o “idioma valenciano”, u otras, avaladas por la tradición histórica valenciana, el uso popular, o la legalidad vigente, no son ni deben ser objeto de cuestionamiento o polémica. Todas sirven para designar a nuestra lengua propia, que comparte la condición de idioma oficial con el castellano.

El valenciano, idioma histórico y propio de la Comunidad Valenciana, forma parte del sistema lingüístico que los correspondientes Estatutos de autonomía de los territorios hispánicos de la antigua Corona de Aragón reconocen como lengua propia.

Las denominadas Normas de Castellón son un hecho histórico que constituyeron y constituyen un consenso necesario. El Consell Valencià de Cultura reivindica el espíritu de acuerdo que las hizo posibles en el año 32 y entiende que esas normas han sido el punto de partida, compartido por los valencianos, para la normativización consolidada de nuestra lengua propia. Aquella es un patrimonio lingüístico a preservar y a enriquecer por el ente de referencia normativa que se propone en el apartado siguiente. El ente se basará en la tradición lexicográfica, literaria y la realidad lingüística genuina valenciana.

El ente de referencia normativa

El Consell Valencià de Cultura propone la creación de un ente de referencia normativa del valenciano, para el cual propone las siguientes características:

I.- Que tenga personalidad jurídica propia, con independencia funcional y presupuestaria.

II.- Que tenga capacidad para determinar la normativa en materia lingüística, reconocida por una Ley. Que sus decisiones en la materia sean vinculantes para las administraciones públicas, el sistema educativo, los medios públicos de comunicación,

y otras entidades u órganos de titularidad pública o que cuenten con financiación pública.

III.- Que los miembros del ente de referencia normativa sean 21, nombrados por periodos de 10 años. Que las vacantes que se puedan producir por renovación u otros motivos se cubran por cooptación interna.

IV.- Que los miembros iniciales sean elegidos por las Cortes Valencianas por una mayoría de dos tercios, y por lo menos dos tercios de estos miembros sean expertos en valenciano con una acreditada competencia científica y académica, según criterios de evaluación objetiva. Y que el resto, hasta los 21 miembros, sean destacadas personalidades de las letras y de la enseñanza con una competencia lingüística y una producción reconocidas en el campo del valenciano.

V.- El ente podrá tener relaciones horizontales con las diversas entidades normativas de las otras lenguas del Estado.

Al tratarse de un encargo de las propias Cortes Valencianas, el Consell Valencià de Cultura sugiere a la alta Institución que la citada Ley sea tramitada parlamentariamente por vía de urgencia.

Consideración final

Al amparo de lo previsto en el artículo 27.3 de la Ley 30/1992 de Régimen Jurídico y Procedimiento Administrativo Común, se formulan los votos particulares que siguen, formulados en cada caso por los consejeros que los firman, para ser incorporados al presente Dictamen:

Valencia, 13 de Julio de 1998

DOCUMENTS ANNEXOS

VOTS PARTICULARS

- 1 Vot particular presentat pel Sr. Josep Boronat Gisbert
- 2 Vot particular presentat pel Sr. Leopoldo Peñarroja Torrejón i el Sr. Xavier Casp Vercher
- 3 Vot particular presentat pel Sr. Vicent Álvarez Rubio, la Sra. Carme Morenilla Talens, la Sra. Enedina Lloris Camps i el Sr. Ferran Torrent i Llorca
- 4 Vot particular presentat per la Sra. Rosa Serrano Llàcer
- 5 Vot particular presentat pel Sr. Ferran Torrent i Llorca
- 6 Vot particular presentat pel Sr. Ramón de Soto Arándiga

REULLS DE DOCUMENTACIÓ

- 1 Informe de la Comissió de Lectura (1 volum)
- 2 Actes de les audiències (1 volum)
- 3 Documents aportats espontàniament (1 volum)
- 4 Estudi dels informes no sol·licitats (1 volum)
- 5 Informes rebuts no sol·licitats (3 volums)
- 6 Documentació sobre qüestions lingüístiques aportada per les entitats rebudes en audiència (8 volums)

VOT PARTICULAR DE JOSEP BORONAT GISBERT, EXPLICACIÓ DEL VOT NEGATIU AL DICTAMEN SOBRE LA LLENGUA DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA A LES CORTS VALENCIANES, 4 DE JULIOL DE 1998.

En les meues actuacions tracte de buscar la veritat, la justícia i la pau, per este orde. Primer “la veritat”, eliminant enganys; acceptant després “lo just”, que no es pot confondre en lo legal; i crec que solament des d’estes dos premises es pot arribar a “la pau”. No es pot tindre com a punt de mira la pau si no es basa en la veritat i la justícia.

Les Corts Valencianes (17-9-97) demanaren al C.V.C. un dictamen, no un pacte, sobre les “qüestions lingüístiques”, en funció de l’iniciativa presentada pel President de la Generalitat en el debat de Política General des de dos principis inqüestionables: “nostra pròpia llengua duga nostre propi nom”, i “autoritat lingüística pròpia”; que s’escamotegen en la presentació de la demanda de les Corts.

En el Ple del C.V.C. de 8-10-97 es presenta la resolució de les Corts Valencianes.

Des d’eixe moment assistixc a un procés que comença per la redacció d’una convocatòria d’entitats, carta i annexos en català, donant el mateix tractament a la Real Academia de Cultura Valenciana (que en altres autonomies tindria la màxima autoritat lingüística) que a totes les demes, elegides sense haver determinat un criteri previ de selecció, i priorisant a les Universitats que han demostrat molt clarament que no reconeixen la llengua valenciana.

Durant totes les compareixences he escoltat molt atentament les intervencions, especialment les d’aquelles entitats que defenen l’identitat de valencià i català, havent trobat moltes asseveracions estereotipades, però no m’han donat cap d’argument per a que pugui canviar les meues conviccions contràries, fruits de l’estudi i del contacte i la comunicació en els parlants naturals del meu poble valencià, no contaminats.

Quan es va tractar d’establir la metodologia del debat intern per al dictamen, el 24-4-98, presente la petició de que cal aclarir si l’objecte del dictamen es la llengua del poble o la catalana imposta per immersió, i el 4-5-98, **demane** que la primera i principal de les “qüestions lingüístiques” sobre les que ha de versar el dictamen ha de ser el conflicte lingüístic que existix entre

- La llengua valenciana que persistix viva en el poble valencià, i
- La llengua que s’ha impost en l’àmbit oficial, denominant-la també valencià pels qui la practiquen, que el poble valencià distingeix perfectament de la seua.

Este conflicte no l’ha creat el poble valencià, usuari de la llengua valenciana, ni la Real Academia de Cultura Valenciana, ni les Associacions i escriptors que hem vist en

la seua normativa la concreció més exacta de la seua llengua. El conflicte ha aparegut quan s'ha volgut transformar la llengua valenciana, subsumint-la en la catalana, per mig d'una acció coordinada i dirigida.

Com d'ordinari, la meua petició s'escolta, sense tindre cap de resò per a modificar el pla de la comissió de govern, sense debatre-la ni donar arguments en contra. Quantes voltes he tomat a demanar el posar sobre la taula esta qüestió, ha passat lo mateix. En canvi, s'accepta l'estructura del dictamen presentat pels Srs. Lapiedra i Sanchis-Guarner.

Els escrits de les actes continuen fent-se en català.

A pesar de que el pla del dictamen i la seua elaboració no em satisfà, seguixc atent activament al seu procés.

Finalmente els Srs. Calomarde i Sanchis-Guarner presenten l'escrit que practicament es presenta com a text de consens, escrit en català, sobre el qual es presenten multiplicitat de propostes per a que siga més explícit el reconeixement de la catalanitat del valencià. Hi ha en ell quatre apartats:

En el primer no apareix la denominació "llengua valenciana", i està redactat de forma que no s'han de qüestionar atres denominacions (per eixemple, català), lo qual es fals.

En el segon, es presenten les Bases ortogràfiques del 32 com a Normes de Castello, eixemple de consens, quan les paraules del President de la Castellonenca de Cultura en la seua compareixença desvirtuen lo que es presenta com a fet historic. No va haver reunió, ni acta, ni està en l'archiu de la Castellonenca, sent solament una reunió informal d'uns quants, que després demanaren firmes. I fon l'intent d'introduir les directrius de l'Institut d'Estudis Catalans.

En el tercer es diu que el valencià "forma part del sistema lingüístic...". Lázaro Carreter afirma que "el término sistema se utiliza como sinónimo de lengua". Per tant, pot interpretar-se en el sentit de que si es una part d'un sistema, no es un sistema, no es una llengua. Cosa inadmissible.

En el quart es proposa la "creació" d'una entitat normativa", carregant-se la que, d'acort en l'història i el criteri comunment acceptat en totes les llengües espanyoles (Academia Espanyola, Academia Galega, Academia Vasca, Institut d'Estudis Catalans), es la que s'ha de reconeixer com a entitat normativa: la Real Academia de Cultura Valenciana.

Pot conjecturar-se que esta "creació", observant les característiques que es proponen, els percentages, la dependència perpetua de la primera designació, etc., es una entrega encoberta als actius invasors catalanisadors, que ara he conegut de prop.

Ara, tenint sobre la taula tots els elements de juí, em negue a acceptar com a Dictamen sobre les "qüestions lingüístiques", un document que, no estant basat en la veritat i la justícia, no pot conduir a la pau. Pot ser a la pau del cementeri, per mot de la llengua valenciana.

València, 4 de juliol de 1998

VOT PARTICULAR EN CONTRA DE LA PROPOSTA DE "DICTAMEN" LINGÜÍSTIC DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA

Els consellers més avall firmants manifesten davant del Ple del Consell Valencià de Cultura la següent posició:

1. Considerem que el text proposat per la Ponència al Ple del Consell Valencià de Cultura **no constitueix un dictamen** sino la redacció d'una negociació política. Tampoc representa, per tant, **un consens ni un pacte lingüístic**, ya que les institucions implícitament representatives de les dos posicions lingüístiques en joc no han aplegat, dins o fora d'este Consell, a una situació de pacte o una aproximació mínima de criteris.

2. Tenint en conte que l'encarrec de les Corts Valencianes s'orientava indiscutiblement a obrir vies de solució al conflicte lingüístic valencià, donavem per suposat (i est era un sentir general) que el Consell Valencià de Cultura realisaria un **anàlisi i diagnòstic efectiu d'eixe conflicte**. Ara be, paradoxalment, eixe anàlisi, que es condició indispensable per a la credibilitat d'un dictamen, ha segut sistemàticament boicotejat, i seguix a hores d'ara sense realisar. Es més, baix pretext de no especialisació d'una d'este Consell en elements d'Historia, de Filologia, de Gramàtica o de Lingüística, aquells fonaments "*historics i científics*" en que la demanda de les Corts valencianes posava la base de dictamen, han anat diluint-se per complet fins el punt de no haver-se produït ni tan sols el debat i acceptació d'un qüestió cardinal: l'existència efectiva d'una estructura diferencial de la nostra llengua, que, es de supondre, dona sentit a les conclusions d'un dictamen posterior.

Quede clar, no obstant, en ares de la veritat, que des del començ d'este procés, hem vingut proponent elements de necessària reflexió científica (lingüística o històrica) i la corresponent documentació, sense aconseguir mai l'acceptació d'un debat aclaridor.

3. Sobre estes premisses, el text que se presenta **no dona resposta a la demanda formulada per les Corts Valencianes** el 17 de setembre de 1997, sino que ve a ser un **compromís sense contingut**, i orientat a satisfer l'interès polític conjuntural de creació, ya al pareixer previament decidida, d'una nova entitat normativa.

4. Entenem, en tot cas, que la validesa d'un autèntic dictamen s'assenta en estes condicions:

1ª.- Que, científicament es referisca al **sistema lingüístic específic** conegut històricament com a llengua valenciana; es dir, que reconega fundamentar-se en el codi

llingüístic natiu del poble valencià actual; no, per supost, en un codic estrany a l'evolució particular de la nostra llengua.

2ª.- Que, socialment, atenga a la **consciència llingüística general** del parlants valencians, manifestada si es el cas, per mig de mecanismes fiables de diagnostic; no de confuses pressions exteriors, parcials i manipulades.

3ª.- Que es fundamente en el **debat de totes aquelles qüestions nuclears** (norma, llengua, registre idiomàtic, consciència llingüística, gramàtica sincrònica, codic natiu, codic substituït, etc.) que, se vullga o no, son ineludibles si realment se busca la clarificació definitiva del problema.

Ara be, estimem que sobre la base d'una confusa definició, de la nula referència a un sistema diferencial i de la proposta forçada d'un organisme regulador sense condicions conceptuals, **el poble valencià per tota garantia futura de respecte i preservació de l'autèntica llengua valenciana, de la que en definitiva es ell l'únic hereu i propietari.**

4. Considerem, en fi, que la creació d'una **nova entitat llingüística normativa no resol** en absolut el problema que ad este Consell Valencià de Cultura se li ha encomanat estudiar, i la rebugem, per tant, per estos motius: 1ª.- Per l'il·lògica **suplantació** de la que creem única institució llegitimada per a codificar el valencià, la Real Academia de Cultura Valenciana, institució casi centenària i paralela ad atres tantes Acadèmies normatives en sos territoris competencials; 2ª.- Perque, proponent la seua creació, este Consell **se limita a transferir** el debat i la solució d'un problema que en el fondo ha quedat sense tractar i resoldre; i 3ª.- perque, a partir d'este buit conceptual, es incomprendible que aquelles persones o col·lectius que, explícitament **neguen o descategorisen l'existència específica de la llengua valenciana**, puguen integrar-se en una institució codificadora d'una llengua en la que evidentment no creuen.

Per estes raons, havent posat tots els esforços per reconduir este proces en l'única via que estimavem vàlida, i tenint coneiximent de la proposta de dictamen definitiu, **expressem el nostre vot negatiu, sollicitant que esta explicació raonada de vot s'adjunte al referit "dictamen".**

València, 4 de juliol de 1998

Xavier Casp Vercher

Leopoldo Penyarroja Torrejón

ANEX
(FUNDAMENTACIO RAONADA SOBRE US, NOM, ORIGE I NATURALEA DEL
VALENCIÀ)

A) SOBRE L'US DEL VALENCIÀ

L'expressió "us del valencià" es suficientment ampla per a comprendre, al seu sí, un manoll de qüestions no simplement pragmàtiques, es dir d'eficàcia comunicativa, sino de condicions i referents d'utilisació, sobre les quals graviten aspectes cardinals del present dictamen. Una visió no més aproximativa dels factors contemplats per la *Llei d'Us i Ensenyament del Valencià* (Llei 4/1983 de 23 de novembre) implica tindre en conte estos objectius: a) fer efectius els drets dels ciutadans a conèixer-lo i usar-lo; b) protegir la seua recuperació; i c) regular els criteris d'aplicació del valencià en l'Administració, mijos de comunicació social i ensenyança (articul 1er.) Naturalment, s'involucra tambe tot allo tocant a l'us personal, públic i privat, institucional i docent del valencià, que es considera, segons l'articul 7, "llengua pròpia de la Comunitat Valenciana".

Tan ample espectre du aparellades una serie d'implicacions que haurien de considerar-se. La primera es el dret dels ciutadans valencians a usar, sense cap classe de discriminació i ab plena normalitat la llengua valenciana, en els seues relacions públiques i privades; dret correlatiu al d'utilisar, en plena llibertat i en els mateixos àmbits i efectes, la llengua castellana, abdos cooficials dins del marc comunitari valencià. L'eixercici de les llibertats consagrades per la Constitució Espanyola i la no discriminació per raons de l'us idiomàtic son els principis que deurien, al meu parer, presidir esta regulació, ben entes que l'obertura i la pluralitat han caracterisat des dels sigles classics nostra trajectòria cultural, i aixina, la 1ª obra impresa en Espanya, *Les trobes en labors de la Verge Maria*, que va vore la llum en la ciutat de Valencia l'any 1474, presenta en harmònica convivència, produccions poètiques en llengua valenciana, castellana i italiana, eixides ademes de la ploma d'identics usuaris.

Ara be, faltant de fet un referent lingüístic normatiu reconegut, tambe de fet es observable que, dins l'àmbit institucional, comunicatiu o educacional, l'única practica no es atra que la sistemàtica referència, implícita o explícita a l'ortografia, la gramàtica i el lèxic destinats a partir de 1913 per en Pompeu Fabra a l'Institut d'Estudis Catalans. Normativa que de forma més menys epidermica i en una gama variada d'intensitats es convenientment modificada si be mai aludida en àmbits, situacions o fets comunicatius de diversa naturalesa.

Tal fet manifesta l'inconexió obvia entre us i norma llingüística, entre ordenament de dret i us de fet de la nostra llengua patrimonial. No cal dir que baix d'esta realitat s'amaga la peculiar interpretació del concepte científic de "norma" que, sehem des de Coseriu, que consistix en la srie organica d'usos i costums dels parlants que, colectivament, imponen determinades solucions llingüístiques que venen a ser *normals* (que no "normalitzades") per natural evolucio (que no per vulgaritat) del propi idioma. Resulta, per tant, pintoresca la constant referencia a unes Normes de 1932 que no son gramaticals ni lexiques, sino purament ortografiques; que ningú, de fet, seguix, i que mai han segur desplegadas en desenrolls morfosintactics ni lexicals, ni per tant colectivament llegalitzades. Normes, no obstant, en excusa de les quals se creu llegalitzar un cos d'ingramaticalitats externes a l'evolucio historica de la llengua i inclus un cos de formes toponimiques a sovint alienes a la propietat llingüística o historica dels parlants.

La causa nuclear de l'anomenat "conflicte llingüístic valencià" es troba, per tanto, en la profunda inconexió entre llengua i norma; entre la gramatica sincronica imanent de la llengua valenciana actual i el referent normatiu al codic natiu patrimonial dels valencians de hui; ya que en atre cas, la promocio i us institucional i academic del valencià ho seran no de l'autentica llengua historica valenciana, sino d'un sistema substitut que condenarà a una inexorable extincio historica a la nostra llengua.

B) DEL NOM DE LA LLENGUA

En harmonia ab la denominacio secular arraïlada en nostra literatura classica, ab sa configuracio historica, i ab la percepcio colectiva del seus parlants; com tambe ab el text de l'Estatut d'Autonomia, la llengua propia de la Comunitat Autonoma de Valencia rep el nom de "valencià" o "llengua valenciana". Des de la grafica cita d'Antoni Canals, en 1395, una mostra testimonial (Joanot Martorell, Roïç de Corella, Biblia de Dom Bonifaci Ferrer, Lluís de Fenollet, Bernardi Vallamnyà, Miquel Pereç, Joan Esteve, Fra Tomas de Vesach, Pere Antoni Beuter, Onofre Almudéver, Marc Antoni Orti, Marti de Viciàna, Escolano, Mateu i Sanç, Hipolit Samper, Ros, Galiana, Sales, Ferrandis, Josep Rodriguez, Vicent Ximeno, i un inacabable etcetera) manifesta, de fet, una autoconsciencia llingüística durable i sostinguda, dificilment discutible.

Pero illuminadora tambe es la consideracio que, des de l'ambient exterior, i a diferencia de lo ocorregut en atres sistemes hispanics es fa, des de les dates primerenques, de la llengua parlada pels valencians. Es de vore que l'humaniste Juan de Valdés, en el *Diálogo de la lengua*, es referix a les "4 llengües" romaniques d'Espanya, entenent com a tals la castellana, la portuguesa, la valenciana i la catalana; actitud semblant a la de Palmireno, en son

Vocabulario del humanista, a Bonlavi, a Onofre Pou, a Jeroni Amiguet, al propi Cervantes en el *Persiles y Sigismunda* o a l'apreciat *Tesoro de la Lengua Castellana* de Covarrubias, qui replega baix de la denominació de "romances" les llengües "francesa, toscana, castellana, catalana y valenciana". Les regestes i diccionaris biogràfics, i els compendis documentals, com el revelador *Crit de la llengua*, d'Alminyana Vallés donen en tot cas, ampla notícia; evidència que, de Morella a Oriola, es prolonga i eixampla en documents notariaus, civils o eclesiàstics de tota classe, fins els nostres dies. Per això les esvaïdes i mínimes excepcions ad esta general percepció no comporten cap valor de sintoma social col·lectiu; i per això també, com a continuïtat natural d'una identificació històrica, els parlants valencians deixen patent sa autoconsciència de llengua valenciana en les respostes consignades per l'*Atlas Lingüístico de la Península Ibérica*, document sociolingüístic d'inestimable valor.

C) DE L'ORIGINE DE LA LLENGUA

L'especulació històrica sobre els orígens del valencià, de seu important i del màxim interès en el camp de la Filologia Hispànica, ofereix, dos posicions i dos línies d'investigació, a saber: la convicció d'una bàsica filiació catalana i la convicció d'una genesis autoctona, responsable (sense excloure l'incidència de diferents estrats lingüístics) del desenroll posterior d'un sistema valencià individualitzat en els quatre formants de la llengua. Ara bé, havent dedicat més d'un estudi monogràfic als orígens i a la formació històrica del valencià, alguns dels quals s'adjuntaran aci com a annexos, me limite a senyalar que de l'anàlisi de les dades històriques referides a la conquesta i ulterior repoblació del Regne migeval de València; de l'examen de les teories explicatives del naixement del valencià (mossarabisme, mudeixarisme o adstrat aràbic, anivellament d'estrats i repoblació); i de l'estudi quantitatiu d'aquella repoblació referit no sols a la capital del Regne sino a les més populoses de les seues comarques, se deriva que sols un estrat romànic vernacular, preexistent i operatiu a l'hora de la conquesta jaumina, va fer possible l'enmudiment de l'aragones, transplantat en alta proporció a la banda hui valencià-parlant de l'antic Regne; del català oriental (netament dominant entre la minoria nouvinguda) i d'un conjunt de trets lingüístics de l'occidental; favorint ademés el naixement d'una consciència lingüística no dialectal, literària i sociològica.

Es més, de l'estudi exhaustiu de les fonst lingüístiques anteriors i coetànies a la conquesta, i de la consegüent formulació d'una trentena de lleis de fonètica històrica, es deriva que l'estrat romànic patrimonial de la València prejaumina convergia, bàsicament ab la modalitat valenciana dels primers sigles literaris, de modo que nostra llengua valenciana actual no resulta, estrictament, de l'evolució d'un català minoritari expandit a la València del segle XIII, sino de l'acció operativa d'un estrat romanç prejaumi vernacular.

No obstant, per fonamental i científicament atractiva que l'indagació d'estes circumstàncies genètiques resulte, es aci i ara una discussió improductiva; perquè, en si mateixa i en certa manera li es indiferent a la formalisació, fruit d'un procés multiseccular, de nostra llengua actual; del mateix modo que la discussió del paper històric del galleg o la preexistència del portuguès nordenc i central no condicionen la codificació ni la consciència actual d'abdos sistemes lingüístics; o que la subordinació primitiva a un codic poètic provençal no ha condicionat, que sapiam, la codificació fabriana. Tot lo qual nos invita, entenem, a posar l'enfasi en la realitat actual, es dir, en la pròpia naturalesa de la nostra llengua.

D) DE LA NATURALEA DE LA LENGUA

En el diasistema de les llengües romàniques, el valencià, parlat en el sector demogràficament majoritari de l'actual Comunitat Valenciana que concentra un aproximat 88% del total poblacional, per més de dos milions d'usuaris nadius, constituïx, sense perjudi de les connexions ab altres sistemes veïns, un sistema lingüístic específic, caracterisat, com tota llengua natural, per la relació solidària d'un conjunt de constituents inserits en els quatre grans formants de les llengües humanes.

Es, per consegüent, en argot hjelmslevià, un sistema de relacions entre el món finit dels sons audibles i el món infinit de l'espirit i les vivències; un sistema que es manifesta, acústicament, en els sons, però que manifesta nostre pensament, nostre voler i nostres emocions en forma concreta i en cert modo irrepètible; un tresor, en definitiva, que devem cuidar com a instrument que ha fet possible nostra història i nostra vida col·lectiva. Ara be, el valencià es també el fruit d'una evolució secular antiquíssima que, paulatinament, però en forma irreversible, ha caracterisat nostra llengua ab un conjunt orgànic de signes o elements de naturalesa fònica, morfològica, sintàctica, sintàctica o lèxico-semàntica; signes que, a la manera com els trets fisonòmics individuen l'identitat humana personal, el yo irrepètible, creen l'imatge d'una llengua "nostra" en tant que posseïda per nosatres en la seua singularitat.

Clar es que aço no presupon la completa discrepància del valencià respecte ad altres sistemes propis o aproximats, oposició en certa mida impensable en el context de la Romania, on, com a filloles de la llatina, es desenrollaren, ab major o pijor sort històrica, una sèrie de llengües conexas, més o menys estretament en virtut de la continuïtat geogràfica o de factor de diversa naturalesa. Significa, aço sí, sa existència i caracter de sistema solidari on els signes, en mutua interdependència, son identificats com a propis per la competència nativa dels seus parlants, els valencians, i com a distints d'altres solidaritats de signes, diferenciades i no confundibles.

Ara be, ¿en qué consistix la substancia diferencial de nostra llengua? Des de el punt de vista de la llingüística sincrònica, la configuració del valencià general resulta de l'interrelació simultània d'una sèrie de caràcters, es dir, d'elements constitutius, cap dels quals ho es aïlladament, sino en la combinació singular de la seua totalitat. Sabem, per exemple, que el domini llingüístic valencià posseix, com a fonema diferenciat, i salvo un àrea central ben concreta, el fonema /v/ de *vaig* i de *vi*, opost al fonema /b/ de *banc* i *bac*, que carix d'un fonema palatal fricatiu /z/ (en forma tal que no oposa la /g/ de *viage* i *ajuda*) o d'un fonema geminat /β-β/ (ya que pronuncia *vela* i *bula*); que articula ab notable definició distintiva les vocals atones (cosa de que ya se n'adonà l'humanista Juan de Valdés a l'altura del segle XVI en pro de la facil intel·ligibilitat); que conserva, salvo contades realitzacions septentrionals o meridionals, la -r dels infinitius i terments aguts (*cremar*, *parir*, *pastor*, *corder*); que pert la -d- procedent de -t- llatina en participis i substantius (*cremà*, *trobà*, *aixà*); que articula netament, dins l'àrea majoritària del seu domini, els grups finals -nt, -lt, -nc (*volent*, *fanc*, *malalt*).

Sabut es també que el seu subsistema pronominal inclou elements gramaticals com ara /yo, nosatres, atre, nos atre, quint, sext, septim, dos [femeni], deset, deneu, millo, billo, este, cixc, meua, teua, seua, mon, ton, son/, etc.; que el seu subsistema de gènere conté oposicions del tipus /-iste, -ista/ (com la de *pianiste*, *pianista*); que el de número en conté d'atres de la classe /-sc, -scs/, /-xt, xts/, com el *bosc*/ *boscs*, *text* i *texts*; o de /-Ø, -ns/ com en *image*, *jove*, *imagens*, *jovens*. Que el seu paradigma verbal es caracterisa per un sistema específic de formes flexionals, *aixina*, *vixc*, *decidixc*, *partixc*, *vixca*, *decidixca*, *partixca*; *fon* i *va ser*, *vinguí* i *vaig vindre*, *temé* i *va temer*; *amara*, *diguera*, *ixquera* (en front de *visc*, *decideixo*, *parteixo*, *visca*, *partesca*, *amàs*, *digués*, etc.); o que carix, entre atres, d'un perfecte passat perifràstic del tipus *vaig haver sortit*.

Molt més. L'expressió de les formes adverbials o adverbials pronominals s'assenta en una distribució sintàctica distinta i diferenciable de la d'atres sistemes tangents. Aixina es de vore ab els pronoms adverbials /en, hi/, el repartiment sintàctic dels quals discrepa severament (*en vull*, *en tinc*, pero no "ja en venien", "en serà castigat", "posar-hi"). L'implement personal dels verbs transitius exigix (i exigia ya generalment en el segle XV) l'índex preposicional /a/ de *vaig vore al pare* (no *vaig veure Jaume*). El paper sintàctic dels verbs /ser,estar/, i per tant, el sistema atributiu valencià, ha consumat un perfil opositiu i un rendiment funcional absents també en atres sistemes (*està en casa*, *ha segut facil*, front a "es a casa, ha estat facil"). La conservació dels articles /el, lo/ ha possibilitat l'oposició lògic-sintàctica masculí/ neutre de *el millor*, *lo millor*; inclus de les clausules substantivades del tipus *el que passa*, *lo que passa*. L'expressió de la finalitat, de la concessió, de l'ubicació espacial o de nombroses nocions lògiques manifesta perfils d'una gramàtica pròpia.

Clar es que una somera ullada a la sintaxis i a la lexicologia valencianes seria objecte de dos tractats. Per això no es productiu limitar-se a l'enunciat d'unes poques oposicions de la classe *pronte/ pronto/ aviat/ dins/ dentro/ dintre, llavors/ entonces/ aleshores, inmediatamente/ tot seguit/ de seguida, pasado mañana/ dema passat/ despusdema, al anochecer/ a entrada en fosc/ a boqueta nit; no noi/ chiquet, galleda/ poal, mirall/ espill, catifa/ estora, anyell/ corder, enfonsar/ afonar, poncella/ capoll, borni/ tort, ermot/ malea*, i tantes altres. No no es, perquè tal enunciat es, de seu, parcial, i dissociat del conjunt orgànic de la llengua.

Quant a sovint s'enfatixen les coincidències (que les hi ha, obviament, com igual d'obviament les hi ha entre el sistema galleg i el portuguès, el serbi i el croata) entre el sistema català i el valencià, s'oblida un principi elemental de la Llingüística funcional, formal o descriptiva, a saber: dos formes llingüístiques no són simplement idèntiques en raó de la coincidència fonètica o inclús morfosintàctica, sinó del seu rendiment funcional en la totalitat del sistema. És ben cert que el mallorquí conserva, com el valencià, les formes *lleu, endivia i banyar*; o que els valencians *corder, torcar* no són desconeguts en Lleida. Ara bé, no és menys cert que el provençal i el català posseeixen una convergència lexicà indiscutible (*oncle, fetge, cama/ cama, bulli/ boulli*), sense que, per això, i en virtut del rendiment del lèxic en la generalitat del sistema llingüístic pugam dir que es tracta, estrictament, d'una mateixa llengua. Del mateix mode que l'inserció d'eixes formes coincidents ho és en distintes configuracions (sistemes, en definitiva) llingüístiques.

Pero es que, des d'una altra perspectiva el perfil de nostra llengua valenciana actual resulta d'un sistema d'evolucions que, iniciat ja ans del segle d'Or de nostres lletres i prolongat en l'edat clàssica dels Martorell, March, Roig, Villena o Sant Vicent Ferrer, es consuma definitivament pels segles XVII i XVIII, al marge de qualsevol contaminació i consabuda decadència. Per això, seria un contrasentit científic, i una abdicació del sentit comú estimar que la naturalesa de la llengua que devem definir consisteix en la repristinació d'un sistema de formes, venerables, sens dubte, però pròpies d'una llengua que fon, i que per tant ja no és. Si l'esplendor d'ahir ha d'espantar-nos, el hui real, nos invita a acceptar el patrimoni col·lectiu d'una llengua, la valenciana, que en allò vulgar o impropri devem adreçar i, en la riquesa viva de la seua totalitat identificadora som obligats a respectar.

VOTS PARTICULARS

Presentats a l'empar de l'article 27.3 de la Llei 30/1992 de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú per a ser incorporats al Dictamen sobre qüestions lingüístiques.

VOT PARTICULAR

DICTAMEN SOBRE QÜESTIONS LINGÜÍSTIQUES

0.- ANTECEDENTS

Les Corts Valencianes resolgueren el 17 de setembre de 1997, en funció de la iniciativa presentada en el debat de Política General, que el Consell Valencià de Cultura dictaminara, en base a fonaments científics i històrics, respecte de les qüestions lingüístiques.

La Resolució va ser comunicada al Consell Valencià de Cultura el mateix dia.

El Ple del Consell Valencià de Cultura, en sessions successives, va adoptar els acords pertinents per a establir els criteris i el mètode a seguir en l'elaboració d'un Dictamen que complira l'encàrrec de les Corts Valencianes.

1.- COMPETÈNCIA DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA EN LA MATÈRIA

El Consell Valencià de Cultura naix de l'article 25 del nostre Estatut d'Autonomia, i les seues funcions, composició i organització es fixen en la LLei 12/1985, de creació de l'organisme.

El Consell Valencià de Cultura és la institució consultiva i assessora de les institucions públiques de la Comunitat Valenciana en les matèries específiques referents a la cultura valenciana, d'acord amb l'article tercer de la seua Llei de creació. Per tant, el Consell Valencià de Cultura pot assessorar les Corts Valencianes prèviament a la presa de decisions legislatives. L'article 3 de l'esmentada llei, en el seu paràgraf segon, fixa, com a principi de l'actuació del Consell Valencià de Cultura, vetlar per la defensa i la promoció dels valors lingüístics i culturals valencians. D'altra banda, segons l'article 5 de la dita norma, el Consell Valencià de Cultura té com a funció, entre altres, "a) Evacuar informes o dictàmens i realitzar els estudis que li siguen sol·licitats per les institucions públiques de la Generalitat Valenciana."

El Ple del Consell Valencià de Cultura va obrir un període de recepció d'escrits i visites, que es tancà el 28 de febrer de 1998, i una fase d'audiències de diverses institucions convidades a comperèixer per mitjà d'una carta dirigida i signada pel President. Aquestes entitats eren invitades a elaborar un document escrit, a més de comparèixer en un dia concertat, i declarar verbalment el que consideraren oportú sobre les qüestions lingüístiques. Cal, com a conclusió, partir de la valoració i l'anàlisi de les esmentades comunicacions d'experts i entitats que s'ocupen de les qüestions lingüístiques.

2.- ESCRITS I PROPOSTES REBUDES NO DEMANADES

La importància de l'encàrrec fet al Consell Valencià de Cultura va motivar que un gran nombre d'entitats i persones físiques es dirigiren al Consell Valencià de Cultura per tal de manifestar opinions més o menys documentades. Del conjunt d'aquests escrits cal remarcar que diverses instàncies Universitàries Espanyoles i Extranjeres ho van fer, en nombre de 36, així com també 41 Entitats Culturals i 172 Col·legis Públics. Dels esmentats documents es conclou:

1.- La major part dels escrits respecten implícitament o explícitament l'Estatut d'Autonomia, la Constitució Espanyola i l'autoritat institucional del Consell Valencià de Cultura.

2.- La gran majoria assenyalen la necessitat que el Govern Valencià designe una institució amb autoritat normativa sobre la llengua.

3.- Manifesten que la llengua és un instrument viu la vitalitat del qual es fa efectiva amb el seu ús; qualsevol mesura que es prenga per a incentivar aquest ús es troba en l'orientació de la solució del problema.

4.- Punt de coincidència dels escrits procedents d'instàncies universitàries, instituts i col·legis públics: el valencià, com a pertanyent al sistema de llengües romàniques, és una realitat lingüística amb lleis suficientment estudiades i conegudes per la romanística internacional perquè els estudiosos puguen pronunciar-se sobre la seua filiació, que es coneix en el món científic com "llengua catalana"; es pronuncien a favor de la unitat lingüística dels parlars valencians, catalans i de les Illes Balears, i a favor d'una normativa compartida.

5.- A conseqüència de les diverses consideracions -i el divers coneixement- dels fonaments històrics i científics de la qüestió, els emissors dels documents discrepen respecte a la institució a la qual s'hauria de reconèixer autoritat normativa sobre la llengua:

- Institut d'Estudis Catalans
- Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
- Real Academia de Cultura Valenciana

Mentre que la totalitat dels escrits procedents d'instàncies d'Universitats i centres educatius opten per l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, altres entitats es divideixen entre les que opten per aquest, per l'Institut d'Estudis Catalans i les que proposen la Real Academia de Cultura Valenciana.

3.- ENTITATS CONSULTADES

El Consell Valencià de Cultura, acollint-se als articles 22 i 23 de la seua Llei de Creació, va convocar a diverses entitats privades i públiques, per tal de conèixer els seus criteris sobre el tema que és objecte de dictamen. Les entitats consultades van comparèixer i aportaren documents que han estat objecte d'estudi. Del conjunt de totes es conclou:

a) Les entitats *Asociación para la defensa de los intereses alicantinos*, *Amics de la Real Academia de Cultura Valenciana*, *Associació d'Escriptors en llengua valenciana*, *Associació Cardona i Vives*, *Associació Lo Rat Penat*, *Comité de l'idioma valencià*, *Patronato Histórico Artístico Cultural d'Elig*, *Real Academia de Cultura Valenciana* i *Taula d'Autors Teatral*s han defensat la identitat historico-lingüística del valencià i per tant assignen la funció de codificació a la *Real Academia de Cultura Valenciana*.

b) Les Universitats Valencianes amb estudis de Filologia s'han manifestat documentadament i unànimement sobre la pertinença del valencià al sistema lingüístic compartit per les Illes Balears, Catalunya, una franja d'Aragó i la Comunitat Valenciana, i que és conegut com llengua catalana. La Universitat Politècnica de València, per la seua part, ve fent les seues publicacions en valencià normatiu al igual que la resta de les Universitats Valencianes.

c) En quant a la possibilitat de crear o assignar funcions normatives, les postures han estat:

La Real Academia de Cultura Valenciana: *Amics de la Real Academia de Cultura Valenciana*, *Associació d'Escriptors en llengua valenciana*, *Associació Cardona i Vives*, *Associació Lo Rat Penat*, *Taula d'Autors Teatral*s i *Grup Cultural Ilicità del Regne de València*.

L'Institut d'Estudis Catalans: *Fundació Ausiàs March*.

Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana: *Societat Castellonenca de Cultura*, *Institut d'Estudis Comarcal de l'Horta Sud*, *Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta*, *Fundació Ausiàs March*, *C.E.I.C. Alfons el Vell*, *Universitat de València*, *Universitat Jaume I*, *Universitat d'Alacant*, *Universitat Politècnica de València*, *Centre d'Estudis Contestans*, *Fundació Huguet*, *Agrupació Borriana de Cultura*.

Manifesten que, en cas de crear-ne una nova institució com organisme normatiu, no deu estar a l'arbitri dels canvi electorals, composta d'experts, i amb caràcter tècnic.

d) En quant a la composició de l'esmentat ens normativitzador es considera que els seus membres deuen tindre la necessària titulació així com competència acreditada.

4.- CONCLUSIONS

A) REFERÈNCIA JURÍDICA

La Constitució Espanyola determina que les altres llengües espanyoles són també oficials en les respectives Comunitats Autònomes d'acord amb els seus Estatuts d'Autonomia (art. 3.2). El nostre Estatut d'Autonomia al seu article 7.1 diu "Els dos idiomes oficials de la Comunitat Autònoma són el valencià i el castellà."

Els principis constitucionals i estatutaris queden sotmesos al control jurisdiccional (art. 153.a i 159) per mig del Tribunal Constitucional, igualment cal considerar que l'article 118 de la C.E. estableix l'obligatorietat de complir les sentències dels Tribunals. Tanmateix el

nostre Estatut d'Autonomia a l'article 29 reconeix explícitament el control de la legalitat del Tribunal Constitucional.

D'altra banda les Universitats Valencianes amb capacitat i competència per otorgar títols oficials de llicenciatura en Filologia, així com altres Universitats, s'han pronunciat documentadament sobre les qüestions lingüístiques. Recordem com la LLei Orgànica 11 de 1983, que desenvolupa l'article 27 de la Constitució Espanyola, reconeix que "la institució millor preparada per assumir avui el rebte del desenvolupament científic-tècnic és la Universitat."

B) NATURALES A DE LA LLENGUA

El valencià, reconegut jurídicament com a idioma propi -i oficial amb el castellà- de la Comunitat Autònoma Valenciana és, filològicament, una varietat diatòpica amb característiques peculiars del mateix sistema lingüístic conformat conjuntament amb les parles pròpies de Catalunya, de les Illes Balears, d'Andorra, d'algunes comarques de la franja oriental d'Aragó, de la ciutat sarda de l'Alguer i dels territoris del Roselló, el Conflent, el Capcir i el Vallespir, al sud de França.

Dins d'eixe sistema el valencià té un passat il.lustre que cal reconèixer i valorar, unes característiques pròpies que han de ser cultivades amb tota dignitat. Tot això en la perspectiva d'enfortir la nostra personalitat col.lectiva com a valencians i valencianes i d'afirmar la nostra cultura.

C) NORMES DE CASTELLÓ

Les anomenades Normes de Castelló són un fet històric que constitueixen i constitueixen un consens necessari. El Consell Valencià de Cultura reivindica l'esperit de l'acord que les feu possibles l'any 1932, i entén que eixes normes, amb el desenrotllament que significa el codi normatiu implícit que utilitzen majoritàriament els escriptors, l'Administració i el sistema educatiu valencià, han sigut el punt de partida per a la normativització de la nostra llengua pròpia, patrimoni lingüístic a preservar i a enriquir per l'ens de referència normativa que més endavant es proposarà.

D) DENOMINACIÓ

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Autònoma Valenciana denomina "valencià" a l'idioma propi dels valencians i per tant, aquest terme ha de ser utilitzat en el marc institucional, sense que tinga caràcter excloent, com ha declarat el Tribunal Constitucional el 21-4-97 en relació a l'àmbit universitari i acadèmic.

E) SOBRE LA SITUACIÓ SOCIAL DEL VALENCIÀ I EL SEU ÚS

El valencià arribà a la seua esplendor literària màxima en el segle XV i part del XVI, i inicià en l'època dels Ducs de Calàbria una paulatina castellanització en els escrits, encara que va mantindre viva la seua presència en l'ús quotidià. A finals del XIX el moviment

conegut com a Renaixença significà una lleu recuperació de la utilització de la llengua en els certàmens i en les publicacions literàries que es va prolongar durant les primeres dècades de la nostra centúria.

Hui, la situació del valencià és certament paradoxal: quant a l'ús cult i oficial, i a pesar de les insuficiències notòries en aquest camp, estem millor que no ho hem estat en els darrers segles, des del Decret de Nova Planta, si més no, a començament del segle XVIII; en canvi, quant a l'ús popular no sembla que assistim a cap tipus de represa i continuem en una situació de desafecció lingüística, amb un empobriment i una castellanització de la parla quotidiana francament alarmants. Però, és evident que una situació com aquesta no pot romandre estable massa temps, de manera que o s'aconsegueix que el valencià recupere el nivell d'ús popular que mai no degué perdre o fins i tot la seua mera preservació deixarà de ser possible.

Per altra banda, l'any 1932 es firmaven les normes ortogràfiques dites de Castelló, seguides durant quaranta anys sense problemes pels literats valencians. Posteriorment, des dels anys setanta, aquesta normativa ha sigut contestada per sectors culturals i polítics, encara que la majoria de la producció escrita en valencià ha continuat redactant-se d'acord amb aquelles normes primeres més o menys desenrotllades.

També hem de dir que, a l'empar de l'Estatut d'Autonomia i de l'autogovern que l'Estatut ha fet possible, hem assistit darrerament a una clara milloria en el nivell de consideració i prestigi socials del valencià, la qual cosa és una base favorable per a intentar amb optimisme el redreçament necessari de la nostra llengua, a hores d'ara tan malmesa per l'abandó i la desídia. Dissortadament, aquesta milloria es troba entrebancada pel conflicte esterilitzador que es perpetua entre nosaltres, especialment a la ciutat de València i la seua conurbació. Un conflicte sobre el nom, la naturalesa i la normativa de la llengua *pròpia* dels valencians que n'impedeix la salut i que acumula les dificultats en el procés de recuperació de la llengua que ens hauria d'identificar i d'unir com a valencians, en comptes de separar-nos.

Però, l'esterilitat del conflicte supera l'àmbit d'allò estrictament lingüístic per a incidir negativament en la vertebració social del nostre poble. Perquè si, parlant ara en general, és veritat que la iniciativa individual i la competència, a tots els nivells, són components insubstituïbles de la bona marxa d'una gran formació social qualsevol, també és igualment cert que cal alhora la base comuna d'uns referents col·lectius majoritàriament compartits, d'un fort sentiment de pertinença col·lectiva, d'una mínima solidaritat, perquè aquella iniciativa individual i aquella competència puguen ser socialment productives i no degeneren en un clima social insolidari i destructiu. De fet, si una comunitat política, com és ara la Comunitat Valenciana, vol alguna cosa més que subsistir en el concert de les altres comunitats polítiques, si vol afirmar la seua personalitat diferenciada, si vol reeixir i si vol progressar, caldrà que el millor dels seus components individuals i col·lectius desenrotlle un ferm sentiment quotidianament operatiu de pertinença i lleialtat comunitàries. Justament, una llengua pròpia de cultura, el valencià en el nostre cas, viva al carrer i a les institucions, reconeguda com a tal per la societat que té la sort de posseir-la, és un element de gran valor a l'hora de conformar eixe sentiment comunitari antesala d'un futur social de progrés.

Però, ja ho hem dit adés: a hores d'ara, el valencià, la nostra llengua, és sovint utilitzada com un motiu de discòrdia entre valencians, en compte de ser el tret comunitari desitjable d'identificació i d'unió. S'ha de dir ací que la identificació mecànica que sovint s'ha fet entre llengua i nació, per una part i l'altra, no ha ajudat gens a clarificar la qüestió i a assentar-la sobre les bases d'una mínima serenitat i racionalitat. Cal, doncs, saber desactivar eixe conflicte socialment esterilitzant, perquè a més, en el món que ens ha tocat viure, el món de la globalització, dels *mass media*, i de l'escolarització generalitzada, una llengua de baix abast geogràfic, envoltada de llengües potents, com és la nostra, corre el perill seriós de desaparèixer en un breu termini si li afegim la dificultat gratuïta d'un conflicte greument pertorbador que es prolonga en el temps sense una perspectiva clara de solució.

En funció de tot el que s'acaba d'argumentar, cal que la qüestió de la nostra llengua pròpia siga sostreta a partir d'ara del debat partidista quotidià i esdevinga així l'objecte d'un debat seré entre els partits per tal d'arribar-hi als consensos més amples possibles. Al final d'eixe camí guanyaria la nostra llengua, que vol dir guanyar tots els valencians.

Finalment, en l'espirit de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, i en la perspectiva d'enfortir la nostra autoestima com a valencians, d'afirmar i de potenciar la nostra personalitat diferenciada, ha arribat el moment de consensuar primer i d'aplicar després les mesures polítiques que cal pendre amb urgència per a promocionar l'ús del valencià al més diversos nivells, creant a tal efecte, si fos necessari, els fòrums polítics previs on discutir i avaluar de manera conjunta aquelles mesures (que haurien de aprovar i aplicar les instàncies pertinents: Corts Valencianes, Executiu, Diputacions i Ajuntaments). Unes mesures per traure el valencià de la situació marginal en què es troba en l'esfera pública, a fi de donar-li un futur possible i digne, conjurant així el perill vertader d'una desaparició a breu termini.

Les mesures haurien de cobrir actuacions públiques com les que segueixen:

- Un reforçament de l'ensenyament del valencià i en valencià en tots els nivells educatius.
- Una programació essencialment en valencià en la televisió i la ràdio públiques valencianes.
- Una actitud exemplar de l'Administració valenciana en l'ús de la llengua, tant en allò que fa a les aparicions públiques dels responsables polítics, com a la resta de les actuacions oficials (publicacions, publicitat, documentació administrativa ...).
- Una política sistemàtica de promoció de l'ús del valencià en el comerç, en la publicitat en particular i en general en la vida econòmica.
- Idem en la indústria cultural: en el llibre, la premsa, el teatre, el cinema, i en general en el món audiovisual.
- Una crida al món eclesiàstic perquè se sume en el seu àmbit a aquest impuls de valencianització.

Per acabar: tenim dues llengües oficials en la nostra Comunitat, el valencià i el castellà, les dues realment usades pels ciutadans encara que siga d'una manera descompensada entre elles. Sortosament, el castellà és una llengua tan estesa i potent internacionalment que podem tranquil·lament promocionar més i més l'ús del valencià entre nosaltres amb la tranquil·litat que al costat coneguem una segona llengua, també nostra, que

ens facilita la comunicació internacional, sense haver de perdre així gratuïtament una part impagable de la nostra identitat com a poble diferenciat: la nostra llengua pròpia. Seria vertaderament una llàstima, però també una dimissió lamentable, que per manca de diàleg, o d'advertiment, o encara d'una modernitat mal entesa, deixarem passar l'ocasió de preservar la llengua que durant tants segles ens ha identificat com a valencians.

F) SOBRE L'ENS DE REFERÈNCIA NORMATIVA

La permanència d'una llengua en un territori amb institucions pròpies aconsella l'existència d'un codi homogeni acceptat per les institucions i la comunitat científica, així com pels escriptors. Al nostre cas, el d'una llengua que no està en peu d'igualtat amb l'altra oficial, l'esmentada necessitat és fa més evident.

La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià al seu article setè indica que l'ús de la llengua pròpia -el valencià- es farà en la forma regulada per llei. Aquest és a hores d'ara un buit legal que deuria cobrir-se.

Cal una autoritat lingüística valenciana que fixe les normes a emprar en l'administració i en la pràctica social. L'opció més raonable és al nostre entendre atribuir aquesta funció al Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. Aquesta solució estaria en concordància amb la legislació: recordem com la Llei de Reforma Universitària atribueix a les Universitats la creació i desenvolupament de la ciència i el suport científic i tècnic al desenvolupament cultural.

Com fórmula alternativa plantejem la creació d'un òrgan normatiu nou. L'atribució de la funció al Consell Valencià de Cultura no n'és viable perquè comportaria dificultats (reforma de l'Estatut d'Autonomia, per exemple) i per no garantir la personalitat jurídica independent de l'ens.

Les característiques de l'esmentat ens de referència normativa podrien estar:

a) Personalitat jurídica i capacitat. Les seues decisions o dictàmens serien vinculants per a l'Administració i les instàncies educatives.

b) Caràcter públic, creat per llei ordinària.

c) En el que fa a la seua composició, podria estar format per 21 membres, que deurién ser titulats superiors, experts en valencià o destacats personalitats de les lletres, la ciència o l'ensenyament; serien elegits per dos terços de les Corts Valencianes, 14 d'ells a proposta de les Universitats Valencianes amb estudis de Filologia, i la resta a proposta del Consell Valencià de Cultura.

d) La durada del mandat seria de 10 anys, i la reelecció seguint el mateix criteri anterior.

Ciutat de València, a 13 de Juliol de 1998

Carmen Morenilla Talens

Vicent Àlvarez Rubio

NOTA: S'adherixen a aquest vot particular segons l'acta de 13 de juliol de 1998

Enedina Lloris Camps

Ferran Torrent i Llorca

VOT PARTICULAR QUE FORMULA LA CONSELLERA QUE SIGNA

A l'empar d'allò que es preveu a l'article 27.3 de la Llei 30/1992 de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, formule el següent vot particular per a ser incorporat al dictàmen del CVC sobre qüestions lingüístiques.

Des de la lleialtat fonamental a la llengua que sent amenaça, en la què pense i visc, i veient que, després de tants mesos de debat intern el document consensuat no arriba a contemplar la claredat que es mereix el poble valencià, basant-me "en raons històriques i científiques" tal com puntualitzava l'encàrrec fet per les Corts valencianes, em veig en l'obligació ètica i cívica d'exercir el dret al vot particular.

Donat que no s'han pogut incloure algunes de les precisions sobre el desenrotllament de les Normes de Castelló que proposàvem continue defensant la definició de la llengua en els següents termes:

El valencià és filològicament una varietat diatòpica amb característiques particulars del mateix sistema lingüístic que conformen les parles pròpies de Catalunya, de les Illes Balears, d'Andorra, d'algunes comarques de la franja oriental d'Aragó, de la ciutat sarda de l'Alguer i dels territoris del Roselló, el Conflent, el Capcir i el Vallespir al sud de França.

Dins d'eixe sistema, el valencià té un passat il·lustre que cal conèixer i valorar i unes característiques pròpies que han de ser cultivades amb tota dignitat. Tot això en la perspectiva d'enfortir la nostra personalitat col·lectiva i d'afirmar la nostra cultura pròpia.

València, 4 de juliol de 1998

ROSA SERRANO LLÁCER

VOT PARTICULAR QUE FORMULA EL CONSELLER QUE SIGNA

D'acord amb l'article 27.3 de la Llei de Procediment Administratiu, faig el meu vot particular per a ser incorporat al Dictamen sobre qüestions lingüístiques: En el punt del document consensuat per la ponència, on diu que el "valencià, idioma històric i propi de la C.V., forma part del sistema lingüístic que els corresponents Estatuts d'Autonomia dels territoris de l'Antiga Corona d'Aragó reconeixen com a llengua pròpia", vull esmenar-lo en aquests termes: "El valencià, idioma històric i propi del País Valencià, es una variant diatòpica amb característiques peculiars del mateix sistema lingüístic conformat conjuntament amb les parles pròpies de Catalunya, de les Illes Balears, d'Andorra, d'algunes comarques de la Franja Oriental d'Aragó, de la ciutat Sarda de l'Alguer i dels territoris del Rosselló, el Conflent, el Capcir i el Vallespir, al Sud de França".

Amb la resta de la ponència estic d'acord.

València, 4 de juliol de 1998

FERRAN TORRENT I LLORCA

VOTO PARTICULAR QUE FORMULA EL CONSELLER QUE FIRMA

Consideramos que una de las funciones de este CVC es el de contribuir a la vertebración cultural de nuestra comunidad, así como a la de su imaginario colectivo. Pero también sabemos que esto no será posible si no abordamos firmemente que los marcos de referencia cultural de los valencianos tengan, como común denominador de todos ellos, el principio de basarse en el reconocimiento de los Derechos Humanos y, por ende, el principio del respeto a la opinión de los demás, a sus creencias y, por tanto, al conjunto de todas y cada una de las libertades democráticas. Por tanto y en consecuencia consideramos que, de ninguna de las maneras, la lengua debe ser motivo de discordia y de enfrentamiento entre los valencianos, ningún grupo debe asumir la propiedad patrimonial de ninguna de las lenguas habladas por aquellos que viven y trabajan en nuestro territorio, dado que éstas pertenecen al conjunto de nuestra sociedad, siendo misión nuestra enriquecerlas, ampliarlas, para así cederlas a las generaciones venideras. Por tanto, ninguna persona puede ni debe ser perseguida, marginada, menospreciada o atacada por el hecho de emplear uno u otro nombre para la lengua que, libremente, escoja.

Dentro de este contexto, utilizado como marco de referencia de principios democráticos y con el objetivo de superar el escenario de este conflicto estéril, que no beneficia en absoluto a nuestro pueblo y con el deseo de crear un marco de convivencia y de paz social para nuestros hijos, los hijos de éstos y sus descendientes, proponemos que todos hagamos un ejercicio de generosidad y de amor, sinteticemos posturas y avancemos.

Valencia, 4 de julio de 1998

RAMÓN DE SOTO ARÁNDIGA

PUBLICACIONS

PUBLICACIONS

Titols publicats

a) Sèrie Minor

BENITO GOERLICH, Daniel. *El Real Monasterio de la Santísima Trinidad*, 181 pp., 41 il.lust.

MONFERRER I MONFORT, Àlvar. *Catí i els Pelegrins de Sant Pere*, 161 pp., 12 il.lust.

PATUEL I CHUST, Pascual. *El Moviment Artístic del Mediterrani*, 229 pp., 36 il.lust.

b) Monografies

DIVERSOS AUTORS. *Mossèn Josep Espasa*, 318 pp., 8 il.lust.

DIVERSOS AUTORS. *Homenaje a Alberto García Esteve*, 196 pp., 31 il.lust.

c) Fora col·lecció

DIVERSOS AUTORS. *Arte Valenciano. Años 30*, 320 pp., 183 il.lust.

LLORET I ESQUERDO, Jaume. *El Teatre a Alacant 1833-1936*, 333 pp., 172 il.lust.

d) Facsimil

CASTAÑEDA Y ALCOVER, Vicente. *Relaciones Geográficas, Topográficas e Históricas del Reino de Valencia*, 280 pp., 32 il.lust. (vol. I), 200 pp., 37 il.lust.(vol. II)

e) Coedició

AZORÍN, *Obras Escogidas*, 1574 pp. (vol. I), 1633 pp. (vol. II), 1675 pp. (vol.III)

f) Reimpressions

MILLO CASAS, Llorenç. *Gastronomia valenciana*, 159 pp., 7 il.lust.

SEGUÍ, Salvador. *Manuel Palau (1893-1967)*, 170 pp., 17 il.lust.

DIVERSOS AUTORS. *El temps dels Borja*, 254 pp., 22 il.lust.

FERRANDO BADIA, Juan. *El històric Reino de Valencia y su organización foral*, 163 pp., 12 il.lust.

PÉREZ GUILLÉN, Inocencio V. *La cerámica arquitectónica valenciana. Los azulejos de serie (ss. XVI-XVIII)*, 244 pp. (vol I), 348 pp. (vol. II).

RESULTATS

ANYS	1996	1997	1998
VENDES			
Unitats	4.767	5.439	
Vendes en brut	4.470.321	5.697.091	5.454.103
Ingressos nets	2.416.390	3.070.735	3.141.883

DESPESES

Edicions	19.505.509	19.157.995	12.758.007

COL·LECCIONS

Sèrie	1991-1996	1997	1998	TOTAL
Minor	39	8	3	50
Monografies	31	1	3	35
Quatre Vents	13	1	-	14
Fóra col·lecció	10	3	4	17
TOTAL	93	13	10	116

	1991-1996	1997	1998	TOTAL
LLENGUA UTILITZADA				
Valencià	34	9	3	46

Castell	59	4	6	69

LLIBRES MÉS VENUTS

1997

El temps dels Borja
Els endimoniats de la Balma
Ceràmica arquitectònica valenciana
Les Obres d'Ausiàs March

1998

Manuel Palau
Gastronomia valenciana
Yacimiento arqueológico de Elche
L'Escrivania municipal de València

LLISTA DE VENDES DE PUBLICACIONS DEL CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA									
ANY 1998									
Títol	Llig	Sendra	Tierra	Pròleg	S.XM	Moll	BOE	DIPUT	Total
Avances en Oftalmologia								1	1
Homenatge a Lluís Guarnier									0
Homenaje a José Antonio Maravall					-1			1	0
En torno al 750 aniversario. (2 vol.)	46	1			1		1	1	50
El proyecto del Genoma Humano.		2			1				3
El yacimiento arqueológico Alcudia...	29	12	7					2	50
La Lonja.	42	79						2	123
Els pelegrins de les Useres.	43	40			6				89
La Junta de Murs i Valls.	11	13					1	1	26
Real Colegio y Museo del Patriarca.	20	19						1	40
Literatura valenciana del segle XV.	12	15				1			28
Grabado en libros valencianos s. XVI.	26	17	1		3	1	1		49
La expulsión de los jesuitas.	11	9	1		3			3	27
Grabadores románticos valencianos.	18	7	2		3	1			31
El despegue de la industria sedera.	12	20	2		2				36
Los Silos de Burjassot.	17	13							30
Les palmeres del migjorn valencià.	7	4	2						13
Los movimientos insurreccionales.	19	5			4				28
Sant Antoni, sant valencià.	24	30	1					2	57
Valencia y Doña Germana.	19	10	1				1	1	32
Alejandro VI.	28	29	1				1	1	60
La nit de les fogueretes d'Agullent.	9	3							12
La pintura y los pintores ...	21	13	1						35
Joan de Cabriada.	6	2						1	9
Josep Chatx.	2	3							5
La labor lingüística de los valencianos.	4				-4				0
El museo arqueológico municipal Elche	1	7	2					1	11
Estaciones y ferrocarriles valencianos.	77	34			6		1		118
L'Escrivania municipal de València.	15	20	-1			4		1	39
El Palau de la Generalitat Valenciana.	26	22	1					1	50
La Salpessa.	28	16						1	45
El histórico Reino de Valencia...	13	27	12				1	1	54
La contaminación sonora en la C.V.	18	14							32
Museo popular de arte Vilafamés.	2	-1	-1						0
La festa de les falles.	25	59	2	1	-1			1	87
La Real Academia de Cultura Valenciana	12	7							19
L'Almodí de València i els espais del c	16	12				2			30
Lo Rat Penat.	22	11	-1						32
Les festes de folls.	30	20	1		4			2	57
Balmis o l'esperit de la il·lustració ...	14	4						1	19
Defensa de costas en el Reino de Vale	30	23	7	1	7			1	69
Arte e historia de la iglesia Sts. Juanes	33	18			1				52
El Col·legi de l'Art Major de la Seda.	14	17	-2						29
Els temps dels Borja.	34	87	11	15	7	3		3	160
Rafael Altamira Creven, 1866-1931.	20		-2		9	-1		1	27
Villancico barroco valenciano.	30	5	-2		11	-2	1	1	44

Títol	Llig	Sendra	Tierra	Pròleg	S.XXI	Moll	BOE	DIPUT	Total
L'organització de la festa d'Elx.	25	1	1	-1	2		1		29
Els endimoniats de la Balma.	91	57	-4	1	7			1	153
El nou d'octubre. Ressenya històrica...	46	135	7		10		2		200
La maçoneria valenciana.	44	108	16	14	2		3	2	189
Gastronomia valenciana.	38	188	31	17	17		4	7	302
Manuel Palau (1893-1967)	42	71	5	2	11			1	132
El Real Monasterio de la Sta. Trinidad	33	114	13		19			3	182
Carí i els pelegrins de Sant Pere.	32	40	9						81
El moviment artístic del Mediterrani.	3		17						20
Fuentes relativas a Indias existentes en...									0
El grabado en el siglo XVIII.	6					1			7
Obres d'Auzias March. (2 V.) Cartoné			1						1
Obres d'Auzias March. (2 V.) Rústica	24	14	2	3	1	4			48
Luis Vives, valenciano o el compromís	5		1		-1				5
El Palau Generalitat de València. (3 V)	1						1		2
Un arte valenciano en América.	5	1							6
Luis Vives. Obras Completas.									0
Iconografía descubrimiento América.	1				-1				0
Antologia Poètica de Xavier Casp.	2								2
Antologia Poètica de Vicente Gao.	2				-1				1
Antologia Poètica de Bernat Artola.	3								3
Antologia Poètica de Tomás Segovia.	3			1	1				5
Antologia Poètica de V. Andrés Estell	13	24	6			1		1	43
Antologia Poètica de Maria Beneyto.	2								2
Antologia Poètica de Francisco Brine	2				2	1		1	6
Antologia Poètica de Carles Salvador.	3	-2	3		1				5
Antologia Poètica de Juan Gil-Albert.	4	1			3				8
Antologia Poètica de Miquel Duran.	1				-2				-1
Antologia Poètica de Joan Valls.		2	2						4
Primera obra poètica de Juan Gil-Albe	3			-3	-1				-1
Antologia Poètica de F. Almela i Vive	3	1			-2				2
Obra Poètica de Carmelina Sanchez.	11	14	10		-3				32
La Huella de América en España.	3						1		4
Homenaje a Ribera.	10				2		2		14
Estudio sobre Estatuto Valenciano (I).	10	4			2				16
Estudio sobre Estatuto Valenciano (II)	15	8			2				25
Estudio sobre Estatuto Valenciano (II)	9	4	-1		1				13
Estudio sobre Estatuto Valenciano (I)	4	3							7
1490, umbral de la modernidad. (2 V.)	5			1	2				8
Ciencia y tecnología en C. Valenciana (I)		1			-2				-1
Ciencia y tecnología en C. Valenciana (II)					-2				-2
Camins d'argent. Homenatge Emili Be	1								1
Homenatge a Joan Fuster.	8	2						1	11
Roque Chabás. Opúsculos.									0
Palau de les Corts.	1	2		-1			1		3
Documents per a la història de Vilafa	6			-1			1		6
El Còdex d'Elx.	3						3		6
La Hacienda Foral Valenciana.	3	2	-1						4
Cròniques de València.	7		118		-1				6

Títol	Llig	Sendra	Tierra	Pròleg	S.XXI	Moll	BOE	DIPUT	Total
Conversaciones valencianas.	3	2			3				8
Franciscanos valencianos en Amèr	4				1				5
El cançoner musical d'Ontinyent.	11	4			1		2		18
Ceràmica arquitectònica valencian	33	17	1	1	19	1		1	73
Arte en València, 1472-1522	24	14	-1	3	9	-1		2	50
Homenaje al Cardenal Tarancón.	24	-4	-1	-1	-11	-5			2
II Jornadas sobre cultura (2 v) .	4	13	-3		14		1	1	30
Ausiàs March i la València del s.X	27	68	10	26	11		2	1	145
La ciutat de València.	24	84	18						126
Relaciones geogràficas, topogràfic	11	87	14		3				115
Mossèn Josep Espasa.	8	24	5		4				41
Homenaje Alberto García Esteve.	12	12	6		9		1		40
Arte valenciano. Años 30	6	81	14		18				119
VENDES TOTALES	1.610	1.945	227	79	212	11	33	54	4.171
INGRESSOS PER VENDES	1.199.730	1.161.504	171.512	47.307	140.480	7.801	48.233	33.117	2.809.684
VENDES A INSTITUCIONS I AUTORS									
Títol	Unitats	Preu							
Les festes de folls.	30	7.504							
Els pelegrins de les Useres.	30	7.504							
Els endimoniats de la Balma	30	7.504							
La maçoneria valenciana.	60	15.007							
Manuel Palau (1893-1967).	403	100.798							
L'escrivània municipal de València	200	50.024							
Villancico barroco valenciano.	105	26.262							
El yacimiento arqueològic Alcudí	200	50.024							
Grabado en libros valencianos s. X	20	5.002							
Museo popular de arte Vilafamés.	20	5.002							
La Salpasa.	20	5.002							
Cati i els pelegrins de Sant Pere.	50	12.506							
Conversaciones valencianas.	20	20.000							
El històric Reino de Valencia	80	20.010							
TOTAL	1.268	332.149							
RESUM									
VENDES TOTAL (UNITATS)	5.439								
INGRESSOS BRUTS (PTA)	5.454.103								
INGRESSOS NETS (PTA)	3.141.833								

ASSISTÈNCIES A LES REUNIONS

MEMBRES QUE FORMEN PART ACTUALMENT DEL CONSELL VALENCIÀ CULTURA

President:	Molt Il·lustre Sr. D. Santiago Grisolia (9/1/98)
Vicepresident:	Il·lustre Sr. D. Xavier Casp Vercher
Secretari:	Il·lustre Sr. D. Manuel Sanchis-Guarner Cabanilles (9/1/98)
Vocals:	Il·lustre Sr. D. Vicente Aguilera Cerni
	Il·lustre Sr. D. Vicent Alvarez Rubio
	Il·lustre Sr. D. Manuel Bas Carbonell
	Il·lustre Sr. D. Ricardo Bellveser Icardo
	Il·lustre Sr. D. Josep Boronat Gisbert (9/1/98)
	Il·lustre Sr. D. Joaquín Calomarde Gramage (13/5/98)
	Il·lustre Sr. D. Amadeu Fabregat Mañes
	Il·lustre Sr. D. Enrique García Asensio (9/1/98)
	Il·lustre Sr. D. Ramón Lapiedra Civera (9/1/98)
	Il·lustre Sra. D ^a . Enedina Lloris Camps (9/1/98)
	Il·lustre Sra. D ^a . Carmen Morenilla Talens (9/1/98)
	Il·lustre Sr. D. José Morera Buelti
	Il·lustre Sr. D. Manuel Muñoz Ibáñez (9/1/98)
	Il·lustre Sr. D. Leopoldo Peñarroja Torrejón (9/1/98)
	Il·lustre Sr. D. Luis Prades Perona
	Il·lustre Sra. D ^a . Rosa Serrano Llácer (9/1/98)
	Il·lustre Sr. D. Ramón de Soto Arándiga
	Il·lustre Sr. D. Ferran Torrent Llorca

Sessions Plenàries:

- 14 Gener (Ple Constituent Oriola)
 27 Gener
 30 Gener
 25 Febrer
 31 Març
 24 d'Abril (Monogràfic Llengua)
 28 d'Abril (Monogràfic Llengua)
 4 Maig (Monogràfic Llengua)
 7 Maig (Monogràfic Llengua)
 15 Maig (Monogràfic Llengua)
 22 Maig (Monogràfic Llengua)
 29 Maig (Monogràfic Llengua)
 22 Juny (Monogràfic Llengua)
 4 Juliol (Monogràfic Llengua)
 13 Juliol (Monogràfic Llengua)
 4 Setembre
 28 Setembre (Ple Extraordinari)
 7 d'Octubre (Ple Extraordinari Presidència)
 16 d'Octubre (Ple Extraordinari Monòver)
 13 Novembre (Ple Extraordinari Sogorb)
 18 Desembre

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICADES
VICENTE AGUILERA CERNI (-)	7	9	8	1
VICENT ÀLVAREZ RUBIO	21			
MANUEL BAS CARBONELL	21			
RICARDO BELLVESER ICARDO	19	2	2	
JOSÉ BORONAT GISBERT +	20	1	1	
JOAQUÍN CALOMARDE GRAMAGE ++	10	2	2	
XAVIER CASP VERCHER	16	5	5	
AMADEU FABREGAT MAÑES	11	10	8	2
ENRIQUE GARCÍA ASENSIO +	14	7	7	
SANTIAGO GRISOLÍA +	21			
RAMÓN LAPIEDRA CIVERA +	21			
ENEDINA LLORIS CAMPS +	19	2	2	
CARMEN MORENILLA TALENS +	21			
JOSÉ MORERA BUELTI	18	3	3	
MANUEL MUÑOZ IBÁÑEZ +	18	3	3	
LEOPOLDO PEÑARROJA TORREJÓN +	16	5	5	
LUIS PRADES PERONA	18	3	3	
JUAN ANTONIO REIG PLA +-	1	2	2	
MANUEL SANCHIS-GUARNER CABANILLES +	20	1	1	
ROSA SERRAÑO LLÁCER +	20	1	1	
RAMÓN DE SOTO ARÁNDIGA	20	1	1	
FERRAN TORRENT LLORCA	19	2	2	

(+) Consellers que s'incorporen al CVC en el dia 14/Gener/98

(-) Conseller que presenta la seua dimissió com a membre del CVC el dia 19/Febrer/98

(++) Conseller que s'incorpora al CVC en el dia 15/Maig/98

(--) Conseller que presenta la seua dimissió en el dia 28/Setembre/98

Sessions de Govern:

3 Febrer (ponència llengua)
 10 Febrer
 24 Març
 26 Maig
 26 Juny
 4 Juliol (Extraordinària)
 13 Juliol (Extraordinària)
 3 Setembre
 2 d'Octubre
 4 Novembre
 1 Desembre

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICADES
VICENT ÀLVAREZ RUBIO	11			
XAVIER CASP VERCHER	9	2	2	
SANTIAGO GRISOLÀ +	11			
MANUEL MUÑOZ IBÁÑEZ +	10	1	1	
JUAN ANTONIO REIG PLA + -	2			
MANUEL SANCHIS-GUARNER CABANILLES +	11			
ROSA SERRANO LLÁCER +	11			
JOAQUÍN CALOMARDE GRAMAGE ++	3			

(+) Consellers que s'incorporen a la Comissió el dia 30/Gener/98

(-) Conseller que presenta la seua dimissió com a membre del CVC el dia 19/Febrer/98

(++) Conseller que s'incorpora a la Comissió el dia 2/Octubre/98

Sessions de Llegat Històric i Artístic:

17 Febrer
7 d'Abril
21 Juliol
22 Setembre
15 d'Octubre
4 Novembre
1 Desembre

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICADES
VICENTE AGUILERA CERNI-	2	2	2	
VICENT ÀLVAREZ RUBIO	6	1	1	
MANUEL BAS CARBONELL	7			
JOSEP BORONAT GISBERT +	7			
XAVIER CASP VERCHER	7			
CARMEN MORENILLA TALENS +	7			
LEOPOLDO PEÑARROJA TORREJÓN +	5	2	2	
LUIS PRADES PERONA	7			
ROSA SERRANO LLÁCER +	7			
FERRAN TORRENT LLORCA	4	3	3	
SANTIAGO GRISOLÍA (Pte. CVC)	6			
JOAQUÍN CALOMARDE GRAMAGE ++	2			

(+) Consellers que s'incorporen a la Comissió el dia 30/Gener/98

(-) Conseller que presenta la seua dimissió el dia 28/Setembre/98

(++) Conseller que s'incorpora a la Comissió el dia 4/Novembre/98

Sessions de Promoció Cultural:

21 Febrer
 4 Setembre
 30 d'Octubre
 27 Novembre
 23 Desembre

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICADES
MANUEL BAS CARBONELL	4	1	1	
RICARDO BELLVESER ICARDO	5			
JOSÉ BORONAT GISBERT +	5			
XAVIER CASP VERCHER	4	1	1	
AMADEU FABREGAT MAÑES	2	3	3	
ENRIQUE GARCÍA ASENSIO +	1	4	4	
ENEDINA LLORIS CAMPS +	5			
MANUEL MUÑOZ IBÁÑEZ +	5			
LEOPOLDO PEÑARROJA TORREJÓN +	4	1	1	
MANUEL SANCHIS-GUARNER CABANILLES +	5			
RAMÓN DE SOTO ARÁNDIGA	5			
JOAQUÍN CALOMARDE GRAMAGE ++	3			
SANTIAGO GRISOLÍA (Pte. CVC)	1			

(+) Consellers que s'incorporen a la Comissió el dia 30/Gener/98
 (++) Conseller que s'incorpora a la Comissió el dia 30/Octubre/98

Sessións Jurídica i d'Interpretació Reglamentària:

8 d'Abril

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICADES
VICENT ÀLVAREZ RUBIO	1			
RAMÓN LAPIEDRA CIVERA +	1			
JOSÉ MORERA BUELTI	1			
LUIS PRADES PERONA	1			
SANTIAGO GRISOLÁ (Pte. CVC)				

(+) Conseller que s'incorpora a la Comissió el dia 30/Gener/98

Sessions de les Ciències:

6 d'Abril
17 Setembre
19 Novembre

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICA
<i>RICARDO BELLVESER ICARDO</i>	1	2	2	
<i>JOSÉ BORONAT GISBERT +</i>	3			
<i>SANTIAGO GRISOLÁ +</i>	3			
<i>RAMÓN LAPIEDRA CIVERA +</i>	3			
<i>CARMEN MORENILLA TALENS +</i>	3			
<i>MANUEL SANCHIS-GUARNER CABANILLES +</i>	2	1	1	
<i>RAMÓN DE SOTO ARÁNDIGA</i>	3			
<i>FERRAN TORRENT LLORCA +</i>	2	1		1
<i>JOAQUÍN CALOMARDE GRAMAGE ++-</i>	1			

(+) Consellers que s'incorporen a la Comissió el dia 30/Gener/98

(++) Conseller que s'incorpora a la Comissió el dia 17/Setembre/98

(-) Conseller que abandona la Comissió el dia 19/Novembre/98

Sessions de les Arts:

18 Febrer
 9 Març
 15 Setembre
 23 d'Octubre
 6 Novembre
 16 Desembre

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICADES
VICENTE AGUILERA CERNI -	2	1	1	
RICARDO BELLVESER ICARDO	6			
AMADEU FABREGAT MAÑES	2	4	4	
ENRIQUE GARCÍA ASENSIO +	1	5	5	
ENEDINA LLORIS CAMPS +	6			
JOSÉ MORERA BUELTI	6			
MANUEL MUÑOZ IBÁÑEZ +	5	1	1	
LUIS PRADES PERONA	6			
RAMÓN DE SOTO ARÁNDIGA	5	1		1
SANTIAGO GRISOLÍA (Pte. CVC)	3			

(+) Consellers que s'incorporen a la Comissió el dia 30/Gener/98

(-) Conseller que presenta la seua dimissió el dia 28/Setembre/98

Sessions de Css. Temporal sobre el Projecte del Museu Marítim:

2 d'Octubre
29 d'Octubre
18 Desembre

MEMBRES	PRESENCIES	ABSÈNCIES	JUSTIFICADES	NO JUSTIFICADES
<i>RICARDO BELLVESER ICARDO</i>	2	1		1
<i>J. CALOMARDE GRAMAGE</i>	3			
<i>SANTIAGO GRISOLÍA (Pte. CVC)</i>	3			
<i>MANUEL MUÑOZ IBÁÑEZ</i>	3			
<i>MANUEL SANCHIS-GUARNER</i>	3			
<i>RAMÓN DE SOTO ARÁNDIGA</i>	2	1	1	

PRESSUPOST 1998

**CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
PRESSUPOST 1998**

RESUM PER CAPÍTOLS
(milers de pessetes)

ESTAT D'INGRESSOS

Capítols	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu
0 Resultes d'ingressos	0	77.129	77.129
III Taxes i altres ingressos	2.000	0	2.000
IV Transferències corrents	153.835	0	153.835
V Ingressos patrimonials	800	0	800
VII Transferències capital	5.000	0	5.000
Total ingressos	161.635	77.129	238.764

ESTAT DE DESPESES

Capítols	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu
0 Resultes de despeses	0	77.129	77.129
I Despeses de personal	39.335	0	39.335
II Compra béns corrents	117.300	0	117.300
VI Inversions reals	5.000	0	5.000
Total despeses	161.635	77.129	238.764

SITUACIÓ ECONÒMICA PREVISTA

Capítols	Inicial	Modificacions	Definitiu
Total ingressos	161.635	77.129	238.764
Total despeses	161.635	77.129	238.764
Diferència	0	0	0

**CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
PRESSUPOST INICIAL 1998**

ESTAT D'INGRESSOS

Classificació Econòmica	Import Concepte	Total Article	Total Capítol
300 Venda de publicacions	2.000.000		
30 PREUS PÚBLICS		2.000.000	
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS			2.000.000
400 Transferències corrents Pressupost 1998	153.835.000		
40 DE LA GENERALITAT VALENCIANA		153.835.000	
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS			153.835.000
502 Interessos de dipòsits	800.000		
50 INTERESSOS		800.000	
5 INGRESSOS PATRIMONIALS			800.000
700 Transferències capital Pressupost 1998	5.000.000		
70 DE LA GENERALITAT VALENCIANA		5.000.000	
7 TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL			5.000.000
TOTAL ESTAT D'INGRESSOS	161.635.000	161.635.000	161.635.000

ESTAT DE DESPESES

Classificació Econòmica	Import Concepte	Total Article	Total Capítol
112 Personal eventual	6.200.000		
113 Funcionaris	20.925.000		
114 Laboral fixe	2.100.000		
115 Laboral eventual	2.000.000		
11 SOUS I SALARIS		31.225.000	
121 Seguretat Social	8.000.000		
12 COTITZACIONS SOCIALS		8.000.000	
131 Altres despeses socials	100.000		
13 ALTRES DESPESES SOCIALS		100.000	
141 Prestacions socials	10.000		
14 PRESTACIONS SOCIALS		10.000	
1 DESPESES DE PERSONAL			39.335.000
221 Arrendament de béns	1.000.000		
222 Reparació i conservació de béns	2.000.000		
223 Subministraments	700.000		
224 Comunicacions	3.000.000		
225 Treballs realitzats altres empreses	8.800.000		
226 Primes d'assegurances	300.000		
227 Material d'oficina	4.000.000		
228 Despeses diverses	49.500.000		
22 TREBALLS I SUBMINISTRAMENTS		69.300.000	
231 Dietes i locomoció	6.000.000		
232 Altres indemnitzacions	42.000.000		
23 INDEMNITZACIONS		48.000.000	
2 COMPRA DE BÉNS CORRENTS			117.300.000
641 Adquisició	3.000.000		
64 INVERSIONS MOBILIARI I MOBLATGE		3.000.000	
651 Adquisició	2.000.000		
65 INVERSIONS EQUIPS INFORMÀTICS		2.000.000	
6 INVERSIONS REALS			5.000.000
TOTAL ESTAT DE DESPESES	161.635.000	161.635.000	161.635.000

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
MODIFICACIONS 1998

ESTAT D'INGRESSOS

Classificació Econòmica	Import Concepte	Total Article	Total Capítol
300 Venda de publicacions	568.723		
30 PREUS PÚBLICS		568.723	
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS			568.723
0 RESULTES D'INGRESSOS EXER. ANT.	568.723	568.723	568.723
300 Venda de publicacions	1.930.837		
390 Altres ingressos	17.975		
30 PREUS PÚBLICS		1.948.812	
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS			1.948.812
400 Transferències corrents Pressupost 1997	36.795.250		
40 DE LA GENERALITAT VALENCIANA		36.795.250	
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS			36.795.250
700 Transferències capital Pressupost 1997	1.250.000		
70 DE LA GENERALITAT VALENCIANA		1.250.000	
7 TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL			1.250.000
0 RESULTES D'INGRESSOS EXER. 1997	39.994.062	39.994.062	39.994.062
CAIXA PRESSUPOSTÀRIA A 31/12/97			36.566.574
TOTAL MODIFICACIONS INGRESSOS	77.129.359	77.129.359	77.129.359

ESTAT DE DESPESES

Classificació Econòmica	Import Concepte	Total Article	Total Capítol
121 Seguretat Social	508.384		
12 COTITZACIONS SOCIALS		508.384	
1 DESPESES DE PERSONAL			508.384
221 Arrendament de béns	132.139		
222 Reparació i conservació de béns	60.520		
223 Subministraments	3.529		
224 Comunicacions	269.763		
225 Treballs realitzats altres empreses	766.531		
227 Material d'oficina	65.248		
228 Despeses diverses	7.656.799		
22 TREBALLS I SUBMINISTRAMENTS		8.954.529	
231 Dietes i locomoció	622.906		
232 Altres indemnitzacions	4.564.713		
23 INDEMNITZACIONS		5.187.619	
2 COMPRA DE BÉNS CORRENTS			14.142.148
641 Adquisició	2.500.379		
64 INVERSIONS MOBILIARI I MOBLATGE		2.500.379	
651 Adquisició	1.642.281		
65 INVERSIONS EQUIPS INFORMÀTICS		1.642.281	
6 INVERSIONS REALS			4.142.660
0 RESULTES DESPESES EXER. 1997	18.793.192	18.793.192	18.793.192
SUPERÀVIT 1997 PENDENT APLICAR			58.336.167
TOTAL MODIFICACIONS DESPESES	77.129.359	77.129.359	77.129.359

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
PRESSUPOST REFÓS 1998

ESTAT D'INGRESSOS

Classificació Econòmica	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu
0 RESULTES D'INGRESSOS	0	77.129.359	77.129.359
300 Venda de publicacions	2.000.000	0	2.000.000
30 PREUS PÚBLICS	2.000.000	0	2.000.000
3 TAXES I ALTRES INGRESSOS	2.000.000	0	2.000.000
400 Transferències corrents Pressupost 1998	153.835.000	0	153.835.000
40 DE LA GENERALITAT VALENCIANA	153.835.000	0	153.835.000
4 TRANSFERÈNCIES CORRENTS	153.835.000	0	153.835.000
502 Interessos de dipòsits	800.000	0	800.000
50 INTERESSOS	800.000	0	800.000
5 INGRESSOS PATRIMONIALS	800.000	0	800.000
700 Transferències capital Pressupost 1998	5.000.000	0	5.000.000
70 DE LA GENERALITAT VALENCIANA	5.000.000	0	5.000.000
7 TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL	5.000.000	0	5.000.000
TOTAL ESTAT D'INGRESSOS	161.635.000	77.129.359	238.764.359

ESTAT DE DESPESES

Classificació Econòmica	Pressupost inicial	Modificacions	Pressupost definitiu
0 RESULTES DE DESPESES	0	77.129.359	77.129.359
112 Personal eventual	6.200.000	0	6.200.000
113 Funcionaris	20.925.000	0	20.925.000
114 Laboral fixe	2.100.000	0	2.100.000
115 Laboral eventual	2.000.000	0	2.000.000
11 SOUS I SALARIS	31.225.000	0	31.225.000
121 Seguretat Social	8.000.000	0	8.000.000
12 COTITZACIONS SOCIALS	8.000.000	0	8.000.000
131 Altres despeses socials	100.000	0	100.000
13 ALTRES DESPESES SOCIALS	100.000	0	100.000
141 Prestacions socials	10.000	0	10.000
14 PRESTACIONS SOCIALS	10.000	0	10.000
1 DESPESES DE PERSONAL	39.335.000	0	39.335.000
221 Arrendament de béns	1.000.000	0	1.000.000
222 Reparació i conservació de béns	2.000.000	0	2.000.000
223 Subministraments	700.000	0	700.000
224 Comunicacions	3.000.000	0	3.000.000
225 Treballs realitzats altres empreses	8.800.000	0	8.800.000
226 Primes d'assegurances	300.000	0	300.000
227 Material d'oficina	4.000.000	0	4.000.000
228 Despeses diverses	49.500.000	0	49.500.000
22 TREBALLS I SUBMINISTRAMENTS	69.300.000	0	69.300.000
231 Dietes i locomoció	6.000.000	0	6.000.000
232 Altres indemnitzacions	42.000.000	0	42.000.000
23 INDEMNITZACIONS	48.000.000	0	48.000.000
2 COMPRA DE BÉNS CORRENTS	117.300.000	0	117.300.000
641 Adquisició	3.000.000	0	3.000.000
64 INVERSIONS MOBILIARI I MOBLATGE	3.000.000	0	3.000.000
651 Adquisició	2.000.000	0	2.000.000
65 INVERSIONS EQUIPS INFORMÀTICS	2.000.000	0	2.000.000
6 INVERSIONS REALS	5.000.000	0	5.000.000
TOTAL ESTAT DE DESPESES	161.635.000	77.129.359	238.764.359

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA
PRESSUPOST 1998

CONCEPTE 228. DESPESES DIVERSES

Classificació Econòmica	Import Subconcepte	Total Concepte
228.2 Publicitat i propaganda	5.000.000	
228.4 Atencions protocolàries i representatives	2.000.000	
228.5 Reunions i conferències	500.000	
228.7 Publicacions institucionals	30.000.000	
228.8 Altres despeses	5.000.000	
228.9 Altres Projectes Institucionals	7.000.000	
228 Despeses diverses		49.500.000

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE 1998

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA									
ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1998 A 31/12									
RESUM PER CAPÍTOLS									
(MILERS DE PESSETES)									
ESTAT D'INGRESSOS									
Capítols	Ppt. inicial	Modifica. (2)	Ppt. definitiu (3)=(1)+(2)	Drets liquidats (4)	Recap. líquida (5)	Pendent cobra (4)-(5)	Estat execució (4)-(3)	%Grau execució (4)/(3)	%Grau complim (5)/(4)
	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)	(4)-(5)	(4)-(3)	(4)/(3)	(5)/(4)
0 Resultes d'ingressos	0	77.129	77.129	77.129	76.785	344	0	100	10
III Taxes i altres ingressos	2.000	0	2.000	3.207	1.419	1.788	1.207	160	4
IV Transferències corrents	153.835	0	153.835	153.835	153.835	0	0	100	10
V Ingressos patrimonials	800	0	800	1.384	1.384	0	584	173	10
VII Transferències capital	3.000	0	3.000	3.000	3.000	0	0	100	10
Total ingressos	161.635	77.129	238.764	240.555	238.423	2.132	1.791	101	9
ESTAT DE DESPESES									
Capítols	Ppt. inicial	Modifica. (2)	Ppt. definitiu (3)=(1)+(2)	Obligacions reconegudes (4)	Pagaments líquida (5)	Pendent pagament (4)-(5)	Estat execució (4)-(3)	%Grau execució (4)/(3)	%Grau complim (5)/(4)
	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)	(4)-(5)	(4)-(3)	(4)/(3)	(5)/(4)
0 Resultes de despeses	0	65.129	65.129	18.793	18.793	0	-46.336	29	10
I Despeses de personal	39.335	1.000	40.335	31.407	30.872	535	-8.928	78	9
II Despeses de funcionam.	117.300	2.000	119.300	94.248	89.768	4.480	-25.052	79	9
VI Inversions reals	3.000	9.000	14.000	7.748	7.583	165	-6.252	55	9
Total despeses	161.635	77.129	238.764	152.196	147.016	5.180	-86.568	64	9
SITUACIÓ ECONÒMICA									
Total	Inicial	Modifica.	Definitiva	Resultat pressupostari	Caixa pressupostària	Deutors Creditors	Estat execució	%Grau execució	%Grau complim
Total ingressos	161.635	77.129	238.764	240.555	238.423	2.132	1.791	101	9
Total despeses	161.635	77.129	238.764	152.196	147.016	5.180	-86.568	64	9
Diferència	0	0	0	88.359	91.407	-3.048	88.359		

CONSELL VALENCIÀ DE CULTURA							
LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1998							
ESTAT D'INGRESSOS							
	Pgt.		Pgt.	Drets	Recap.	Pendent	Estat
Capítols	inicial	Modif. Sca.	definitiu	liquidats	liquida	cobra	execució
	(1)	(2)	(3)=(1)+(2)	(4)	(5)	(4)-(5)	(4)-(3)
0 Resultes d'ingressos	0	77.129.359	77.129.359	77.129.359	76.784.892	344.467	0
III Taxes i altres ingressos	2.000.000	0	2.000.000	3.207.217	1.418.504	1.788.713	1.207.217
IV Transferències corrents	153.835.000	0	153.835.000	153.835.000	153.835.000	0	0
V Ingressos patrimonials	800.000	0	800.000	1.384.175	1.384.175	0	584.175
VII Transferències capital	5.000.000	0	5.000.000	5.000.000	5.000.000	0	0
Total ingressos	161.635.000	77.129.359	238.764.359	240.555.751	238.422.571	2.133.180	1.791.392

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES 1998							
PRESSUPOST I MODIFICACIONS							
Codi	Concepte	Pressupost inicial	Aplicació superàvit	Transf. de cobdit	Generació d'ingressos	Total modificacions	Pressupost definitiu
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(2)+(3)+(4)	(6)=(1)+(5)
112	Personal eventual	6.200.000	0	0	0	0	6.200.000
113	Funcionaris	20.925.000	0	0	0	0	20.925.000
114	Laboral fixa	2.100.000	0	0	0	0	2.100.000
115	Laboral eventual	2.000.000	0	0	0	0	2.000.000
117	Altres retribucions	0	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000
11	<i>Sons i salaris</i>	31.225.000	1.000.000	0	0	1.000.000	32.225.000
121	Seguretat social	8.000.000	0	0	0	0	8.000.000
12	<i>Contribucions socials</i>	8.000.000	0	0	0	0	8.000.000
151	Altres despeses socials	100.000	0	0	0	0	100.000
13	<i>Altres despeses socials</i>	100.000	0	0	0	0	100.000
141	Prestacions socials	10.000	0	0	0	0	10.000
14	<i>Prestacions socials</i>	10.000	0	0	0	0	10.000
1	DESPESES DE PERSONAL	39.335.000	1.000.000	0	0	1.000.000	40.335.000
221	Arrendament de béns	1.000.000	0	-500.000	0	-500.000	500.000
222	Reparació i conservació de béns	2.000.000	0	0	0	0	2.000.000
223	Subministraments	700.000	0	-500.000	0	-500.000	200.000
224	Comunicacions	3.000.000	1.000.000	-500.000	0	500.000	3.500.000
225	Treballa realitzat a altres empreses	8.000.000	0	2.700.000	0	2.700.000	11.500.000
226	Primes d'assegurances	300.000	0	0	0	0	300.000
227	Material d'oficina	4.000.000	0	-500.000	0	-500.000	3.500.000
228	Despeses diverses	49.500.000	1.000.000	-2.000.000	0	-1.000.000	48.500.000
22	<i>Treballa i subministraments</i>	69.300.000	2.000.000	-1.300.000	0	700.000	70.000.000
231	Diètes i locomoció	6.000.000	0	-2.000.000	0	-2.000.000	4.000.000
232	Altres indemnitzacions	42.000.000	0	3.300.000	0	3.300.000	45.300.000
23	<i>Indemnitzacions</i>	48.000.000	0	1.300.000	0	1.300.000	49.300.000
2	DESPESES FUNCIONAMENT	117.300.000	2.000.000	0	0	2.000.000	119.300.000
623	Construcció i reparació	0	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000
62	<i>Inversions en edificis i altres construccions</i>	0	1.000.000	0	0	1.000.000	1.000.000
641	Inversions en mobiliari i estris	3.000.000	8.000.000	0	0	8.000.000	11.000.000
64	<i>Inversions en mobiliari i estris</i>	3.000.000	8.000.000	0	0	8.000.000	11.000.000
651	Inversions equip. proc. informació	2.000.000	0	0	0	0	2.000.000
65	<i>Inversions equip. proc. informació</i>	2.000.000	0	0	0	0	2.000.000
6	INVERSIONS REALS	5.000.000	8.000.000	0	0	8.000.000	14.000.000
TOTAL		161.635.000	12.000.000	0	0	12.000.000	173.635.000

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE DESPESES 1998							
ESTAT DE DESPESES							
TRESORERIA							
Codi	Concepte	Pressupost definitiu	Pagat fins 31-03-98	Pagat fins 30-06-98	Pagat fins 30-09-98	Pagat fins 31-12-98	Total pagaments
112	Personal eventual	6.200.000	1.452.192	1.697.422	1.452.192	1.607.422	6.119.228
113	Funcionaris	20.925.000	3.140.145	3.655.164	3.310.689	3.792.573	13.898.571
114	Laboral Eec	2.100.000	463.756	547.818	569.070	567.921	2.088.565
115	Laboral eventual	2.000.000	445.836	519.146	487.566	539.249	1.991.797
117	Altres retribucions	1.000.000	0	0	0	1.000.000	1.000.000
11	<i>Sous i salaris</i>	<i>32.225.000</i>	<i>5.501.929</i>	<i>6.229.550</i>	<i>5.759.317</i>	<i>7.507.165</i>	<i>25.098.161</i>
121	Seguretat social	8.000.000	1.037.960	1.558.659	1.572.800	1.604.465	5.773.884
12	<i>Contribucions socials</i>	<i>8.000.000</i>	<i>1.037.960</i>	<i>1.558.659</i>	<i>1.572.800</i>	<i>1.604.465</i>	<i>5.773.884</i>
131	Altres despeses socials	100.000	0	0	0	0	0
13	<i>Altres despeses socials</i>	<i>100.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
141	Prestacions socials	10.000	0	0	0	0	0
14	<i>Prestacions socials</i>	<i>10.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
1	DESPESES DE PERSONAL	48.335.000	6.539.889	7.888.209	7.332.317	9.111.630	30.872.045
221	Arrendament de béns	500.000	19.720	0	0	0	19.720
222	Reparació i conservació de béns	2.000.000	474.583	138.049	395.114	224.664	1.232.410
223	Subministraments	200.000	7.385	5.405	27.723	17.112	57.625
224	Comunicacions	3.500.000	461.585	178.894	1.069.285	778.612	2.487.976
225	Treballs realitzats altres empreses	11.500.000	873.078	1.055.145	2.161.619	6.211.520	10.301.362
226	Primes d'assegurances	300.000	18.288	0	0	173.251	191.539
227	Material d'oficina	3.500.000	282.841	539.208	1.087.714	287.681	2.197.444
228	Despeses diverses	48.500.000	2.440.435	3.927.248	11.042.882	9.016.051	26.426.616
22	<i>Treballs i subministraments</i>	<i>79.000.000</i>	<i>4.377.913</i>	<i>3.843.349</i>	<i>13.784.327</i>	<i>16.798.897</i>	<i>42.914.692</i>
231	Dietes i locomoció	4.000.000	824.777	877.641	678.050	993.860	3.374.328
232	Altres indemnitzacions	45.300.000	8.631.785	14.470.618	7.176.481	13.200.020	43.478.904
23	<i>Indemnitzacions</i>	<i>49.300.000</i>	<i>9.456.562</i>	<i>15.348.259</i>	<i>7.854.531</i>	<i>14.193.880</i>	<i>46.852.222</i>
2	DESPESES FUNCIONAMENT	119.300.000	14.034.477	21.191.808	23.638.868	30.982.771	89.767.924
623	Construcció i reposició	1.000.000	0	0	883.019	0	883.019
62	<i>Inversions en edificis i altres construcció</i>	<i>1.000.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>883.019</i>	<i>0</i>	<i>883.019</i>
641	Inversions en mobiliari i estris	11.000.000	2.142.962	308.328	3.903.035	345.969	6.700.234
64	<i>Inversions en mobiliari i estris</i>	<i>11.000.000</i>	<i>2.142.962</i>	<i>308.328</i>	<i>3.903.035</i>	<i>345.969</i>	<i>6.700.234</i>
651	Inversions equip. proc. informació	2.000.000	0	0	0	0	0
65	<i>Inversions equip. proc. informació</i>	<i>2.000.000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
6	INVERSIONS REALS	14.000.000	2.142.962	308.328	4.786.054	345.969	7.583.253
TOTAL		173.635.000	21.717.328	29.388.345	35.757.239	40.360.310	128.223.223

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1998 A 31/12						
LIQUIDACIÓ DE L'ESTAT DE DESPESES						
Execució per articles i conceptes						
Codi	Capítols	Pgt. definitiu	Obligacions reconegudes	Pagaments líquids	Pendent pagament	Estat execució
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2)-(3)	(5)=(2)-(1)
112	Personal eventual	6.200.000	6.119.228	6.119.228	0	-80.772
113	Funcionaris	20.925.000	13.898.571	13.898.571	0	-7.026.429
114	Laboral fixe	2.100.000	2.088.565	2.088.565	0	-11.435
115	Laboral eventual	2.000.000	1.991.797	1.991.797	0	-8.203
117	Altres atribucions	1.000.000	1.000.000	1.000.000	0	0
11	<i>Sons i salaris</i>	32.225.000	25.098.161	25.098.161	0	-7.126.839
121	Seguretat social	8.000.000	6.308.998	5.773.884	535.114	-1.691.002
12	<i>Contribucions socials</i>	8.000.000	6.308.998	5.773.884	535.114	-1.691.002
131	Altres despeses socials	100.000	0	0	0	-100.000
13	<i>Altres despeses socials</i>	100.000	0	0	0	-100.000
141	Prestacions socials	10.000	0	0	0	-10.000
14	<i>Prestacions socials</i>	10.000	0	0	0	-10.000
1	DESPESES DE PERSONAL	40.335.000	31.407.159	30.872.045	535.114	-8.927.841
221	Accediment de béns	500.000	19.720	19.720	0	-480.280
222	Reparació i conservació de béns	2.000.000	1.893.217	1.232.410	660.807	-106.783
223	Subministraments	200.000	57.623	57.623	0	-142.375
224	Comunicacions	3.500.000	2.663.346	2.487.976	177.370	-814.654
225	Treballs realitzats altres empreses	11.500.000	10.927.757	10.301.362	626.395	-572.243
226	Primes d'assegurances	300.000	191.539	191.539	0	-108.461
227	Material d'oficina	3.500.000	2.437.879	2.197.444	240.435	-1.062.121
228	Despeses diverses	48.500.000	29.184.913	26.426.616	2.758.297	-19.315.087
22	<i>Treballs i subministraments</i>	70.000.000	47.377.996	42.914.692	4.463.304	-22.622.004
231	Dietes i locomoció	4.000.000	3.391.588	3.374.328	17.260	-608.412
232	Altres indemnitzacions	45.300.000	43.478.904	43.478.904	0	-1.821.096
23	<i>Indemnitzacions</i>	49.300.000	46.870.492	46.853.222	17.260	-2.429.508
2	DESPESES FUNCIONAMENT	119.300.000	94.248.488	89.767.924	4.480.564	-25.051.512
623	Construcció i reposició	1.000.000	883.019	883.019	0	-116.981
62	<i>Inversions en edificis i altres construccions</i>	1.000.000	883.019	883.019	0	-116.981
641	Inversions en mobiliari i estris	11.000.000	6.712.734	6.700.234	12.500	-4.287.266
64	<i>Inversions en mobiliari i estris</i>	11.000.000	6.712.734	6.700.234	12.500	-4.287.266
651	Inversions equip. proc. informació	2.000.000	151.960	0	151.960	-1.848.040
65	<i>Inversions equip. proc. informació</i>	2.000.000	151.960	0	151.960	-1.848.040
6	INVERSIONS REALS	14.000.000	7.747.513	7.583.253	164.460	-6.252.287
TOTAL		173.635.000	133.483.360	128.223.222	5.180.138	-40.231.640

ESTAT D'EXECUCIO DEL PRESSUPOST DE L'EXERCICI 1998 A 31/12						
LIQUIDACIO DEL CONCEPTE 228. DESPESES DIVERSES						
Execució per concepte i subconceptes						
Codi	Capítols	Ppt. definitiu	Obligacions reconegudes	Pagaments liquids	Pendent pagament	Estat execució
		(1)	(2)	(3)	(4)=(2)-(3)	(5)=(2)-(1)
228.2	Publicitat i propaganda	3.000.000	2.402.638	2.402.638	0	-597.362
228.4	Atencions protocolàries i representatives	2.000.000	940.340	441.749	498.591	-1.059.660
228.5	Reunions i conferències	500.000	0	0	0	-500.000
228.7	Publicacions Institucionals	50.000.000	14.284.729	12.359.349	1.925.380	-15.715.271
228.8	Altres despeses	7.500.000	6.910.644	6.579.513	331.131	-589.356
228.9	Altres Projectes Institucionals	5.500.000	4.646.562	4.643.367	3.195	-853.438
228	<i>Despeses diverses</i>	<i>48.500.000</i>	<i>29.184.913</i>	<i>26.426.616</i>	<i>2.758.297</i>	<i>-19.315.087</i>

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Molt Honorable Senyor President:

Un año más, me dirijo a usted para cumplir el mandato legal del Consell Valencià de Cultura, según el cual es específicamente nuestra función elaborar y elevar al Consell de la Generalitat Valenciana una Memoria anual en la que, además de exponer las actividades realizadas durante el ejercicio, se recojan observaciones y recomendaciones pertinentes para la promoción de los valores lingüísticos y culturales valencianos en cualquiera de sus manifestaciones.

El papel asignado por su Ley fundacional a esta institución --la defensa y promoción de la lengua y de la cultura valencianas—hacia lógico que se le encargase dictaminar en cuestiones lingüísticas.

Señor Presidente, el Dictamen sobre la lengua, aprobado por esta institución el 13 de julio de 1998, cuando se refería a la situación social del valenciano y de su uso anotaba importantes medidas de actuación de las instituciones que esperamos se pongan en práctica y por las que velaremos.

Tenemos dos lenguas oficiales en nuestra comunidad, el valenciano y el castellano, ambas realmente usadas por los ciudadanos si bien de manera descompensada entre una y otra. Felizmente, el castellano es una lengua tan extendida y potente internacionalmente que podemos tranquilamente promocionar más y más el uso del valenciano entre nosotros con la tranquilidad de que al lado conocemos una segunda lengua, también nuestra, que nos facilita la comunicación internacional, sin tener que perder gratuitamente una

parte impagable de nuestra identidad como pueblo diferenciado: nuestra lengua propia. Sería verdaderamente una lástima, pero también una dimisión lamentable, que por falta de diálogo, o de advertencia, o por una modernidad mal entendida, dejáramos pasar la ocasión de preservar la lengua que durante tantos siglos nos ha identificado como valencianos. Por ello, señor Presidente, el dictamen proponía la creación de un ente de referencia normativa del valenciano con determinadas características.

En las recomendaciones de años anteriores, señor Presidente, le decíamos que uno de los objetivos principales de esta institución es asesorar a las instituciones públicas de la Comunidad Valenciana en aquellas materias específicas que afecten a nuestra cultura propia. Y este objetivo se cumplirá desarrollando proyectos dirigidos a consolidar nuestro conocimiento de la realidad cultural y nuestra vinculación con la Administración. Las jornadas que estamos organizando sobre “La cultura de la innovación y la cooperación en la Comunidad Valenciana”, o las que celebraremos para impulsar el desarrollo del futuro Museo Marítimo, son dos pruebas evidentes de ello. Continuamos, pues, insistiendo en la necesidad de que los valencianos dispongamos de un gran museo marítimo, ya contemplado en el protocolo firmado por la Presidencia de la Generalitat y la Presidencia del Consell Valencià de Cultura en junio de 1997.

También, señor Presidente, entre otras cosas, nuestra institución está preocupada por la feria Interarte, a la que considera que se le debería dar un nuevo empuje; así como profundizar y ampliar la excelente labor del Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana. Y recomendamos la creación de una Galería o Colección de Artistas Valencianos Contemporáneos, que quizá

podiera ubicarse en la Ciudad de las Artes. Finalmente, aconsejamos un apoyo más eficaz por parte de las instituciones a los creadores y medios de difusión artística, en todas sus expresiones, danza y medios audiovisuales inclusive. Por ello apoyamos la reciente iniciativa de la Conselleria de Cultura creando un departamento de las Artes Escénicas.

El 18 de juliol de l'any passat es va publicar el text de la nova Llei de patrimoni cultural valencià. Es tracta d'una novetat legislativa que pot ser un instrument bàsic de recuperació del conjunt dels nostres béns materials i immaterials. En el seu article 7, el text declara el Consell Valencià de Cultura entitat consultiva en la matèria, i posteriorment l'article 27 consagra el paper d'esta institució tant a instància pública com privada.

L'aplicació d'una norma de la transcendència descrita exigix a l'Administració la creació d'una sèrie de mesures d'aplicació i d'informació ciutadana especials, com l'adopció d'accions pressupostàries i d'ajudes als municipis i als ajuntaments. En eixe sentit, reiterem la disponibilitat del Consell Valencià de Cultura en el compliment de la Llei, i demanem al Govern valencià una atenció especial en tot allò que signifiqui vetlar per la conservació del patrimoni valencià, tant el de titularitat pública com el de titularitat privada o eclesiàstica.

L'establiment de convenis de col·laboració amb l'Església catòlica, i accelerar la catalogació dels béns, són les faenes més urgents ara, a més de l'ampliació de les ajudes.

En la pasada legislatura se aprobaron las Leyes de la música, del cine, de restauración, etc. Felicitamos por ello tanto al Gobierno como a las Cortes Valencianas. Ahora bien, estas leyes deben ser

desarrolladas, y para ello ofrecemos la colaboración del Consell Valencià de Cultura, especialmente para la Biblioteca Valenciana, de importancia extraordinaria para esta Comunidad.

Una vez más, nos ofrecemos para colaborar en todo aquello que el Ejecutivo considere conveniente.

Y para terminar, señor Presidente, sería conveniente, como ya en las Observaciones y recomendaciones de 1997 sugeríamos la posibilidad de robustecer la comunicación de nuestro organismo sobre todo con las Cortes Valencianas, y ahora añadimos con el Gobierno Valenciano a través de reuniones periódicas con la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, y con usted mismo, como máximo responsable del Gobierno Valenciano.

Muchas gracias, señor presidente.